

Computer Programming

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๖๒

วัตถุประสงค์

- เข้าใจการทำงานของคำสั่งและโปรแกรม
 - เขียนโปรแกรมให้ทำงานตามขั้นตอนที่ระบุ
 - เขียนโปรแกรมเพื่อแก้ไขปัญหาที่ได้รับ

เรียนการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น

- สอนหลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์
โดยใช้ Python เป็นเครื่องมือ
- ไม่ได้สอนภาษา Python อย่างลึกซึ้ง
- ใช้ Python 3 (ไม่ใช่ 2)

ทำไมใช้ Python

กระบวนการวิธีเรียนวิชานี้

- ดู VDO + ทำแบบฝึกหัดสั้น ๆ นอกเวลา
- ฝึกเขียนโปรแกรมแก้โจทย์ปัญหา
ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ + นอกเวลา

เรียนการเขียนโปรแกรม

สําคัญ วิชา ปัญหา ลิขิต (code)

code, code, code, code

แบบฝึกหัดสั้น ๆ

เขียนคำสั่งตามที่แสดงใน comment

script.py

```
1  # รับจำนวนจริงจาก input เก็บในตัวแปร h
2  # รับจำนวนจริงจาก input เก็บในตัวแปร w
3  # h คือความสูงของสามเหลี่ยม
4  # w คือความยาวฐานของสามเหลี่ยม
5  # แสดงพื้นที่ของสามเหลี่ยม
6  #
7  |
```

IPython Shell

In [1]: |

Solution

Submit

แบบฝึกหัดสั้น ๆ

เขียนคำสั่งตามที่แสดงใน comment

script.py

```
1  # รับจำนวนจริงจาก input เก็บในตัวแปร h
2  # รับจำนวนจริงจาก input เก็บในตัวแปร w
3  # h คือความสูงของสามเหลี่ยม
4  # w คือความยาวฐานของสามเหลี่ยม
5  # แสดงพื้นที่ของสามเหลี่ยม
6  #
7  h = int(input())
8  w = int(input())
9  a = h*w/2
10 print(a)
```

IPython Shell

Traceback (most recent call last):

File "script.py", line 8, in <module>

w = int(input())

ValueError: invalid literal for int() with base
10: '29.4'

In [1]: |

h ต้องเป็นจำนวนจริง

Solution

Submit

แบบฝึกหัดสั้น ๆ

เขียนคำสั่งตามที่แสดงใน comment

script.py

```
1  # รับจำนวนจริงจาก input เก็บในตัวแปร h
2  # รับจำนวนจริงจาก input เก็บในตัวแปร w
3  # h คือความสูงของสามเหลี่ยม
4  # w คือความยาวฐานของสามเหลี่ยม
5  # แสดงพื้นที่ของสามเหลี่ยม
6  #
7  h = float(input())
8  w = float(input())
9  a = h*w/2
10 print(a)
```

IPython Shell

```
Traceback (most recent call last):
  File "script.py", line 8, in <module>
    w = int(input())
ValueError: invalid literal for int() with base
10: '29.4'
```

```
<script.py> output:
323.4
```

```
In [1]:
```

Great work!

Solution

Submit

Download Software

www.python.org

www.thonny.org

Basic I/O, Data Types, Variables, Operators, Expressions, Statements

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๖๒

โครงสร้างโปรแกรมและลักษณะการทำงาน

ทำงานทีละคำสั่ง
จากบนลงล่าง

บางคำสั่งก็เป็น
แบบเลือกทำ

บางคำสั่งก็
ทำงานเป็นวงวน

```
import matplotlib.pyplot as plt
import math

n = int(input()) # data points
if n < 10:
    n = 10
x = []
y = []
for k in range(n):
    x.append(k*16*math.pi/n)
    y.append(0.1*k*math.sin(x[k]))
plt.plot(x, y)
plt.show()
```

comment

ต้องเริ่มคำสั่งให้อยู่ในแนวเดียวกันกับคำสั่งอื่นในกลุ่ม

Basic Data Types: String and Number

- String

- `"Hello"` `'Hello'`
- `"Hello Python"` `'Hello Python'`
- `"12345"` `'12345'`
- `" "` `' '`

- Number

- integer
 - `1234`, `0`
- floating point
 - `-1234.0`, `1.5E-15` $\leftarrow 1.5 \times 10^{-15}$

Operator: plus

- ข้อความ**บวก**กัน คือข้อความ**ต่อ**กัน
 - "Hello" + " " + "!" ได้ "Hello !"
 - "1" + "1" ได้ "11"
- จำนวน**บวก**กัน
 - 1 + 1 ได้ 2
 - 1 + 1.0 ได้ 2.0
- ข้อความบวกกับจำนวนไม่ได้
 - "1" + 1 ← ผิด

print(...) แสดงผลทางจอภาพ

```
print("Hello")  
print("Python")  
print("Hello" + " " + "Python")  
print("Hello", "Python")  
print("a", "b", "c", 1, 2, 3)  
print("1+1 =", (1+1))
```

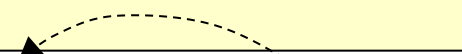
program

```
Hello  
Python  
Hello Python  
Hello Python  
a b c 1 2 3  
1+1 = 2
```

output

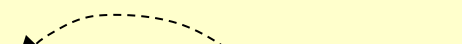
ตัวแปร (Variables)

- ตัวแปรเป็นที่เก็บข้อมูล
 - ต้องมีชื่อกำกับ
 - เปลี่ยนค่าในที่เก็บได้


```
name = "Python"
```

นำค่า "Python" เก็บในตัวแปร name


```
lang = name
```

นำข้อมูลใน name เก็บในตัวแปร lang
ทำให้ lang กับ name เก็บค่าเหมือนกัน

a = 1	# a = 1
b = 2	# a = 1; b = 2
c = a	# a = 1; b = 2; c = 1
d = c + b	# a = 1; b = 2; c = 1; d = 3
d = d + 5	# a = 1; b = 2; c = 1; d = 8

หลายคนเขียน 1+2 = a ผิด !!!

ชื่อตัวแปร

- ประกอบด้วยตัวอักษร ตัวเลข หรือเครื่องหมายขีดเส้นใต้
- ตัวอักษรใหญ่กับเล็กไม่เหมือนกัน
- ห้ามขึ้นต้นชื่อด้วยตัวเลข
- ไม่ซ้ำกับคำสงวนของภาษา

```
first_name = "John"  
last_name = "Wick"
```

and	as	assert	break	class
continue	def	del	elif	else
except	exec	finally	for	from
global	if	import	in	is
lambda	nonlocal	not	or	pass
raise	return	try	while	with
yield	True	False	None	

Basic Data Types

- str ข้อความ
- int จำนวนเต็ม
- float จำนวนจริง (มีจุดทศนิยม)
- bool ค่าจริงกับเท็จเท่านั้น (True กับ False)
- list ชุดข้อมูล เก็บเรียงเป็นลำดับ
[0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55]
["SU", "MO", "TU", "WE", "TH", "FR", "SA"]
[6230012021, [2110101, 2301107]]
[]

ตัวอย่าง: Variables & Data Types

```
first_name = "Ranee"           # str
last_name  = "Campen"          # str
aka         = "Bella"           # str
age         = 29                 # int
height      = 1.65              # float
is_single   = True              # bool
birth_date  = [24, 12, 1989]     # list
tv_series   = ["Roy Marn", "Plerng Boon",
               "Bubphe Sanniwat", "Krong Kam"]
```

```
print("Name:", first_name, last_name)
print("Age:", age)
print("Aka:", aka, "or", aka[0:4:1])
d = birth_date[0]
m = birth_date[1]
y = birth_date[2]
print("Born:", str(d) + "/" + str(m) + "/" + str(y))
```

จะได้ศึกษาการจัดการข้อมูล
ประเภทต่าง ๆ ต่อไป

Type Conversions

- ข้อมูลส่วนใหญ่แปลงเป็น string ได้ด้วย str
- ข้อมูลบางอย่างก็อาจแปลงเป็น int กับ float ได้

```
s1 = "123"
s2 = " 456"
n = int(s1) + int(s2)          # 579
f = float(s1) + float(s2)     # 579.0
print(s1+s2, n, f)
print(s1+s2 + ", " + str(n) + ", " + str(f))
```

```
a = int(1)          # a = 1
b = int(1.9)         # b = 1
c = int(1.9 + 0.5)   # c = 2
d = float(1.1)       # d = 1.1
e = float(1)         # e = 1.0
f = str("string")    # f = "string"
```

input() รับสตริงจากแป้นพิมพ์

input() รอรับข้อมูลที่ป้อนทางคีย์บอร์ด
พอกด enter ข้อมูลนั้นจะกลายเป็นสตริง
นำมาเก็บในตัวแปร **name**

```
name = input()  
print(name + " is a very easy language.")  
print("We use " + name + " in our class.")  
print("Hello " + name + ".")
```

program

หลังจากสั่งทำงานแล้วกดคำว่า **Python** ก็จะได้ผลเป็น

```
Python is a very easy language.  
We use Python in our class.  
Hello Python.
```

output

รับจำนวน คือ รับสตริงแล้วเปลี่ยนเป็นจำนวน

```
x = input()
d = float(x)
perimeter = d + d + d + d
print("Perimeter of square =", perimeter)
```

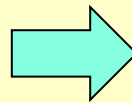
program

หลังจากสั่งทำงานแล้วกด **12** ก็จะได้ผลเป็น

```
Perimeter of square = 48.0
```

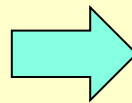
output

```
x = input()
d = float(x)
...
```



```
d = float(input())
... รับจำนวนจริง
```

```
x = input()
d = int(x)
...
```



```
d = int(input())
... รับจำนวนเต็ม
```

Basic Arithmetic Operations

+	บวก
-	ลบ
*	คูณ
/	หาร
//	หารปัดเศษ
%	เศษจากการหาร
**	ยกกำลัง
=	กาให้ค่า

```
a = 5 + 2      # 7
b = 5 - 2      # 3
c = 5 * 2      # 10
d = 5 ** 2     # 25
e = 5 / 2      # 2.5
f = 5 // 2     # 2
g = 5 % 2      # 1

a,b,c = c,a,b  # a = 10
                # b = 7
                # c = 3

a,b = b,a     # สลับค่า a กับ b
```

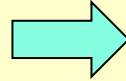

Tips

```
a = float(input())  
a = -a          # เปลี่ยนจำนวนลบเป็นบวก จำนวนบวกเป็นลบ  
b = int(a)      # บัดเศษของ a ทั้ง  
c = int(a + 0.5) # บัดเศษของ a แบบมีขึ้นหรือลง  
d = a - int(a)  # ค่าหลังจุดทศนิยมของ a  
d = a % 1       # ค่าหลังจุดทศนิยมของ a  
e = b % 10      # เลขหลักหน่วยของ b  
f = b // 10 % 10 # เลขหลักสิบของ b  
g = b // 10**4 % 10 # เลขหลักหมื่นของ b  
  
h = input()     # h เก็บสตริง  
h = int(h)      # h เก็บจำนวนเต็ม (ใช้ตัวแปรซ้ำได้)
```

แบบฝึกหัด: รับเซลเซียส แสดงฟาเรนไฮต์

Input

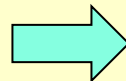
0

Output

32

100

312

```
celsius = float(input())
```

Augmented Assignments

`a = 10`

`a = a + 5` # 15

`a = a - 1` # 14

`a = a * 2` # 28

`a = a % 10` # 8

`a = a ** 2` # 64

`a = a // 10` # 6

`a = 10`

`a += 5` # 15

`a -= 1` # 14

`a *= 2` # 28

`a %= 10` # 8

`a **= 2` # 64

`a //= 10` # 6

math module

```
import math
```

```
degree = float(input())
```

```
radian = degree * 3.14159 / 180
```

```
radian = degree * math.pi / 180
```

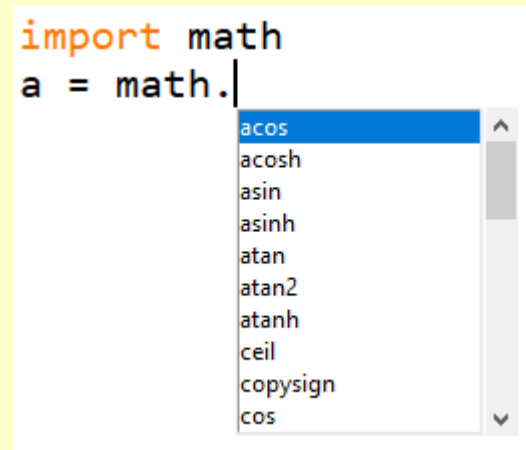
```
radian = math.radians(degree)
```

```
s = math.sin(radian)
```

```
c = math.cos(radian)
```

```
g = math.log( 1E100, 10 )      # g = 100.0
```

มีฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์
มากมายให้ใช้ใน math
module

Built-in Functions

```
a = abs(-2)           # a = 2
b = round(2/3, 2)     # b = 0.67
c = max([4,1,5,3])    # c = 5
d = min([4,1,5,3])    # d = 1
e = sum([4,1,5,3])    # e = 13
f = len([4,1,5,3])    # f = 4
g = str(1234)         # g = "1234"
h = int("123")        # h = 123
j = float("-123.4")   # j = -123.4
k = input()
print(a,b,c)
```

จะได้เรียนวิธีการเขียนฟังก์ชันใหม่ ๆ ไว้ใช้เองต่อไป

ใช้ฟังก์ชันซ้อน ๆ กันได้

```
x1 = input()  
x2 = int(x1)  
x3 = abs(x2)  
x4 = 1 + x3  
x5 = str(x4)  
print("x5 = " + x5)
```

```
print("x5 = " + str(1 + abs(int(input()))))
```

เขียนซ้อนมากชั้นเกินไป จะเข้าใจยาก

Operator Precedence: $2 + 3 * 4 = ?$

- ลำดับการคำนวณ จากก่อนไปหลังเป็นดังนี้
 - ในวงเล็บ
 - ยกกำลัง
 - คูณ
 - หาร
 - บวก และ ลบ
 - ถ้าพบหลายตัวที่สำคัญเท่ากัน ให้ทำตัวซ้ายไปขวา
(ยกเว้นยกกำลัง ทำขวามาซ้าย เช่น $2**3**2 = 2**9 = 512$)

PEMDAS: **P**arentheses
Exponential
Multiply
Divide
Add
Subtract

2	*	3	+	8	/	-	(	2	-	4	)	-	2**2**3
2	*	3	+	8	/	-	(	-2	)	-	2**2**3		
2	*	3	+	8	/	-	(	-2	)	-	2**8		
2	*	3	+	8	/	-	(	-2	)	-	256		
2	*	3	+	8	/	2				-	256		
		6		+	8	/	2			-	256		
		6		+		4.0				-	256		
				10.0						-	256		
										-246.0			

ตัวอย่าง: คำนวณพื้นที่และเส้นรอบวงของวงกลม

```
radius = float(input())  
area = math.pi * radius**2  
circum = 2 * math.pi * radius  
print("Area =", round(area, 2))  
print("Circumference =", round(circum, 2))
```

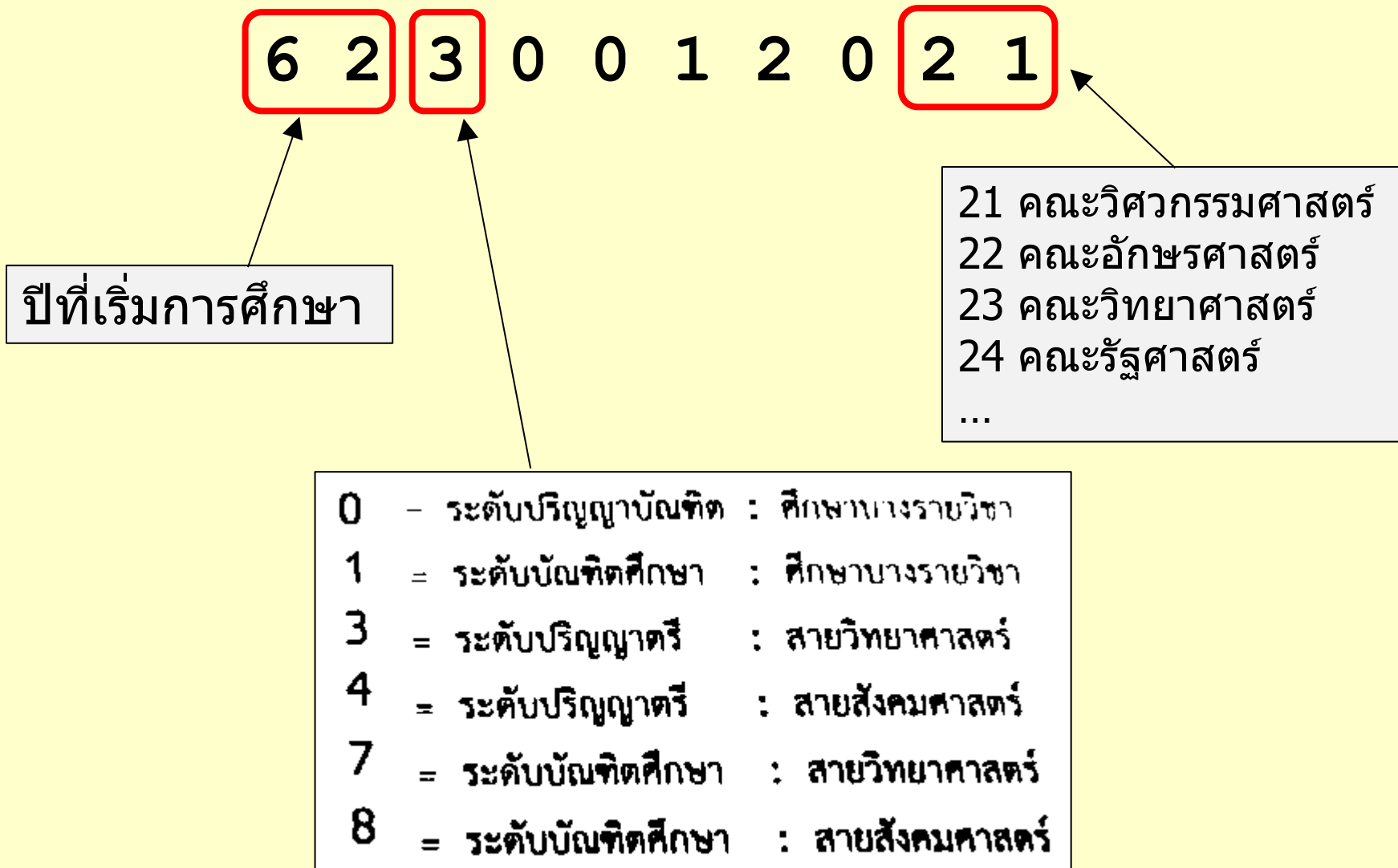
program

หลังจากสั่งทำงานแล้วป้อน 4.5 จะได้ผลเป็น

```
Area = 63.62  
Circumference = 28.27
```

output

เลขประจำตัวนิสิต

ตัวอย่าง: รหัสนิสิต → คณะอะไร เข้าปีอะไร ระดับใด

```
stu_id = int(input())  
print("Student ID:", stu_id)  
fac_code = stu_id % 100          # เลือกสองตัวขวา  
year_in = 2500 + stu_id//10**8   # ตัด 8 ตัวขวา  
deg_code = stu_id//10**7 % 10  
print("Faculty code:", fac_code)  
print("Enrollment year:", year_in)  
print("Academic degree:", deg_code)
```

program

หลังจากสั่งทำงานแล้วป้อน **6230012021** จะได้ผลเป็น

```
Student ID: 6230012021  
Faculty code: 21  
Enrollment year: 2562  
Academic degree: 3
```

output

แสดงเลขประจำตัวนิสิตทีละหลัก หลักละบรรทัด

	# sid
sid = int(input())	# 6231020121
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	# 623102012
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	# 62310201
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	# 6231020
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	# 623102
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	# 62310
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	# 6231
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	# 623
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	# 62
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	# 6
d = sid % 10; print(d)	

เครื่องหมาย ; คั่นคำสั่งที่ต้องการเขียนต่อกันในบรรทัดเดียวกัน

แบบฝึกหัด: Stirling Formula

$$n! \sim \sqrt{2\pi n} \left(\frac{n}{e}\right)^n$$

```
import math  
n = int(input())
```

แบบฝึกหัด: : รากของ $ax^2+bx+c = 0$

รับ a b c จากแป้นพิมพ์
คำนวณและแสดงสองรากจากสูตร

$$\frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

Basic String & List Operations

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๖๒

เรื่องที่ต้องรู้

- Length, Concatenation, Repetition
- Indexing and slicing
- String splitting

String and List

- String: ลำดับของอักขระ
 - "ABCDEF"
- List: รายการของข้อมูล
 - [0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55]
 - ["MO", "TU", "WE", "TH", "FR", "SA", "SU"]
- Operations
 - ความยาว `len("ABC")` `len([1,2,3])`
 - การต่อ `"A"+"BC"` `[1] + [2,3]`
 - การต่อกันซ้ำ ๆ `"A" * 3` `[0,0] * 3`
 - Indexing `x[k]`
 - Slicing `x[start : stop : step]`

String & List: Length, Concatenation, Repetition

```
print(len("123"), len([1,2,3]))  
H = "HBD"  
T = "2U"  
HBD = (H + T)*2 + " " + H*2 + " " + H+T  
print(2*(HBD + " -- "))  
  
x = ([0,1]*2 + [3,4])*3  
print(x)
```

program

```
3 3  
HBD2UHBD2U HBDHBD HBD2U -- HBD2UHBD2U HBDHBD HBD2U --  
[0, 1, 0, 1, 3, 4, 0, 1, 0, 1, 3, 4, 0, 1, 0, 1, 3, 4]
```

output

String: Indexing

s = "HELLO World"

index	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	H	E	L	L	O		W	o	r	l	d
index	-11	-10	-9	-8	-7	-6	-5	-4	-3	-2	-1

สตริงขนาด N ตัวอักษร มี index ตั้งแต่ -N ถึง N - 1

s[0] คือ "H"
s[1] คือ "E"
s[10] คือ "d"

s[-1] คือ "d"
s[-2] คือ "l"
s[-11] คือ "H"

s[**index นอกช่วง**] **แจ้งเตือน**
เช่น s[11] s[-12]

String: Slicing

s = "HELLO World"

index	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	H	E	L	L	O		W	o	r	l	d
	-11	-10	-9	-8	-7	-6	-5	-4	-3	-2	-1

s[start:stop:step]

รวมตัวนี้   ไม่รวมตัวนี้

s[0:5:1]	คือ	"HELLO"
s[1:11:2]	คือ	"EL ol"
s[10:5:-1]	คือ	"dlroW"
s[-1:-11:-2]	คือ	"drWOL"

s[50:99:1] หรือ s[-12:-99:-1] ไม่เจ๊ง ได้ ""

String: Slicing

s = "HELLO World"

index	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	H	E	L	L	O		W	o	r	l	d
index	-11	-10	-9	-8	-7	-6	-5	-4	-3	-2	-1

s[start:stop:step]

ไม่ใช่ start ถือว่า 0
ไม่ใช่ stop ถือว่า len+1
ไม่ใช่ step ถือว่า 1

ถ้า step ติดลบ
ไม่ใช่ start ถือว่า -1
ไม่ใช่ stop ถือว่า -(len+1)

s[0:11:1] เหมือน s[:11:1] เหมือน s[0::1]
 เหมือน s[::1] เหมือน s[::]
 เหมือน s[:] เหมือน s

s[-1:-12:-1] เหมือน s[:-12:-1] เหมือน s[::-1]

ข้อควรระวัง: แก้ไขข้อมูลในสตริงไม่ได้

```
s = "Python"
```

```
s[0] = "J"      # ผิด
```



```
s = "Python"
```

```
s = "J" + s[1:]  # ได้ เป็นการสร้างสตริงใหม่
```


ตัวอย่าง: รหัสนิสิต คณะอะไร เข้าปีอะไร ระดับใด

```
stu_id = input()
print("Student ID:", stu_id)
print("Faculty code:", stu_id[-2:])
print("Enrollment year:", "25" + stu_id[:2])
print("Academic degree:", stu_id[2])
```

program

หลังจากสั่งทำงานแล้วป้อน 6230012021 จะได้ผลเป็น

```
Student ID: 6230012021
Faculty code: 21
Enrollment year: 2562
Academic degree: 3
```

output

รับเลขประจำตัวเป็นสตริง
เลือกหลักต่าง ๆ ได้ง่ายกว่ารับเป็นจำนวนเต็ม

แบบฝึกหัด: เลขประจำตัวบัตรประชาชน

$$n_{12} = \left(11 - \left(\sum_{k=0}^{11} (13 - k)n_k \right) \% 11 \right) \% 10$$

k =	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	3	7	2	0	8	0	1	4	4	1	1	5	1

$$13-k = 13 \quad 12 \quad 11 \quad 10 \quad 9 \quad 8 \quad 7 \quad 6 \quad 5 \quad 4 \quad 3 \quad 2$$

$$13 \times 3 + 12 \times 7 + 11 \times 2 + 10 \times 0 + 9 \times 8 + 8 \times 0 + 7 \times 1 + 6 \times 4 + 5 \times 4 + 4 \times 1 + 3 \times 1 + 2 \times 5 = 285$$
$$(11 - 285 \% 11) \% 10 = 1$$

เขียนโปรแกรมรับเลขประจำตัวบัตรประชาชนมา 12 หลักทางซ้าย
แล้วคำนวณหลักขวาสุดด้วยสูตรข้างบน

List: Indexing & Slicing (เหมือนของ String)

```
#      0   1   2   3   4   5   6   7   8   9  10
x = [0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55]
#  -11-10 -9  -8  -7  -6  -5  -4  -3  -2  -1

print("x =", x)
print(x[0], x[-1], x[:3], x[2:4])
print(x[-3:-1], x[1:-1])
print(x[::-1])
```

program

```
x = [0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55]
0 55 [0, 1, 1] [1, 2]
[21, 34] [1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34]
[55, 34, 21, 13, 8, 5, 3, 2, 1, 1, 0]
```

output

แก้ไขข้อมูลในลิสต์ได้ (แต่แก้ไขในสตริงไม่ได้)

```
x = [0]*7          # [0,0,0,0,0,0,0]
x[1] = 1           # [0,1,0,0,0,0,0]
x[2] = x[0] + x[1] # [0,1,1,0,0,0,0]
x[3] = x[1] + x[2] # [0,1,1,2,0,0,0]
x[4:7] = [3,5,8]   # [0,1,1,2,3,5,8]
```

ตัวอย่าง: เลขวันเป็นชื่อวัน

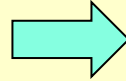
```
days_of_week = ["Monday", "Tuesday", "Wednesday",  
                "Thursday", "Friday", "Saturday",  
                "Sunday"]  
  
d = int(input())  
print( days_of_week[d - 1] )
```

1	→	Monday
2	→	Tuesday
3	→	Wednesday
4	→	Thursday
5	→	Friday
6	→	Saturday
7	→	Sunday

แบบฝึกหัด: รับจำนวนเต็ม แสดงคำอ่าน

Input

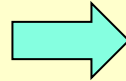
0

Output

zero

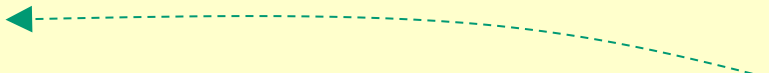
1

one

```
n = int(input())
```

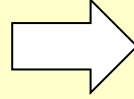
split แยกสตริงออกเป็นลิสต์

- **`x = s.split()`**
 - แยกสตริง `s` ออกเป็นส่วน ๆ ได้เป็นลิสต์ (แยกด้วยช่องว่าง)
 - `s = "11 2 33"`
 - `s.split()` ได้ `["11", "2", "33"]`
- **`x = s.split( sep )`**
 - แยกสตริง `s` ออกเป็นส่วน ๆ ได้เป็นลิสต์ ใช้ `sep` เป็นตัวแยก
 - `s = "11:2: 33"`
 - `s.split(":")` ได้ `["11", "2", " 33"]`

```
"a,,,b".split(",")   ได้ ["a", "", "", "b"]  
"a  b".split(" ")   ได้ ["a", "", "", "b"]  
"a  b".split()       ได้ ["a", "b"]  
"a,,,b".split(",,") ได้ ["a", ",b"]
```

รูปแบบการรับข้อมูล

```
x = input()  
t = x.split()  
...
```



```
t = input().split()  
...
```

623102021 John Wick

```
t = input().split()  
student_id = t[0]  
first_name = t[1]  
last_name = t[2]
```

623102021,90,87,2.54

```
t = input().split(",")  
student_id = t[0]  
midterm = int(t[1])  
final = int(t[2])  
gpa = float(t[3])
```

เปลี่ยน วัน/เดือน/ปี ค.ศ. เป็น วัน/เดือน/ปี พ.ศ

```
inp = input()
t = inp.split("/") # "d/m/y" -> [d,m,y]
y = int(t[2]) + 543
out = t[0] + "/" + t[1] + "/" + str(y)
print( out )
```

program

หลังจากสั่งทำงานแล้วป้อน 5/12/2019 จะได้ผลเป็น

5/12/2562

output

"5/12/2019" → ["5", "12", "2019"]

ข้อสังเกต

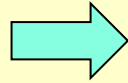
`t = x.split()` ทำไมไม่เขียน $\rightarrow$ `t = split(x)`

- `split` ไม่ใช่ฟังก์ชันทั่วไป
 - `split` เป็นฟังก์ชันที่ใช้งานเฉพาะกับสตริง เรียกว่าเป็น *method* ของสตริง
 - สตริงมีหลายเมทอดให้ใช้
 - รูปแบบการใช้งาน: **สตริง . ชื่อเมทอด (...)**
 - `a = x.upper()` # สร้างสตริงใหม่ที่เป็นอังกฤษตัวใหญ่
 - `b = x.lower()` # สร้างสตริงใหม่ที่เป็นอังกฤษตัวเล็ก
 - `c = x.strip()` # สร้างสตริงใหม่ที่ลบช่องว่างซ้ายขวาออก
- *** ช่วงแรกนี้ยังไม่ได้ใช้ จะได้ศึกษาในบทถัด ๆ ไป ***

แบบฝึกหัด: รับ 20/5/2010 แสดง May 20, 2010

Input

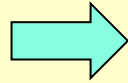
1/1/2019

Output

January 1, 2019

31/12/2020

December 31, 2020

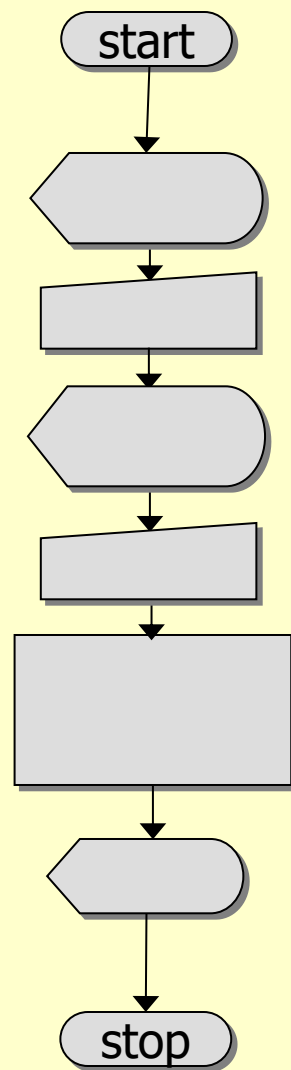
การทำงานแบบเลือกทำ

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

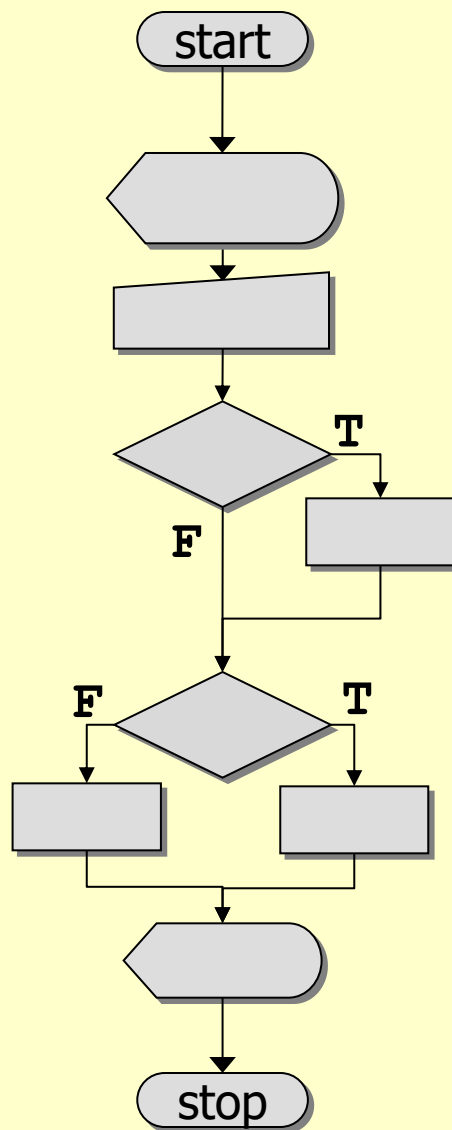
๒๕๖๒

ผังงาน (Flowchart)

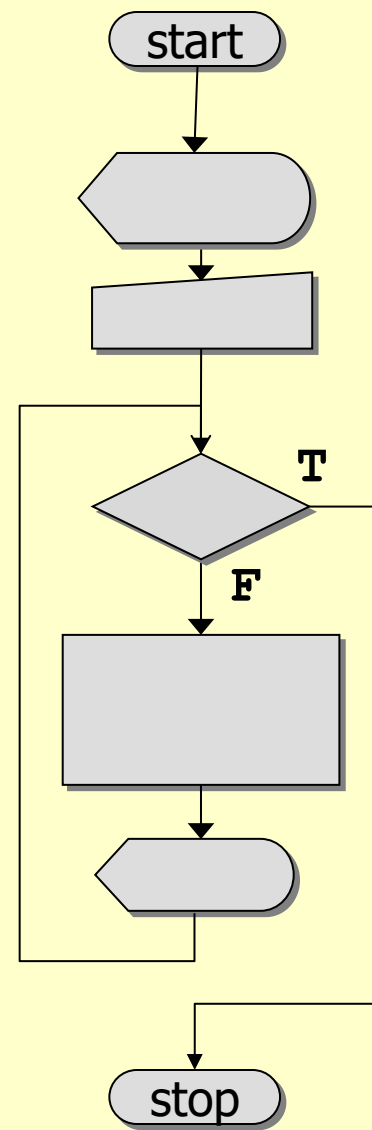
แบบลำดับ

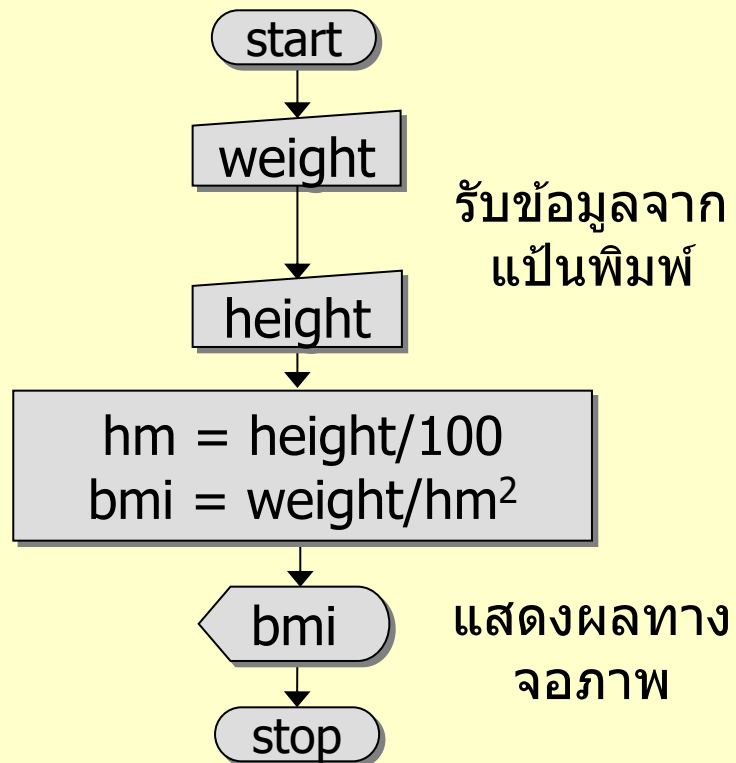
เลือกทำ

วงวน

ผังงาน : บรรยายขั้นตอนการทำงาน

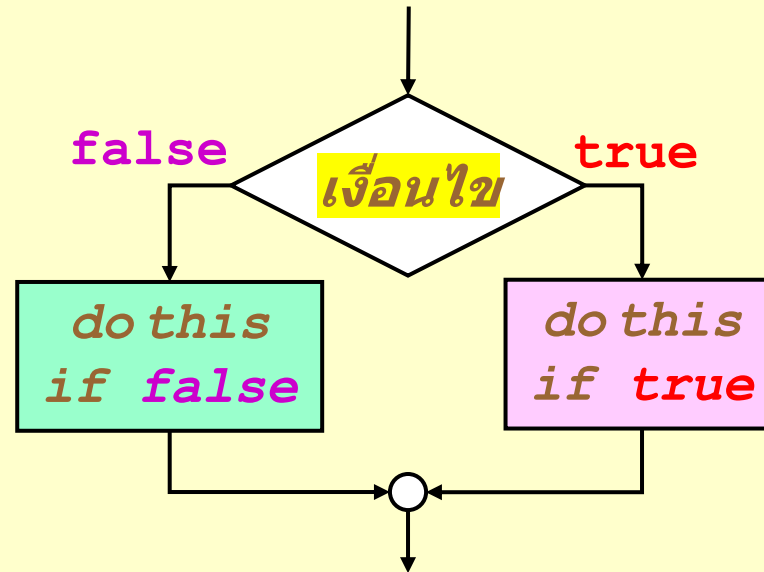
Flowchart

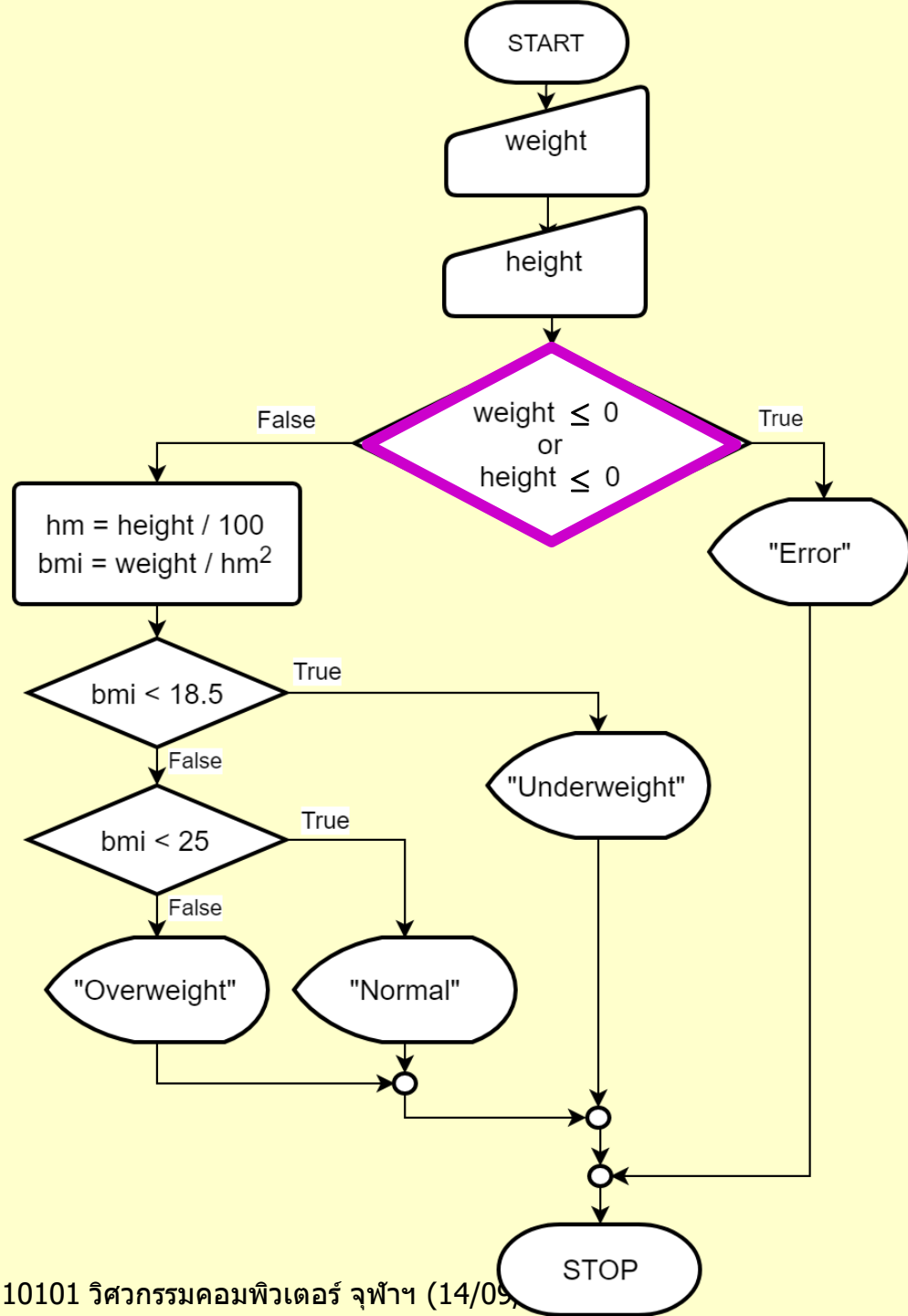
```
weight = float(input())  
height = float(input())  
  
hm = height / 100  
bmi = weight / (hm**2)  
  
print( bmi )
```

Program

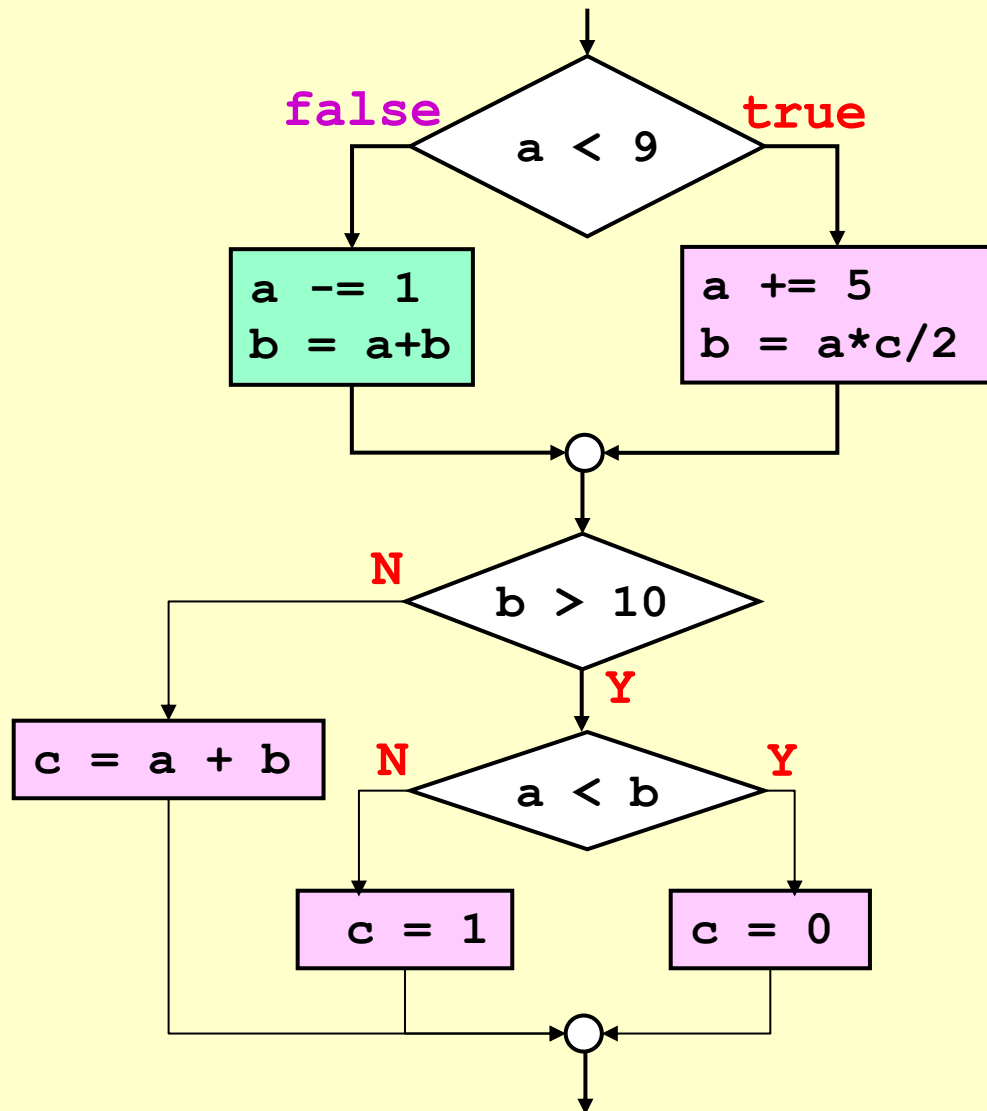
ผังงานและคำสั่ง : if - else


```
if เงื่อนไข :  
    do this if true  
else :  
    do this if false
```


การเขียนคำสั่ง if - else


```
if a < 9 :  
    a += 5  
    b = a * c / 2  
else :  
    a -= 1  
    b = a + b
```

ต้องมี
เครื่องหมาย :

คำสั่งในกลุ่มเดียวกันต้องเยื้อง
เข้าไปทางขวา ให้ตรงกัน

```
if a < 9 :  
    a += 5  
    b = a * c / 2  
else :  
    a -= 1  
    b = a + b
```

กลุ่ม if กับ else ไม่ตรงกันก็ได้

นิพจน์บูลีน: กำหนดเงื่อนไข

- ได้ผลเป็น **True** หรือ **False**
- ใช้เครื่องหมาย **< > <= >= != ==** เพื่อเปรียบเทียบว่า **< > ≤ ≥ ≠** เท่ากัน
- เชื่อมการเปรียบเทียบได้ด้วย **and or**
- กลับผลการเปรียบเทียบได้ด้วย **not**
- ถ้ามีทั้ง **and or not** จะทำ **not** ก่อน แล้ว **and** แล้ว **or**

```
if m == 4 or m == 6 or m == 9 or m == 11 :  
    print('ลงท้ายด้วย "ยน"')
```

```
if not(m == 2 or m == 4 or \  
      m == 6 or m == 9 or m == 11) :  
    print('ลงท้ายด้วย "คม"')
```

```
if m != 2 and m != 4 and \  
   m != 6 and m != 9 and m != 11 :  
    print('ลงท้ายด้วย "คม"')
```

ตัวอย่าง

```
if x % 2 == 0 :    # ถ้า x เป็นจำนวนคู่
```

```
if 1 <= m <= 12:   # ถ้า m มีค่าตั้งแต่ 1 ถึง 12
```

```
if y % 400 == 0:   # ถ้า y หารด้วย 400 ลงตัว
```

```
if student_id[-2:] == "21": # ถ้าเป็นนิสิตวิศวะ
```

```
if tel_no[:2] == "02": # ถ้าเป็นโทรศัพท์ใน กทม
```


แบบฝึกหัด: หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่

```
tel_no = input()

if

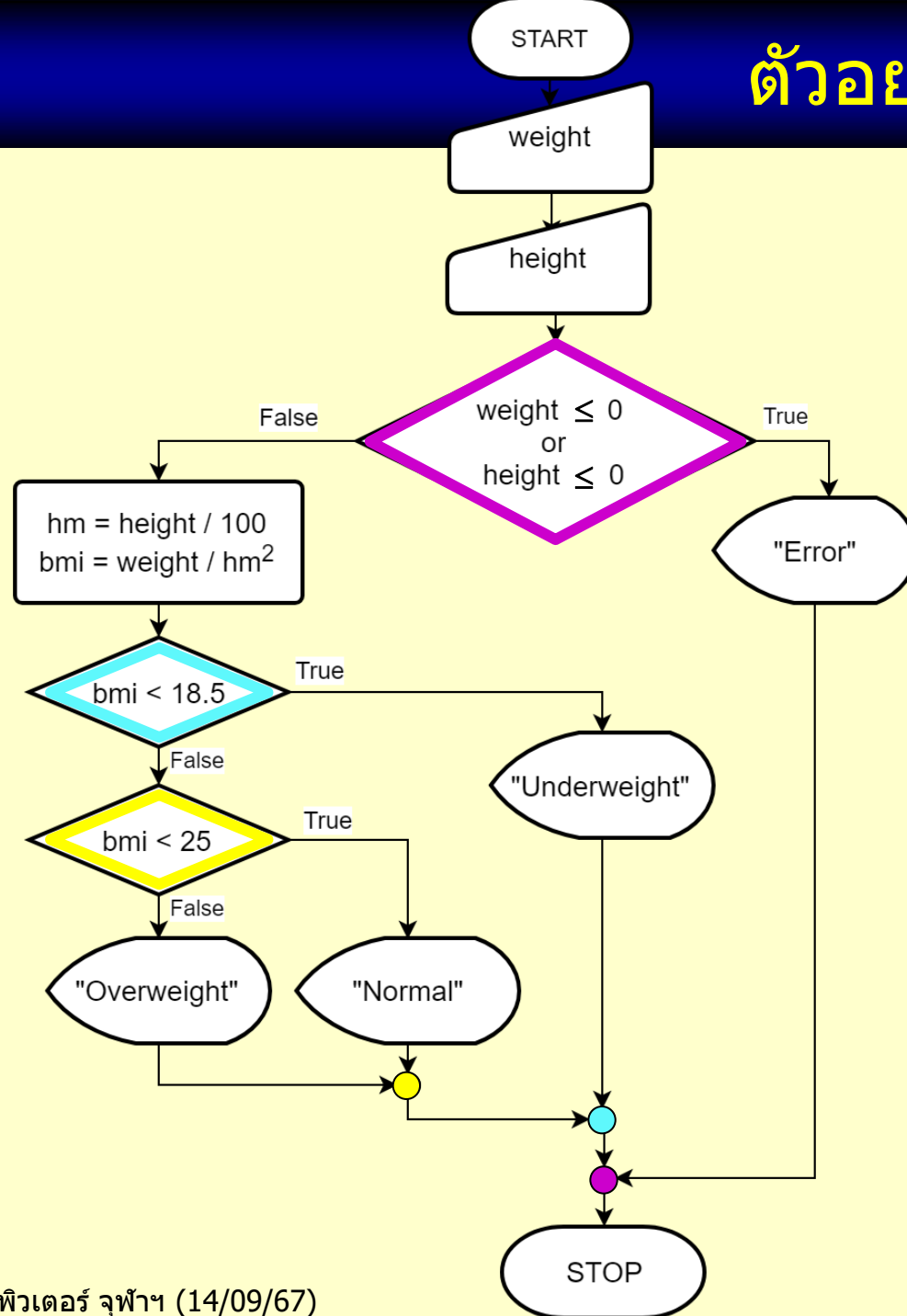
    print("Mobile number")
else:
    print("Not a mobile number")
```

tel_no เป็นหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ เมื่อมี

- 10 หลัก และ
- ขึ้นต้นด้วยเลข 06, 08 หรือ 09

(ไม่ต้องตรวจหลักอื่นว่าเป็นตัวเลข
ถ้าตรวจจะยาวเกินไป ค่อยทำในภายหลัง)

ตัวอย่าง


```
weight = float(input())
```

```
height = float(input())
```

```
if weight <= 0 or \  
height <= 0 :
```

```
    print("Error")
```

```
else :
```

```
    hm = height / 100
```

```
    bmi = weight / hm**2
```

```
    if bmi < 18.5 :
```

```
        print("Underweight")
```

```
    else :
```

```
        if bmi < 25 :
```

```
            print("Normal")
```

```
        else:
```

```
            print("Overweight")
```

การเปรียบเทียบลิสต์กับลิสต์

- เปรียบเทียบทีละตัวจากซ้ายไปขวา

[10, 2] > [9, 9, 9] เป็นจริง

[10, 2] > [10, 1, 9] เป็นจริง

[10, 2] > [10] เป็นจริง

[10] > [] เป็นจริง

การเปรียบเทียบสตริงกับสตริง

- อักษรอังกฤษตัวเล็กมีค่ามากกว่าตัวใหญ่
- ตัวอักษร มีค่าน้อยไปมากตามลำดับ A ถึง Z
"A" < "Z" เป็นจริง
"A" < "B" < "Z" < "a" < "b" < "z" เป็นจริง
- สตริงตัวเลขมีค่าน้อยไปมากตามลำดับ 0 ถึง 9
"0" < "1" < "2" < "3" < "4" < "9" เป็นจริง
- เปรียบเทียบสตริงจะเปรียบเทียบทีละตัวจากซ้ายไปขวา
"ABC" < "aA" เป็นจริง
"ABC" < "ACAA" เป็นจริง
"ABC" < "ABCC" เป็นจริง
"100" < "19" เป็นจริง

ตัวอย่าง

```
if "a" <= x <= "z" or \  
    "A" <= x <= "Z" :    # ถ้า x เป็นตัวอักษรอังกฤษ
```

```
if "0" <= x <= "9" :    # ถ้า x เป็นตัวเลข
```

```
# ถ้าเกิดหลัง 31 ก.ย. 2540, birth_date = [y,m,d]  
if birth_date > [2540,9,31] :
```

แบบฝึกหัด: เลขใหญ่เล็ก

โปรแกรมรับอักขระสามตัว ตรวจสอบว่า ตัวซ้าย
ตัวกลาง และตัวขวา เป็น ตัวเลข ตัวอังกฤษใหญ่
และ ตัวอังกฤษเล็ก ตามลำดับ หรือไม่

Input		Output
9Ab	→	Yes
0Xj	→	Yes
123	→	No
1X	→	No

`if a in b : a อยู่ใน b ?`

- ถ้า `a` กับ `b` เป็นสตริง
 - `a in b` หาวว่า `a` เป็นสตริงย่อยของ `b` หรือไม่
 - `"python" in "I love python"` เป็นจริง
 - `"python" in "I love Python"` เป็นเท็จ
- ถ้า `b` เป็นลิสต์
 - `a in b` หาวว่า `a` เป็นสมาชิกในลิสต์ `b` หรือไม่
 - `6 in [2,4,6,8,10]` เป็นจริง
 - `"Bones" in ["Kirk", "McCoy", "Spock"]` เป็นเท็จ
- `if not (a in b) :` # ถ้า `a` ไม่อยู่ใน `b`
- `if a not in b :` # ถ้า `a` ไม่อยู่ใน `b`

ตัวอย่าง

ให้ **x** เป็นสตริงที่เก็บตัวอักษรตัวเดียว

ทดสอบว่า **x** เก็บตัวอักษรที่เป็นสระ

```
if x=="a" or x=="e" or x=="i" or \  
    x=="o" or x=="u" or x=="A" or \  
    x=="E" or x=="I" or x=="O" or x=="U" :
```

ยาวมาก

```
if x in "aeiouAEIOU" :
```

ถ้า **x** เก็บ "ei"
ก็เป็นจริง

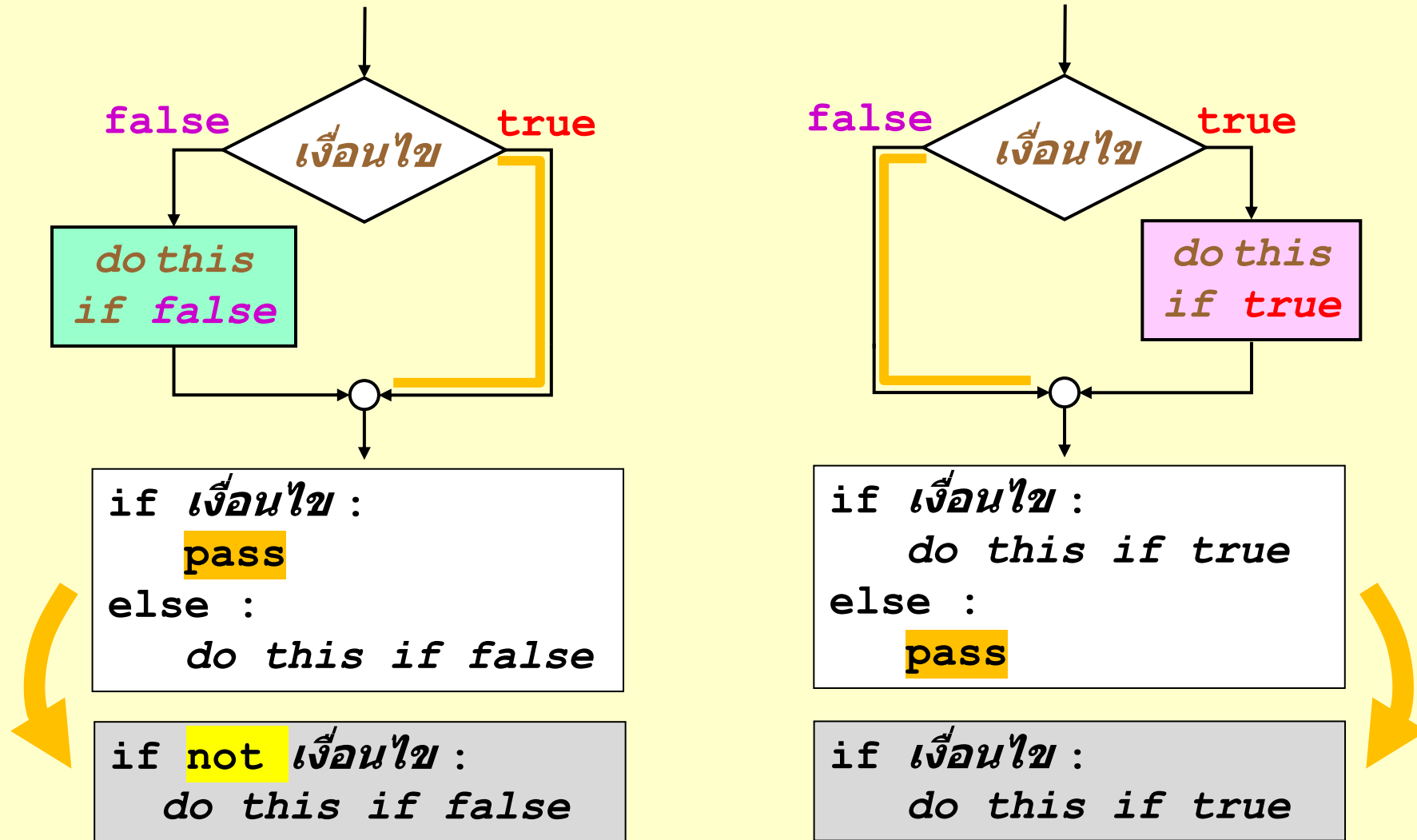
```
if x in ["a","e","i","o","u",  
        "A","E","I","O","U"] :
```

แบบนี้ขำสุด

แบบฝึกหัด: ตรวจรหัสที่รับมาว่าถูกต้องหรือไม่ ?

01	สถาบันภาษาไทยสิรินธร	32	คณะทันตแพทยศาสตร์
02	ศูนย์การศึกษาทั่วไป	33	คณะเภสัชศาสตร์
20	บัณฑิตวิทยาลัย	34	คณะนิติศาสตร์
21	คณะวิศวกรรมศาสตร์	35	คณะศิลปกรรมศาสตร์
22	คณะอักษรศาสตร์	36	คณะพยาบาลศาสตร์
23	คณะวิทยาศาสตร์	37	คณะสหเวชศาสตร์
24	คณะรัฐศาสตร์	38	คณะจิตวิทยา
25	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	39	คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
26	คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี	40	สำนักวิชาทรัพยากร การเกษตร
27	คณะครุศาสตร์	51	วิทยาลัยประชากรศาสตร์
28	คณะนิเทศศาสตร์	53	วิทยาลัยวิทยาศาสตร์ สาธารณสุข
29	คณะเศรษฐศาสตร์		
30	คณะแพทยศาสตร์	55	สถาบันภาษา
31	คณะสัตวแพทยศาสตร์	58	สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ฯ

รูปแบบคำสั่งกรณี จริงถึงทำ / เท็จถึงทำ

pass เป็นคำสั่งที่บอกว่าไม่ต้องทำอะไร ผ่านไปเลย

ตัวอย่าง: ปีนี้มีกี่วัน

- ให้ y เก็บเลขปี ค.ศ.
เดือนกุมภาพันธ์มี 29 วัน ก็เมื่อ
 - y หารด้วย 400 ลงตัว หรือ
 - y หารด้วย 4 ลงตัว แต่ต้องหารด้วย 100 ไม่ลงตัว
 - เช่น ปี 2004, 2000, (ปี 2100 ไม่เกี่ยว)

```
y = int(input())
days_in_year = 365

if (y%400 == 0) or \
    (y%4 == 0 and y%100 != 0):
    days_in_year = 366

print(days_in_year)
```

ตัวอย่าง: ชื้อ 2 เกม 1

```
p1 = float(input())  
p2 = float(input())  
p3 = float(input())
```

รับข้อมูล

```
min_p = p1  
if p2 < min_p:  
    min_p = p2  
if p3 < min_p:  
    min_p = p3
```

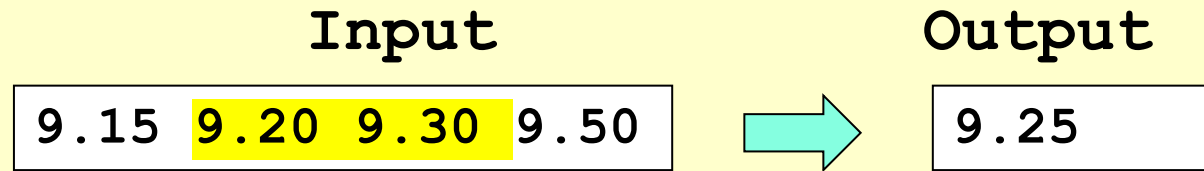
หาค่าน้อยสุด

```
total_p = p1 + p2 + p3  
print("Total:", total_p)  
print("Get on free:", min_p)  
print("Pay only:", total_p - min_p)
```

แสดงผล

แบบฝึกหัด: คะแนนยิมนาสติก

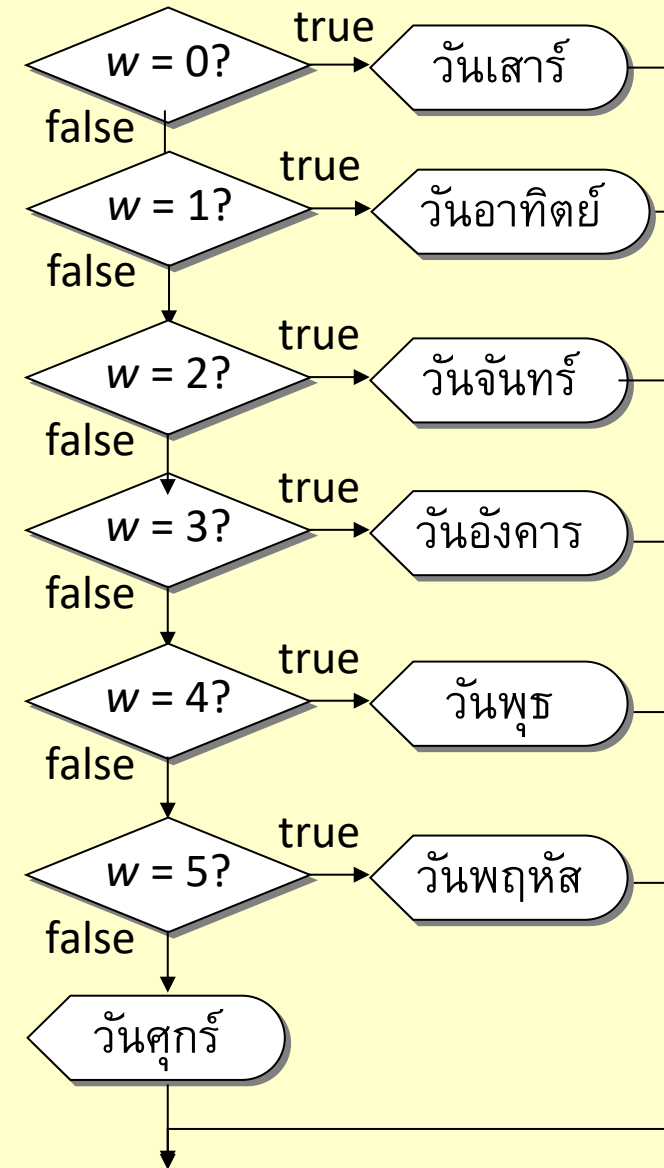
คะแนนของกรรมการ 4 คน ตัดคะแนนที่ต่ำสุดและสูงสุดออก
แล้วนำคะแนนของสองคนที่เหลือมาหาค่าเฉลี่ย


```
x = input().split()  
s1 = float(x[0])  
s2 = float(x[1])  
s3 = float(x[2])  
s4 = float(x[3])
```

if – else – if – else - ... if – else

```
if w == 0 :  
    print("เสาร์")  
else :  
    if w == 1 :  
        print("อาทิตย์")  
    else :  
        if w == 2 :  
            print("จันทร์")  
        else :  
            if w == 3 :  
                print("อังคาร")  
            else :  
                if w == 4 :  
                    print("พุธ")  
                else :  
                    if w == 5 :  
                        print("พฤหัสบดี")  
                    else :  
                        print("ศุกร์")
```


if – else – if – else

if – elif – else

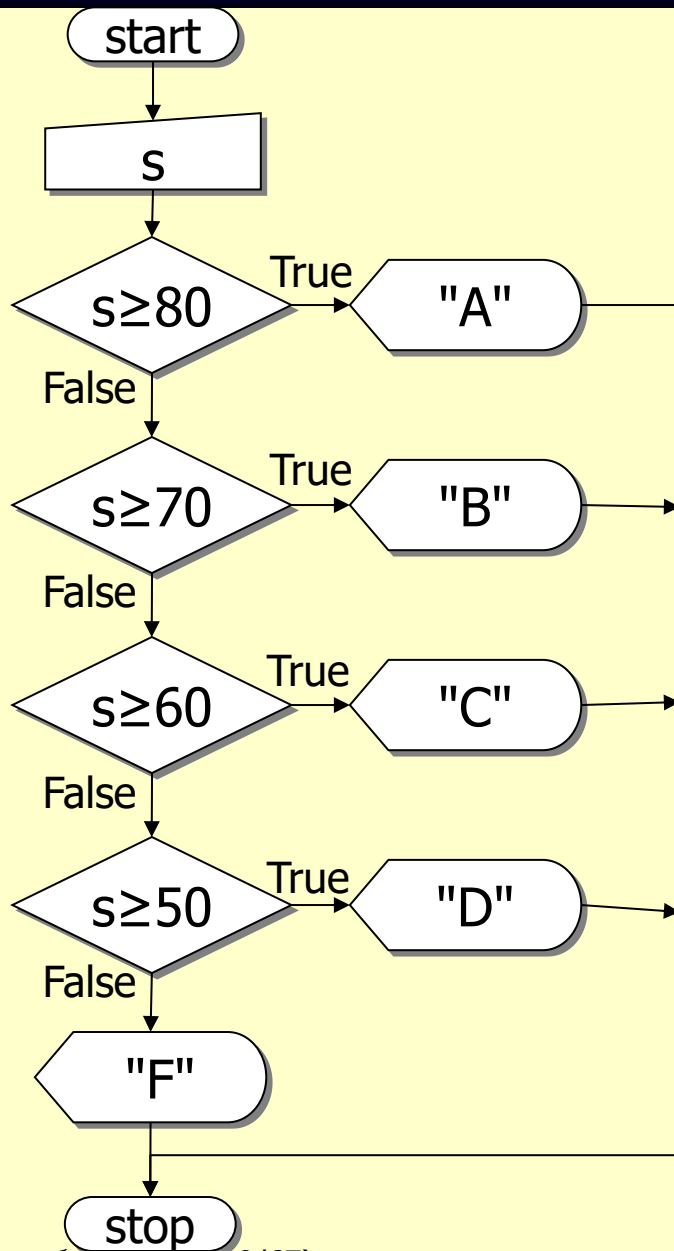
```
if w == 0 :  
    print("เสาร์")  
else :  
    if w == 1 :  
        print("อาทิตย์")  
    else :  
        if w == 2 :  
            print("จันทร์")  
        else :  
            if w == 3 :  
                print("อังคาร")  
            else :  
                if w == 4 :  
                    print("พุธ")  
                else :  
                    if w == 5 :  
                        print("พฤหัสบดี")  
                    else :  
                        print("ศุกร์")
```



```
if w == 0 :  
    print("เสาร์")  
elif w == 1 :  
    print("อาทิตย์")  
elif w == 2 :  
    print("จันทร์")  
elif w == 3 :  
    print("อังคาร")  
elif w == 4 :  
    print("พุธ")  
elif w == 5 :  
    print("พฤหัสบดี")  
else :  
    print("ศุกร์")
```


แบบฝึกหัด: ตัดเกรด


```
s = float(input())
```

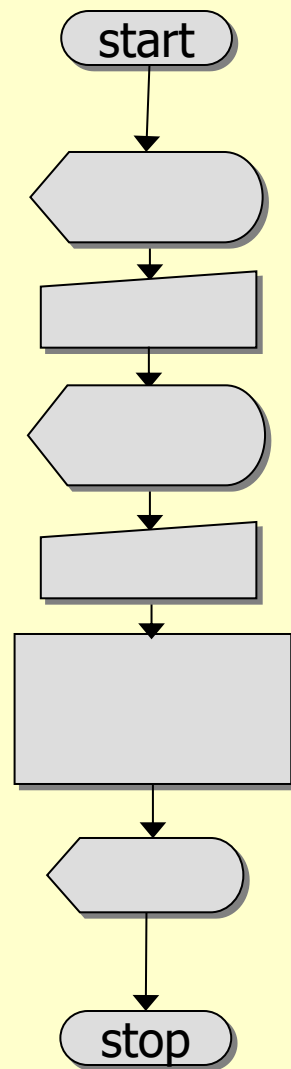

การทำงานแบบวงวน

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

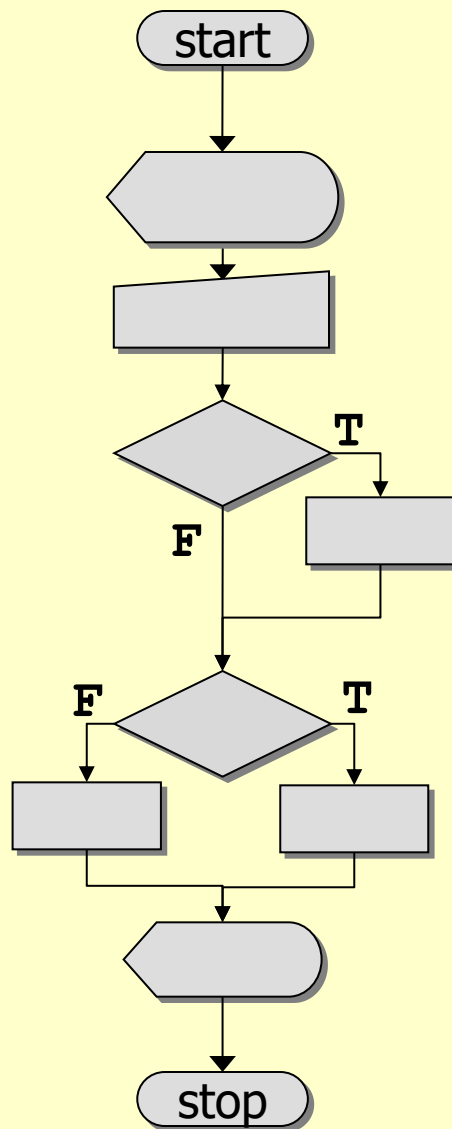
๒๕๖๒

ผังงาน (Flowchart)

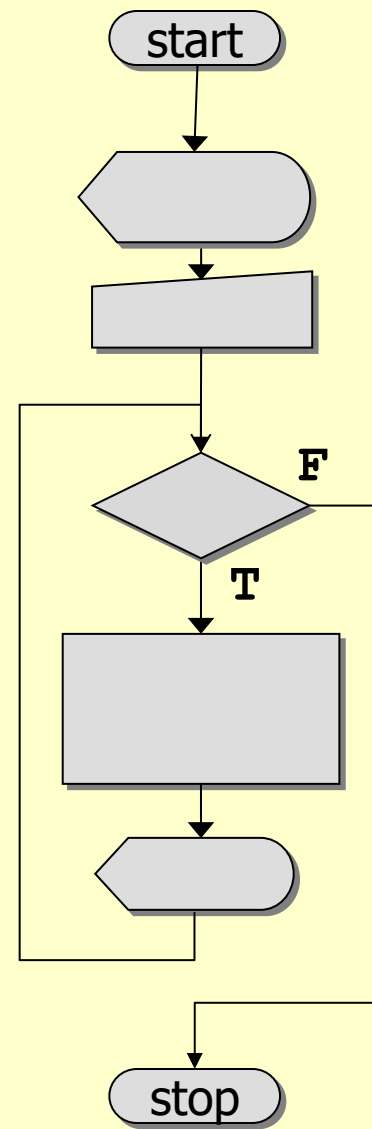
แบบลำดับ

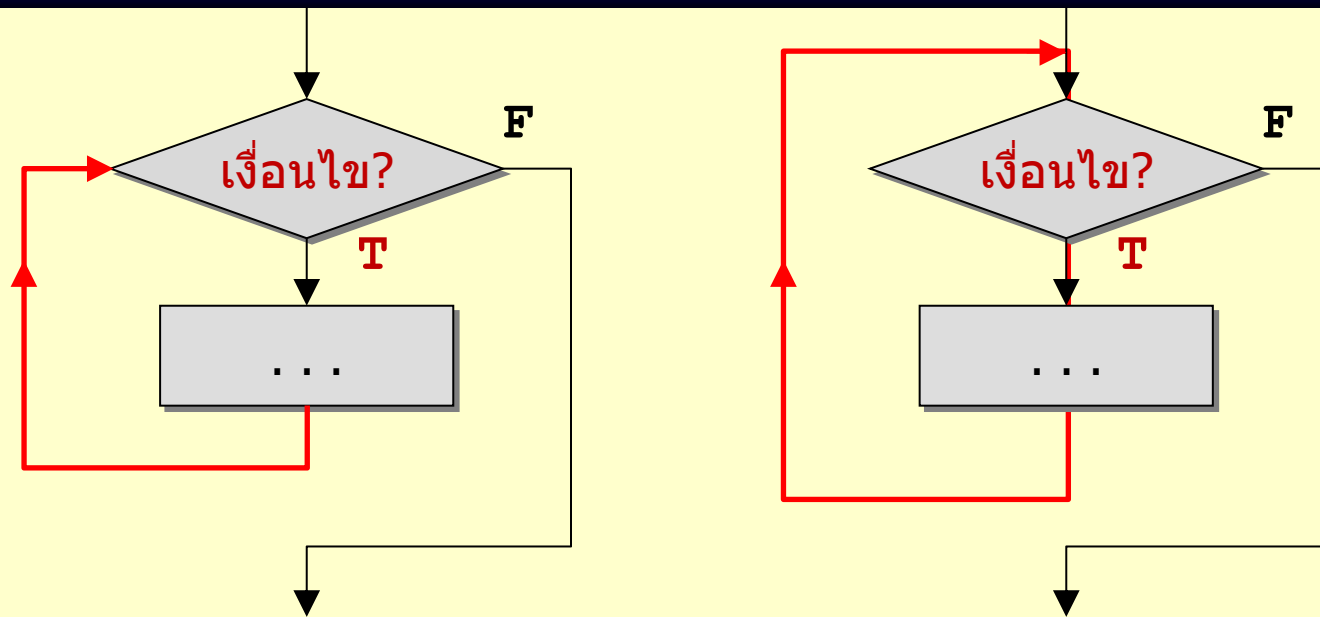
เลือกทำ

วงวน

วงวน : while

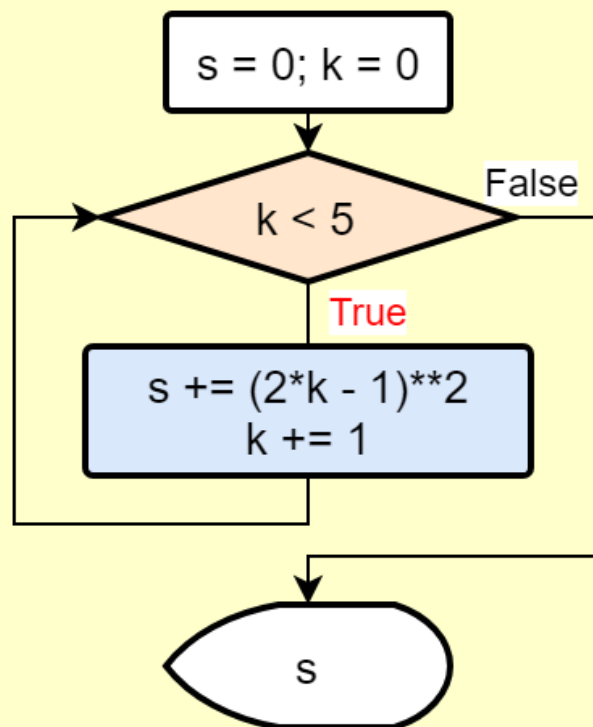
ต้องมีเครื่องหมาย :

```
while เงื่อนไข :  
    กลุ่มคำสั่งที่ทำงานเมื่อเงื่อนไขเป็นจริง
```

คำสั่งในกลุ่มต้องเยื้องเข้าไปทางขวา ให้ตรงกันหมด

ตัวอย่าง:

$$\sum_{k=0}^4 (2k - 1)^2$$

ตัวอย่าง:

$$\sum_{k=0}^4 (2k - 1)^2$$

1

```
s = 0
s += (2*0 - 1)**2
s += (2*1 - 1)**2
s += (2*2 - 1)**2
s += (2*3 - 1)**2
s += (2*4 - 1)**2
print(s)
```

2

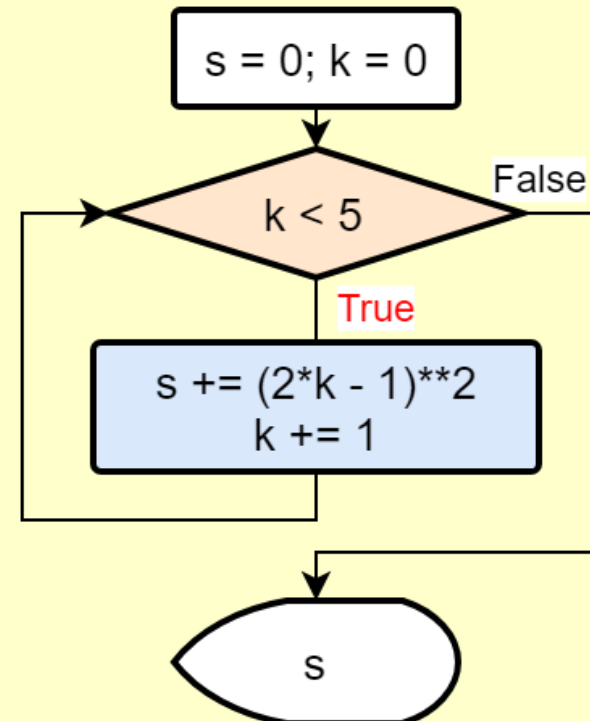
```
s = 0; k = 0
s += (2*k - 1)**2; k += 1
s += (2*k - 1)**2; k += 1
s += (2*k - 1)**2; k += 1
s += (2*k - 1)**2; k += 1
s += (2*k - 1)**2;
print(s)
```

3

```
s = 0; k = 0

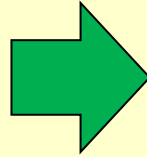
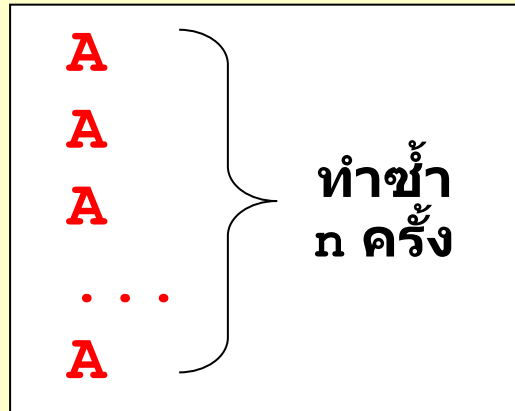
while k < 5 :
    s += (2*k - 1)**2
    k += 1

print(s)
```


หมุนทำซ้ำ 5 รอบ k เริ่มที่ 0 แต่ละรอบเพิ่ม 1
เมื่อ k เป็น 5 เงื่อนไขเป็นเท็จ ออกจากวงวน

รูปแบบ: วงวนเพื่อทำชุดคำสั่งซ้ำ ๆ


```
k = 0  
while k < n:  
    A  
    k += 1
```

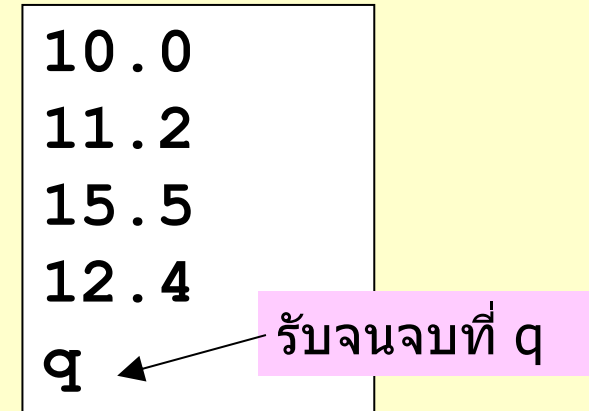
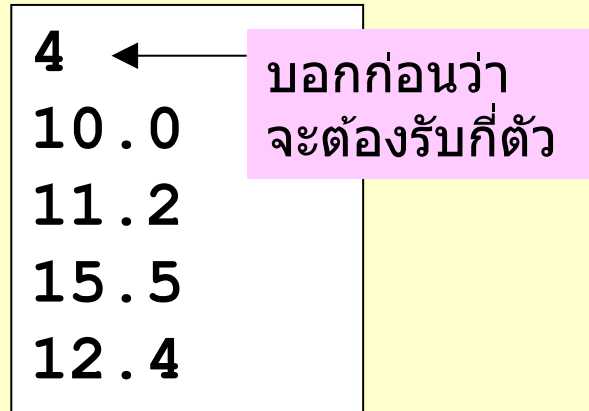
```
k = 1  
while k <= n:  
    A  
    k += 1
```

ตัวอย่าง: หาค่าน้อยสุดจากข้อมูล 5 ตัว

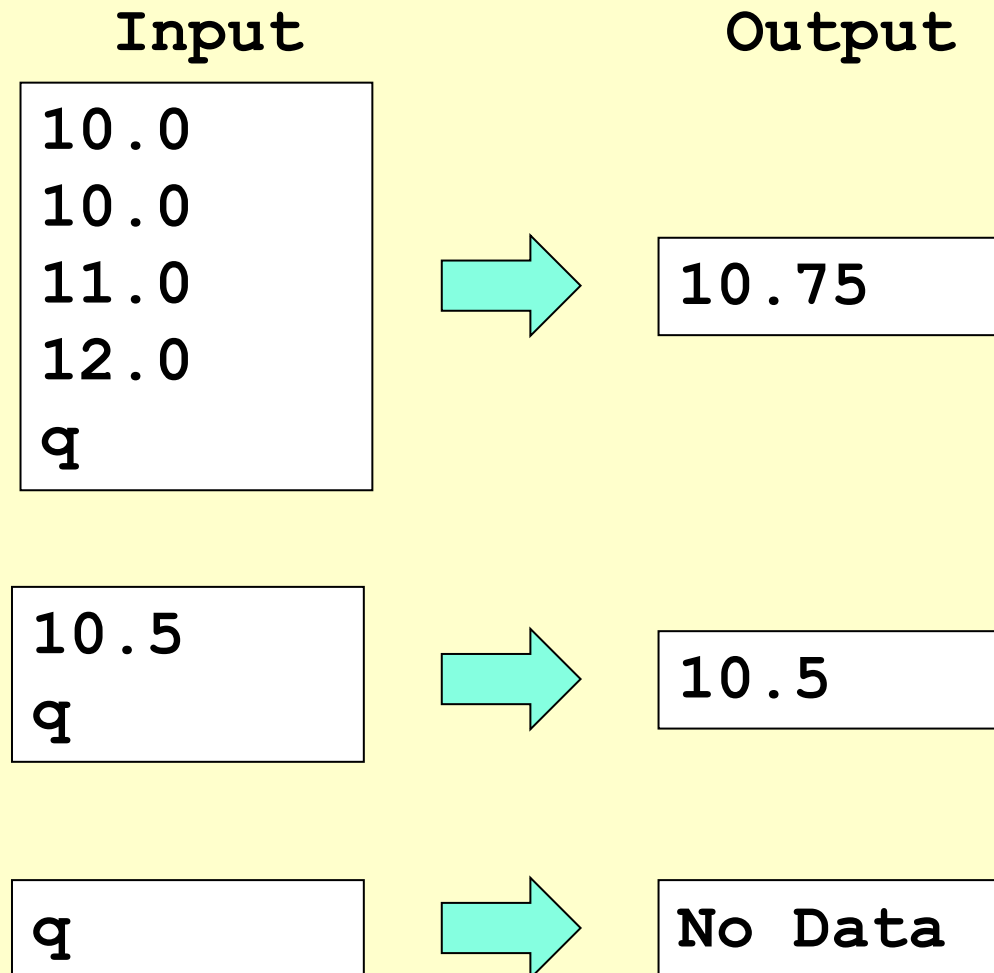
```
min_v = float(input())
v = float(input())
if v < min_v:
    min_v = v
v = float(input())
if v < min_v:
    min_v = v
v = float(input())
if v < min_v:
    min_v = v
v = float(input())
if v < min_v:
    min_v = v
print("min =", min_v)
```

```
min_v = float(input())
k = 0
while k < 4:
    v = float(input())
    if v < min_v:
        min_v = v
    k += 1
print("min =", min_v)
```

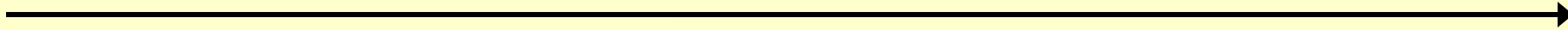
ตัวอย่าง: หาค่าน้อยสุดจากข้อมูลหลายตัว

แบบฝึกหัด: หาค่าเฉลี่ยจากข้อมูลหลายตัว

ตัวอย่าง: หาค่าที่สองด้วยวิธี bisection

ตัวอย่าง: หาค่าที่สองด้วยวิธี bisection

- ต้องการหาค่าที่สองของ a
- ให้ $L = 0, U = a$
- ค่าตอบอยู่ใน $[L, U]$
- $x =$ จุดกึ่งกลางของช่วง
- ทำซ้ำล่างนี้ซ้ำ ถ้า $x^2 \neq a$
 - ถ้า $x^2 > a$:
เปลี่ยนช่วงเป็น $[L, x]$
 - ถ้า $x^2 < a$:
เปลี่ยนช่วงเป็น $[x, U]$
 - $x =$ จุดกึ่งกลางของช่วง

a = 25		
L	U	x
0	25	12.5
0	12.5	6.25
0	6.25	3.125
3.125	6.25	4.6875
4.6875	6.25	5.46875
4.6875	5.46875	5.078125
4.6875	5.078125	4.882813
4.882813	5.078125	4.980469
4.980469	5.078125	5.029297
4.980469	5.029297	5.004883

$$x = \frac{L + U}{2}$$

ตัวอย่าง: หาค่ารากที่สองด้วยวิธี bisection

- ต้องการหารากที่สองของ a
- ให้ $L = 0, U = a$
- คำตอบอยู่ใน $[L, U]$
- x = จุดกึ่งกลางของช่วง
- ทำซ้ำลํางนี้ซ้ำ ถ้า $x^2 \neq a$
 - ถ้า $x^2 > a$:
เปลี่ยนช่วงเป็น $[L, x]$
 - ถ้า $x^2 < a$:
เปลี่ยนช่วงเป็น $[x, U]$
 - x = จุดกึ่งกลางของช่วง

```
a = float(input())
L = 0; U = a
x = (L + U) / 2
while x**2 != a:
    if x**2 > a:
        U = x
    else:
        L = x
    x = (L + U) / 2
print(x)
```

ตัวอย่าง: หาค่าที่สองด้วยวิธี bisection

```
a = float(input())
L = 0; U = a
x = (L + U) / 2
while x**2 != a:
    if x**2 > a:
        U = x
    else:
        L = x
    x = (L + U) / 2
print(x)
```

มีปัญหา

```
a = float(input())
L = 0; U = a
x = (L + U) / 2
while ยังไม่ใกล้กัน(x**2, a):
    if x**2 > a:
        U = x
    else:
        L = x
    x = (L + U) / 2
print(x)
```

a กับ b ยังไม่ใกล้กันเมื่อ $|a - b| > \epsilon \max(a, b)$

ให้ a กับ b เป็นบวก, ϵ และ 10^{-9} $\text{abs}(a-b) > 1e-9 * \max(a, b)$

แบบฝึกหัด: หา $\log_{10} a$ ด้วย bisection

เขียนโปรแกรมรับ a เพื่อหา $\log_{10} a$ ด้วย bisection
โดยที่ $1 \leq a \leq 600$

ถ้าต้องการให้ท้าทายขึ้น ก็ให้ a เกิน 600 มาก ๆ ได้

วงวน for

```
for k in range(start, stop, step) :  
    ...
```

```
for c in a_string :  
    ...
```

```
for e in a_list :  
    ...
```

แบบที่ 1: for k in range(start, stop, step)

```
for k in range(4,100,2) :  
    ...
```

k = 4, 6, 8, ..., 98

```
for k in range(100, 0,-1) :  
    ...
```

k = 100, 99, 98, ..., 1

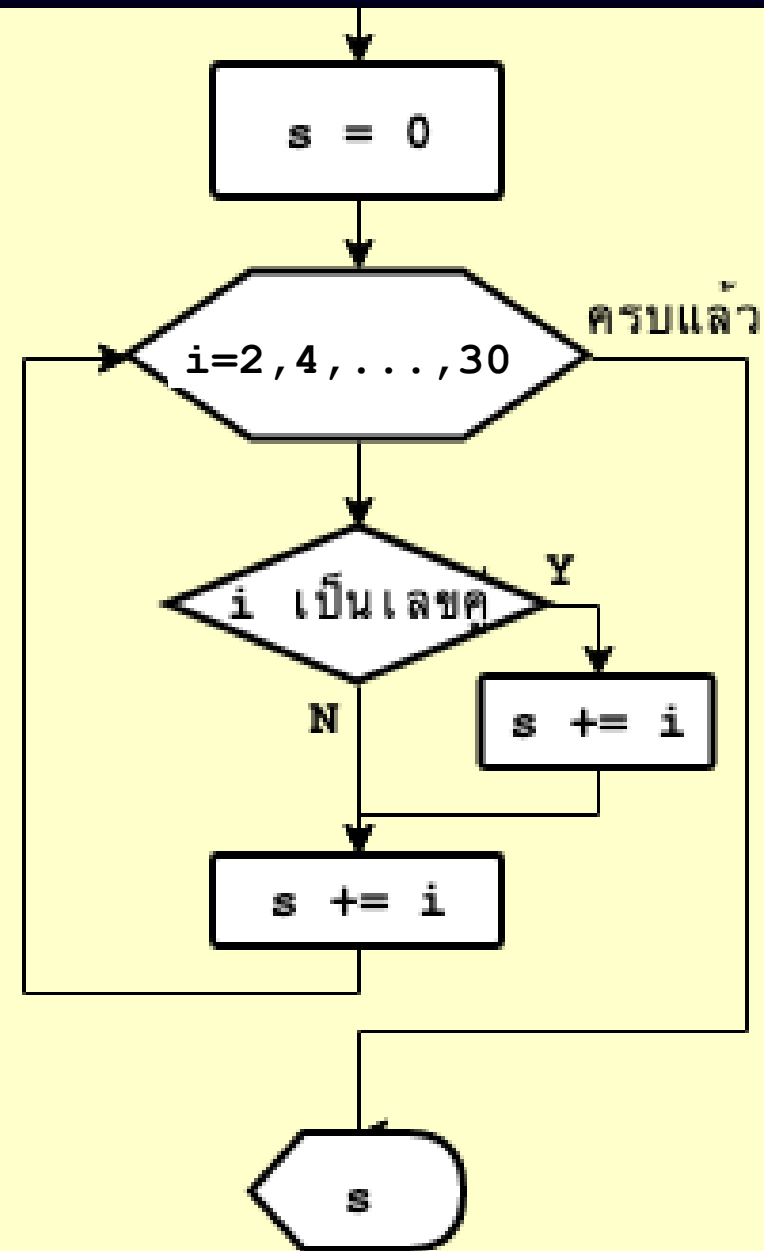
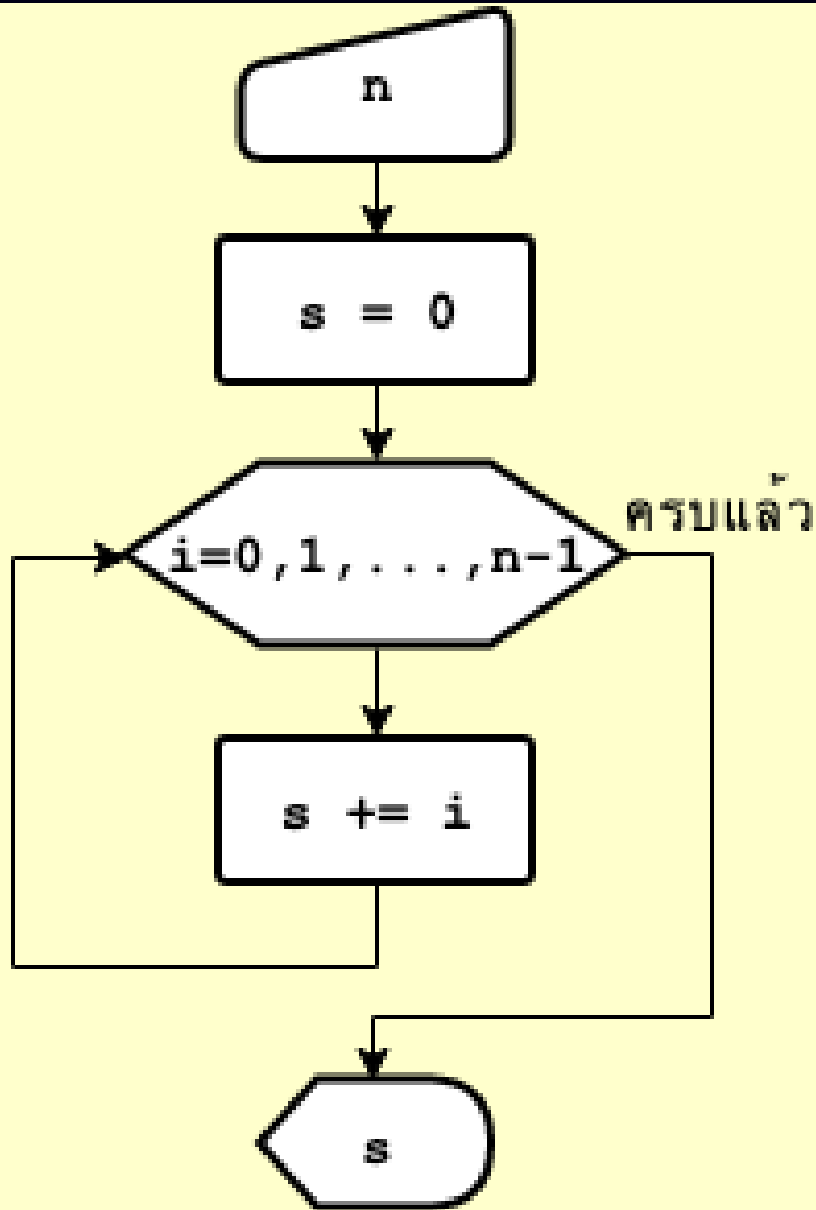
```
for k in range(5,100) :  
    ...
```

k = 5, 6, 7, ..., 99

```
for k in range(100) :  
    ...
```

k = 0, 1, 2, ..., 99

แบบที่ 1: for k in range(start, stop, step)

ตัวอย่าง: μ และ σ

```
N = int(input())
x = [0.0]*N
for i in range(N):
    x[i] = float(input())

s = 0
for i in range(N):
    s += x[i]
mean = s / N

s2 = 0
for i in range(N):
    s2 += (x[i]-mean)**2
sd = (s2/n)**0.5

print(mean, sd)
```

input 5
10
11
13
10
12

$$\mu = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N}$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \mu)^2}{N}}$$

ตัวอย่าง: Dot Product $u \cdot v$

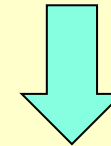
```
x = input().split()
u = [0.0]*len(x)
for i in range(len(x)) :
    u[i] = float(x[i])

x = input().split()
v = [0.0]*len(x)
for i in range(len(x)) :
    v[i] = float(x[i])

dot = 0
for i in range(len(x)) :
    dot += u[i]*v[i]

print( dot )
```

1	2	0	2	1
2	2	1	2	2

12.0

แบบฝึกหัด: ตรวจสอบคำตอบ

```
sol = input() # e.g., ABBBAAABCCBABABDCCDA  
ans = input() # e.g., ABBBAABBCCBAABBDCDDDB
```

นับว่า **sol** กับ **ans** มีตัวตรงกันกี่ตัว

แบบที่ 2: for each_character in a_string

ตัวอย่าง: นับจำนวนตัวเลขในสตริง

```
s = input()
digit_counts = 0
for ch in s:
    if "0" <= ch <= "9":
        digit_counts += 1
print(digit_counts)
```

แบบนี้ง่ายกว่า

```
s = input()
digit_counts = 0
for i in range(len(s)):
    if "0" <= s[i] <= "9":
        digit_counts += 1
print(digit_counts)
```

ตัวอย่าง: สร้างสตริงที่ไม่มีเครื่องหมาย ([{ }])

```
s = input()
result = ""
for ch in s:
    if ch not in "([{}])":
        result += ch
print(result)
```

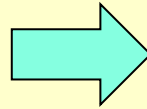
หยิบออกมาทีละตัว
ถ้าไม่ใช่ ([{ }])
ก็ต่อเพิ่มให้กับสตริงผลลัพธ์

แบบฝึกหัด: [] กับ ()

Input

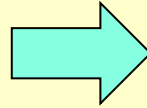
Output

[x + (y - z)]

(x + [y - z])

Programming

Programming

สร้างสตริงใหม่ที่
แทนวงเล็บ () ด้วย [] และ
แทนวงเล็บ [] ด้วย ()

แบบที่ 3: for each_element in a_list

ตัวอย่าง: หาค่าเฉลี่ย

```
x = input().split()  
s = 0  
for e in x:  
    s += float(e)  
avg = s/len(x)  
print("Average =", avg)
```

Input

10 20 30 20 10

`input().split()`

["10", "20", "30", "20", "10"]

Output

Average = 18.0

หยิบมาทีละตัว แปลงเป็น
float แล้วหาค่าเฉลี่ย

Tips: ใช้ได้กับสตริงและลิสต์

หยิบทีละตัวจากซ้ายไปขวา

```
for e in x :  
    ...
```

หยิบทีละตัวจากขวามาซ้าย

```
for e in x[::-1] :  
    ...
```

หยิบทีละตัวจากซ้ายไปขวา ไม่เอาตัวสุดท้าย

```
for e in x[:-1] :  
    ...
```

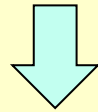
หยิบเฉพาะตัว index คี่จากซ้ายไปขวา

```
for e in x[1::2] :  
    ...
```

แบบฝึกหัด: นับจำนวน the และ The

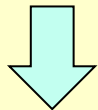
The word "the" is one of the most common words in English.

" () , . '

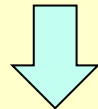
เปลี่ยนเครื่องหมายวรรค
ตอนด้วยช่องว่าง

The word the is one of the most common words in English

`split()`

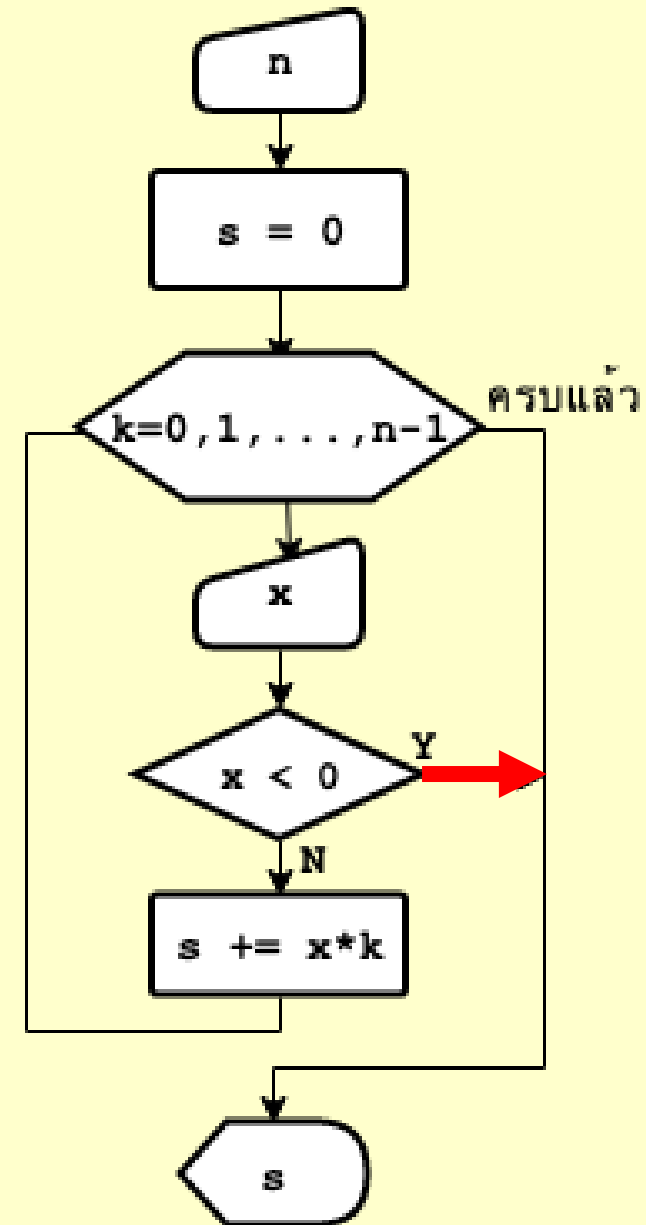
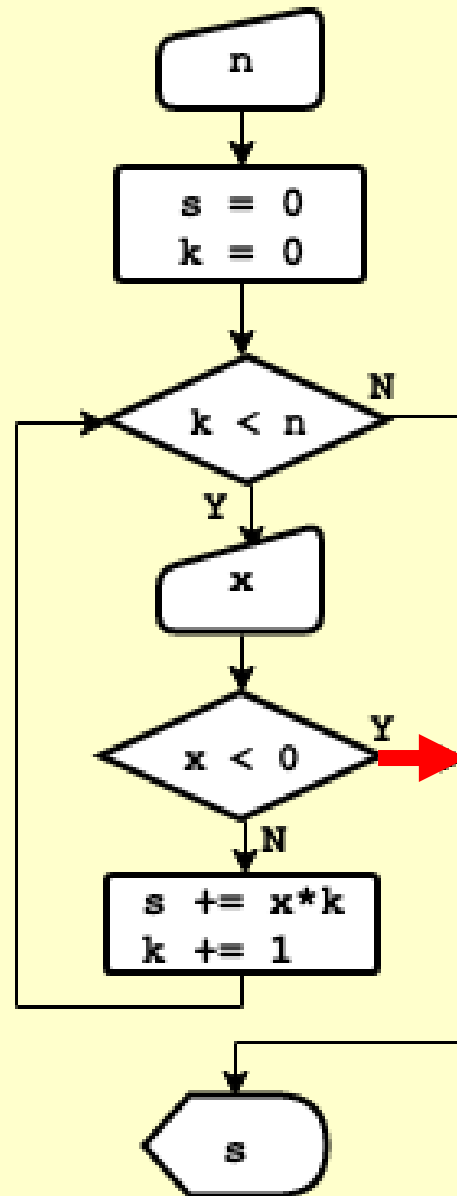
["The", "word", "the", "is", "one", "of", "the",
"most", "common", "words", "in", "English"]

นับ **the** กับ **The**

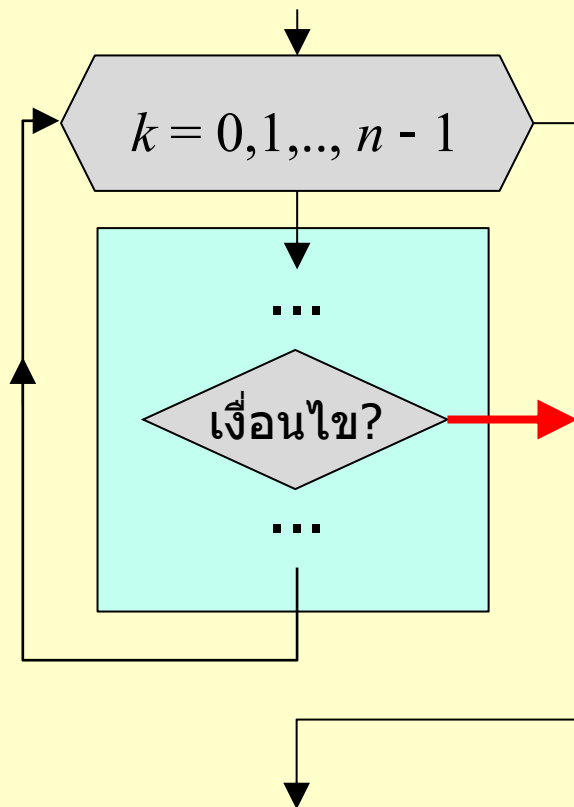
3

break : คำสั่งเพื่อให้ออกจากวงวน

break : คำสั่งเพื่อให้ออกจากวงวน for

```
for k in range(n):  
    ...  
    if เงื่อนไข :  
        break  
    ...
```

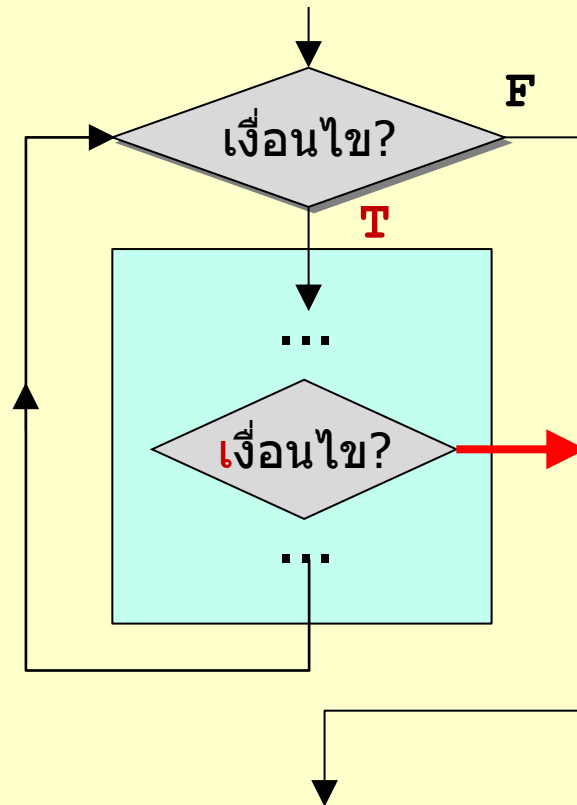


```
n = int(input())  
for k in range(2, n+1):  
    if n % k == 0:  
        break  
if k == n:  
    print("Prime")  
else:  
    print("Composite")
```

รับจำนวนเต็ม n
หา k ที่หาร n ลงตัว $k = 2, 3, \dots, n$
เมื่อออกนอกวงวน
ถ้า k เท่ากับ $n \rightarrow$ เป็นจำนวนเฉพาะ
ไม่เช่นนั้น $\rightarrow$ เป็นจำนวนประกอบ

break : คำสั่งเพื่อให้ออกจากวงวน while

```
while เงื่อนไข:  
    ...  
    if เงื่อนไข :  
        break  
    ...
```



```
t = input()  
s = 0; n = 0  
while t != "q":  
    s += float(t)  
    n += 1  
    t = input()  
print( "Average =", s/n )
```

10.0
10.0
11.0
12.0
q

```
s = 0; n = 0  
while True:  
    t = input()  
    if t == "q":  
        break  
    s += float(t)  
    n += 1  
print( "Average =", s/n )
```

10.0
10.0
11.0
12.0
q

while True คือวงวนที่หมุนไปเรื่อย ๆ

แบบฝึกหัด: เกมทายตัวเลข

```
Guess my number (0 to 99)
You have seven tries
50
Higher
75
Lower
57
Higher
68
Lower
62
Lower
60
Lower
59
You win
```

```
Guess my number (0 to 99)
You have seven tries
1
Higher
2
Higher
3
Higher
4
Higher
5
Higher
6
Higher
7
Higher
You lose, the number is 9
```


แบบฝึกหัด: เกมทายตัวเลข

```
import random
```

```
print("Guess my number (0 to 99)")
```

```
print("You have seven tries")
```

```
n = random.randint(0, 99)
```

สุ่มเลขระหว่าง 0 ถึง 99

```
for k in range(7):
```

```
    m = int(input())
```

ให้ลองทายอย่างมาก 7 ครั้ง

List Processing

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๖๒

List

List คือ รายการของข้อมูล

[] ← empty list

[2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23]

["SU", "MO", "TU", "WE", "TH", "FR", "SA"]

[["Ranee", "Campen"],

["Roy Marn", "Plerng Boon",

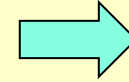
"Bubphe Sanniwat", "Krong Kam"]]

Basic List Operations

- Length `len([1,2,3])`
- Concatenation `[1] + [2,3] → [1,2,3]`
- Repetition `[0,0] * 3 → [0,0,0,0,0,0]`
- Indexing `x[k]`
- Slicing `x[start : stop : step]`

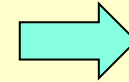
แบบฝึกหัด: เลขใดหายไป

0110-02234-9877-0112

5, 6

9 8 7 6 5 4 3 2 1 0

None

```
d = input()
counts = [0] * 10
for c in d:
    if "0" <= c <= "9":
        counts[int(c)] += 1
missing = ""

if missing == "":
    print("None")
else:
    print(missing)
```

ต้องการให้ counts[k]
เก็บจำนวนที่มีเลข k ปรากฏใน input

หยิบทีละตัวใน input
ถ้าเป็นเลข ก็ให้เพิ่ม
จำนวนที่พบอีก 1

นำเลขที่มี counts ของ
เลขนั้นเป็น 0 มาต่อให้
สตริง missing

Basic List Methods

append, remove, insert, pop, index, sort

```
d = []
for i in range(5):
    d.append(10*i)          # [0,10,20,30,40]
d.remove(20)               # [0,10,30,40]
d.insert(2,99)              # [0,10,99,30,40]
d.insert(-1,7)             # [0,10,99,30,7,40]
x = d.pop(1)               # [0,99,30,7,40], x = 10
x = d.pop(-3)              # [0,99,7,40], x = 30
j = d.index(99)            # j = 1
d.sort()                   # [0,7,40,99]
b = 40 in d                # b = True
```

ต่อท้ายลิสต์

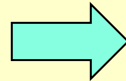
d.remove(e), d.index(e) ถ้าหา e ไม่พบใน d จะเกิดข้อผิดพลาด

ตัวอย่าง: หาเลขเดือนจากชื่อเดือน

```
months = ["Jan", "Feb", "Mar", "Apr", "May", "Jun",  
          "Jul", "Aug", "Sep", "Oct", "Nov", "Dec"]  
t = input()  
if t in months:  
    k = months.index(t)  
    th = "th"  
    if k == 0: th = "st"  
    if k == 1: th = "nd"  
    print(t, "is the", str(k+1)+th+" month.")  
else:  
    print("Invalid month name")
```

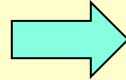
ก่อนใช้ index ต้อง
มั่นใจว่ามีข้อมูลที่จะค้น

Sep

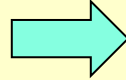
Sep is the 9th month.

Jan

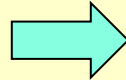
Jan is the 1st month.

Feb

Feb is the 2nd month.

Ok

Invalid month name

แบบฝึกหัด: ชื่อเล่นอะไร ชื่อจริงอะไร

เขียนโปรแกรม รับชื่อจริงแสดงชื่อเล่น
รับชื่อเล่นแสดงชื่อจริง โดยไม่ต้องใช้คำสั่ง if

Robert $\longleftrightarrow$ Dick

William $\longleftrightarrow$ Bill

James $\longleftrightarrow$ Jim

John $\longleftrightarrow$ Jack

Margaret $\longleftrightarrow$ Peggy

Edward $\longleftrightarrow$ Ed

Sarah $\longleftrightarrow$ Sally

Andrew $\longleftrightarrow$ Andy

<http://www.cc.kyoto-su.ac.jp/~trobb/nicklist.html>

รูปแบบการรับข้อมูลเก็บในลิสต์

- ระบุจำนวน ตามด้วยข้อมูลบรรทัดละตัว

```
4
10.2
11.5
20.0
22.5
```

- รับข้อมูลบรรทัดละตัว มีค่าระบุทั้งหมด

```
10.2
11.5
20.0
22.5
-1
```

- รับรายการข้อมูลในบรรทัดเดียว

```
10.2 11.5 20.0 22.5
```

แบบที่ 1: ระบุนำนวน ตามด้วยข้อมูลบรรทัดละตัว

input

4

10.2

11.5

20.0

22.5

แบบที่ 2: รับข้อมูลบรรทัดละตัว มีค่าระบุว่าหมด

input

10.2
11.5
20.0
22.5
-1

แบบที่ 3: รับรายการข้อมูลในบรรทัดเดียว

`input`

`10.2 11.5 20.0`

ข้อแนะนำ: การต่อท้ายลิสต์

```
data.append( x )
```



```
data = data + [ x ]
```



```
data += [ x ]
```


แบบฝึกหัด: เพิ่มหลัง-เพิ่มหน้า

input	
	4
เพิ่มหลัง	1
หน้า	2
หลัง	3
หน้า	4
หลัง หน้า หลัง หน้า หลัง	11 12 13 14 15
หน้า	21
หลัง	22
หน้า	23
หลัง	24
หน้า	25
	-1

เพิ่มข้อมูลเป็นจำนวน
ตามที่บอกในบรรทัดแรก

← เพิ่มข้อมูลทุกตัวในบรรทัดนี้

เพิ่มข้อมูลทุกตัวเจอ -1

output

[25, 23, 21, 14, 12, 4, 2, 1, 3, 11, 13, 15, 22, 24]

รูปแบบการหยิบข้อมูลที่ละตัวในลิสต์มาประมวลผล

```
for e in d:  
    ...
```


หยิบข้อมูลที่ละตัว
ในลิสต์มาใช้งาน

```
for i in range(len(d)) :  
    e = d[i] * i  
    ...
```


ถ้าต้องการทั้ง
ตำแหน่งและข้อมูล

```
for e in d:  
    i = d.index(e)  
    ...
```


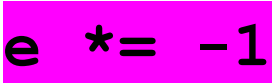
อย่าเขียนแบบนี้
ซ้ำเปล่า ๆ
ใช้แบบที่ 2

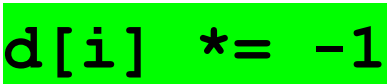
ตัวอย่าง: นับจำนวนนิสิตวิชาฯ ในลิสต์

```
student_ids = input().split()
# ["6131022921", "6240123026", "6130021221", ...]
c = 0
for sid in student_ids:
    if sid[-2:] == "21":
        c += 1
print(c)
```

```
student_ids = input().split()
c = 0
for i in range(len(student_ids)):
    if student_ids[i][-2:] == "21":
        c += 1
print(c)
```


ถ้าต้องการเปลี่ยนข้อมูลบางตัวในลิสต์

```
...  
# เปลี่ยนจำนวนติดลบทั้งหมดในลิสต์ d ให้เป็นบวก  
for e in d:  
    if e < 0:  
  e *= -1 # ค่าใน e เปลี่ยน แต่ไม่เปลี่ยนค่าใน d
```

```
...  
# เปลี่ยนจำนวนติดลบทั้งหมดในลิสต์ d ให้เป็นบวก  
for i in range(len(d)) :  
     if d[i] < 0:  
         d[i] *= -1 # เปลี่ยนค่าใน d ตามที่ต้องการ
```

รูปแบบการหีบข้อมูลที่ติดกันในลิสต์มาประมวลผล

```
for i in range(len(d)-1):  
    left = d[i]  
    right = d[i+1]  
    ...
```

```
for i in range(1, len(d)):  
    left = d[i-1]  
    right = d[i]  
    ...
```

ตัวอย่าง: ลำดับเพิ่มขึ้นหรือไม่

Input		Output
4 6 9 10 14 34 45 99	➡	True
2 3 4 5 5 5 5 5 99	➡	False

```
d = input().split()
is_increasing = True
for i in range(len(d)-1):
    if int(d[i]) >= int(d[i+1]):
        is_increasing = False
        break
print(is_increasing)
```

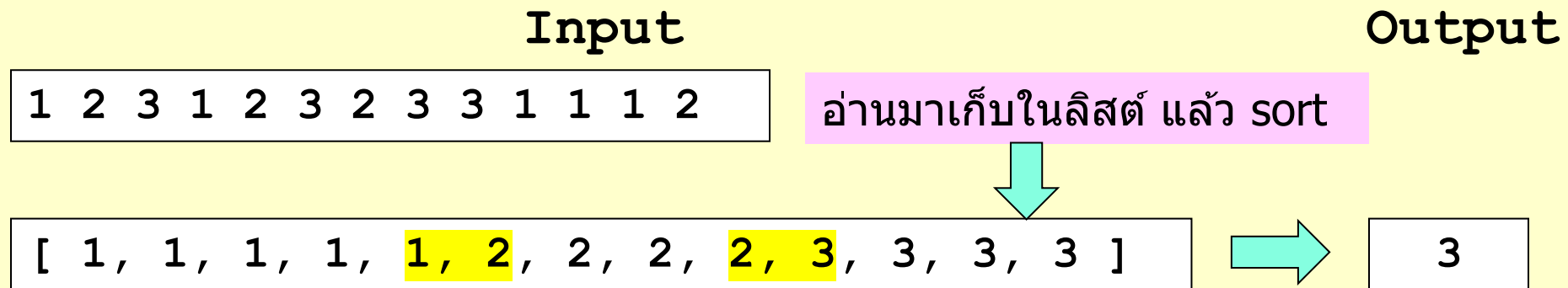
แบบฝึกหัด: นับจำนวน "ยอด" (น้อย มาก น้อย)

Input																Output		
1	2	3	4	8	2	4	5	9	10	8	9	10	11	15	18	12	20	3
1	2	3	4	5	6	10	11	12	13	45	79	80	81	89	90			0

```
x = input().split()
d = []
for e in x:
    d.append(int(e))
count = 0

print(count)
```

แบบฝึกหัด: ชุดข้อมูลมีแตกต่างกันกี่ตัว


```
x = input().split()
d = []
for e in x:
    d.append(int(e))
d.sort()
count = 1
```

วงวนเพิ่ม count ทุกครั้ง ที่พบตัวติดกันต่างกัน

```
print(count)
```

รูปแบบการค้นข้อมูลในลิสต์

```
[ 'KTB' , 18.9 , 'BBL' , 176.5 , 'SCB' , 132.0 , 'KBANK' , 172.0 ]
```

```
[ 'KTB' , 'BBL' , 'SCB' , 'KBANK' ]
```

```
[ 18.9 , 176.5 , 132.0 , 172.0 ]
```

```
[ [ 'KTB' , 18.9 ] , [ 'BBL' , 176.5 ] , [ 'SCB' , 132.0 ] , [ 'KBANK' , 172.0 ] ]
```

รูปแบบการค้นข้อมูลในลิสต์: กรณีลิสต์แบบง่าย

กรณีเป็นลิสต์ที่เก็บข้อมูลพื้นฐาน (ไม่ใช่ลิสต์ซ้อนลิสต์)

```
# x เป็นลิสต์ อยากค้นว่ามี c ใน x ไหม ?  
# x = [3,1,4,5,2,4,7], c = 5  
if c in x:  
    ...
```

```
# x เป็นลิสต์ อยากรู้ว่า c เก็บใน index ใดใน x  
if c in x:  
    j = x.index(c)
```

รูปแบบการค้นข้อมูลในลิสต์: กรณีเก็บหลายลิสต์

เช่น มีลิสต์ `sid` เก็บเลขประจำตัว และลิสต์ `gpa` เก็บเกรด
เกรดของ `sid[k]` เก็บอยู่ที่ `gpa[k]`

```
sid = [6131001021, 6130020221, ...]
```

```
gpa = [3.8, 3.7, ...]
```

ต้องการค้น ID ที่สนใจว่า ได้เกรดเท่าไร ?

1

```
if ID in sid:  
    j = sid.index(ID)  
    print("ID =", ID, gpa[j])  
else:  
    print("Not found")
```


รูปแบบการค้นข้อมูลในลิสต์: กรณีลิสต์ซ้อนลิสต์

เช่น ลิสต์ที่เก็บ [ID, gpa]

data = [[6131001021, 3.8], [6130020221, 3.7], ...]

ต้องการค้น ID ที่สนใจว่า ได้เกรดเท่าไร ?

2

```
gpa = -1
for e in data : # e เป็นลิสต์ที่มี 2 ช่อง
    if e[0] == ID:
        gpa = e[1]
        break
if gpa == -1:
    print("Not found")
else:
    print("ID =", ID, gpa)
```

รูปแบบการค้นข้อมูลในลิสต์: กรณีลิสต์ซ้อนลิสต์

เช่น ลิสต์ที่เก็บ [ID, gpa]

data = [[6131001021, 3.8], [6130020221, 3.7], ...]

ต้องการค้น ID ที่สนใจว่า ได้เกรดเท่าไร ?

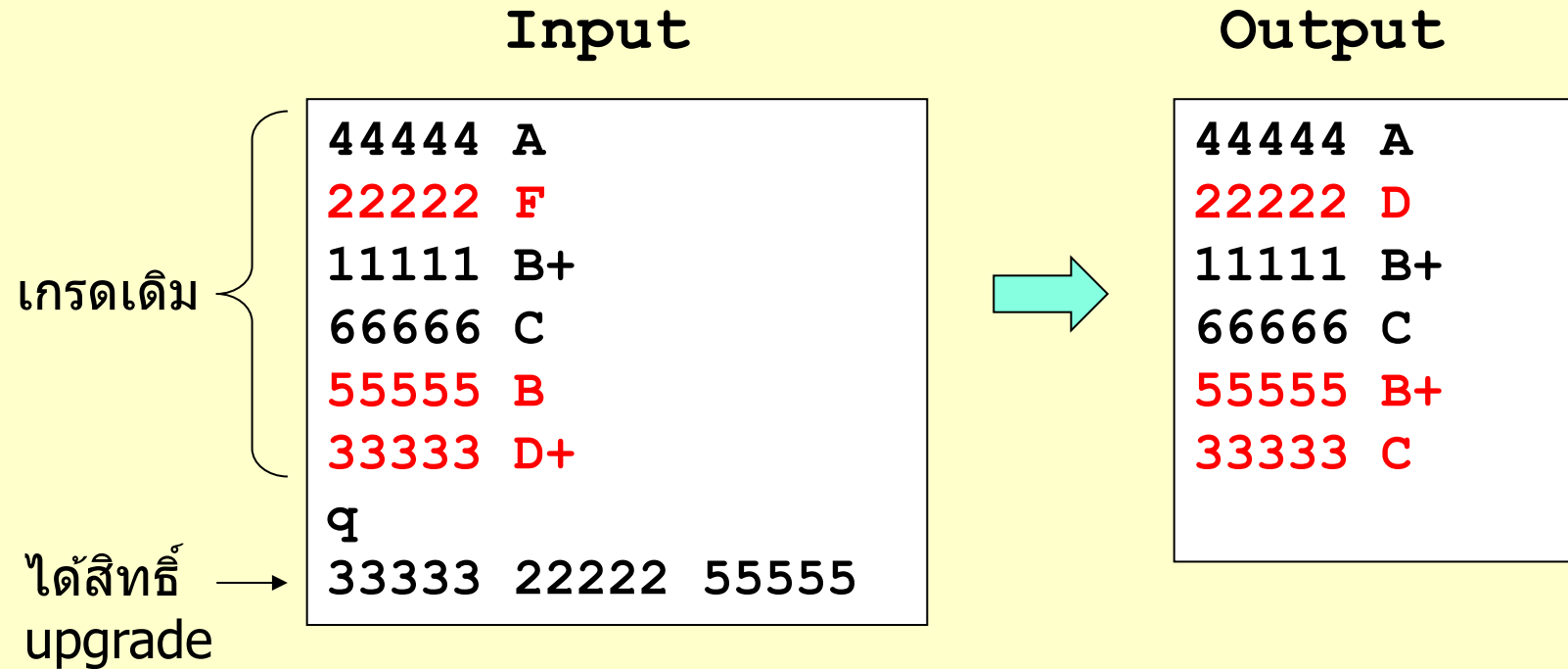
3

```
gpa = -1
for [sid, g] in data :
    if sid == ID:
        gpa = g
        break
if gpa == -1:
    print("Not found")
else:
    print("ID =", ID, gpa)
```

ดีกว่าแบบก่อนนี้

แบบฝึกหัด: upgrade

เขียนโปรแกรมปรับเกรดเพิ่มให้นักเรียนที่ได้รับสิทธิ์คนละหนึ่งประจุ

การเรียงลำดับข้อมูล

[90, 22, 44, 70, 20, 51, 12, 39, 67, 56, 88, 31, 72, 77, 53]

`d.sort()`

[12, 20, 22, 31, 39, 44, 51, 53, 56, 67, 70, 72, 77, 88, 90]

การเรียงลำดับข้อมูล

[10, 10, 11, 12, 11, 13, 11, 11, 12, 10, 13, 10, 10, 13, 13]

d.sort()

[10, 10, 10, 10, 10, 11, 11, 11, 11, 12, 12, 13, 13, 13, 13]

การเรียงลำดับข้อมูล: กรณียาง่าย

```
x = [3,1,4,5,2,4,7]
x.sort() # x = [1,2,3,4,4,5,7]
```

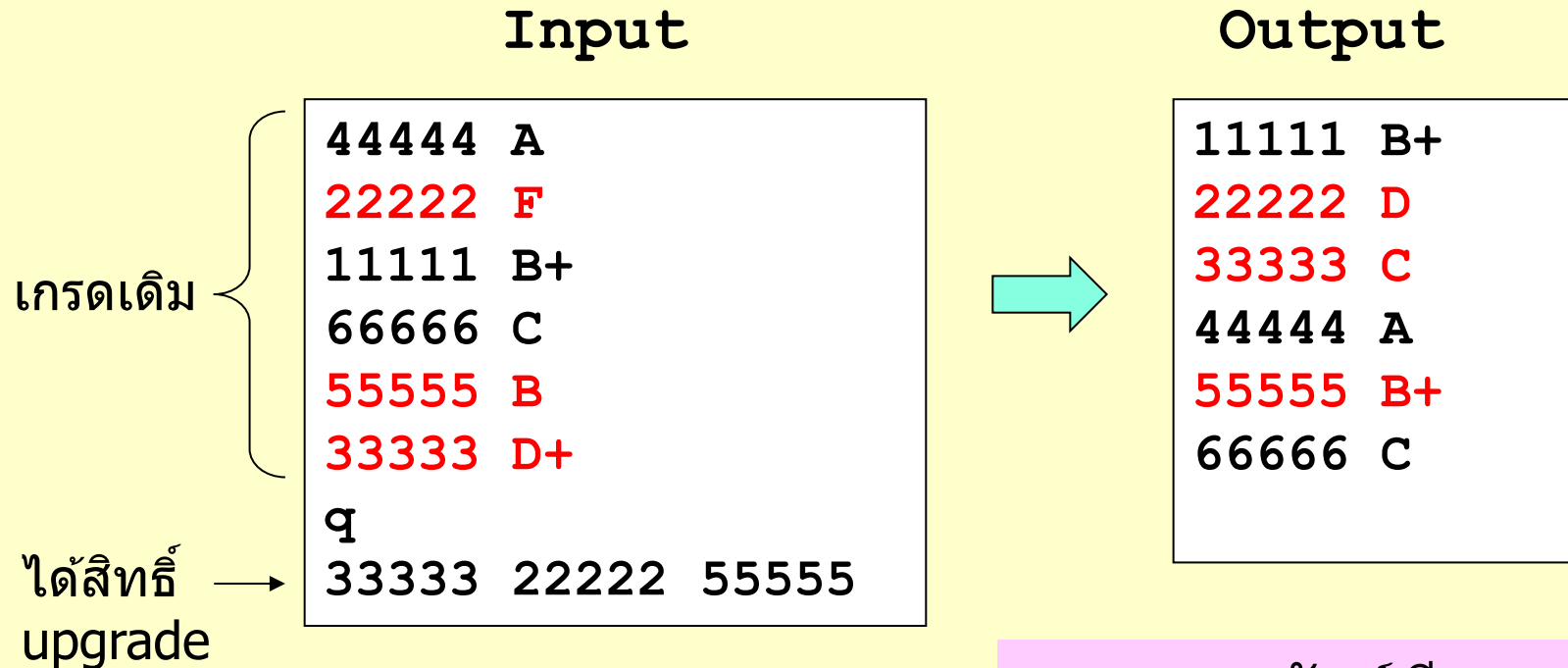
```
x = ["Tom", "Ann", "Don"]
x.sort() # x = ["Ann", "Don", "Tom"]
```

```
x = [["A",9], ["C",1], ["A",1]]
x.sort() # x = [["A",1], ["A",9], ["C",1]]
```

เรียงตามตัวแรกก่อน ถ้าตัวแรกเท่ากัน ให้เรียงตามตัวที่สอง

แบบฝึกหัด: upgrade

เขียนโปรแกรมปรับเกรดเพิ่มให้นักเรียนที่ได้รับสิทธิ์คนละหนึ่งประจุ

แสดงผลลัพธ์เรียงตามเลข
ประจำตัวจากน้อยไปมาก

การเรียงลำดับข้อมูล: กรณีซับซ้อน

เรียงตามตัวแรกก่อน ถ้าตัวแรกเท่ากัน ให้เรียงตามตัวที่สอง

```
x = ["A",9], ["C",1], ["A",1]
x.sort() # x = ["A",1], ["A",9], ["C",1]
```

เรียงตามตัวที่สองก่อน ถ้าเท่ากัน ให้เรียงตามตัวแรก

```
x = ["A",9], ["C",1], ["A",1]
t = []
for [a1,a2] in x:
    t.append([a2,a1]) # สร้างลิสต์ใหม่ เก็บสลับตำแหน่ง
# t = [9,"A"], [1,"C"], [1,"A"]
t.sort()
# t = [1,"A"], [1,"C"], [9,"A"]
for i in range(len(t)): # สลับตำแหน่งกลับ ไปเก็บในลิสต์เดิม
    x[i][0],x[i][1] = t[i][1],t[i][0]
# x = ["A",1], ["C",1], ["A",9]
```


ตัวอย่าง: เรียงลำดับสตริงตามความยาวสตริง

["ABC", "ABCD", "XYZ", "OK"]

เรียงแล้วได้

["OK", "ABC", "XYZ", "ABCD"]

```
x = ["ABC", "ABCD", "XYZ", "OK"]
t = []
for e in x:
    t.append([len(e), e])
# t = [[3, "ABC"], [4, "ABCD"], [3, "XYZ"], [2, "OK"]]
t.sort()
# t = [[2, "OK"], [3, "ABC"], [3, "XYZ"], [4, "ABCD"]]
for i in range(len(t)):
    x[i] = t[i][1]
# x = ["OK", "ABC", "XYZ", "ABCD"]
```

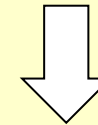
สร้างลิสต์ใหม่ เก็บความยาวด้วย

แบบฝึกหัด: จุดใดใกล้จุดกำเนิดเป็นอันดับสาม

```
n = int(input())
points = []
for k in range(n):
    d = input().split()
    x = float(d[0])
    y = float(d[1])
```

อ่านพิกัดต่าง ๆ เก็บใส่ลิสต์

5
2.0 2.0
2.0 3.0
2.0 2.0
2.0 5.0
-1 -5.0

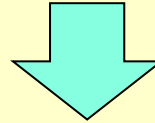

#2: (2.0, 3.0)

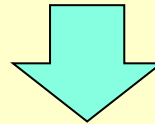
กำหนดให้พิกัดที่ได้รับทั้งหมดมีระยะถึงจุดกำเนิดไม่เท่ากันเลย

List $\leftrightarrow$ String ด้วย split & join

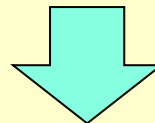
```
"ABC DEF GHI JK".split()
```



```
["ABC", "DEF", "GHI", "JK"]
```

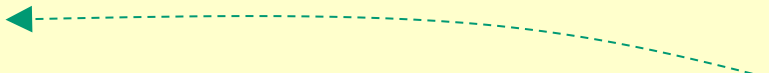


```
" , ".join( ["ABC", "DEF", "GHI", "JK"] )
```



```
"ABC, DEF, GHI, JK"
```

split แยกสตริงออกเป็นลิสต์

- **`x = s.split()`**
 - แยกสตริง `s` ออกเป็นส่วน ๆ ได้เป็นลิสต์ (แยกด้วยช่องว่าง)
 - `s = "11 2 33"`
 - `s.split()` ได้ `["11", "2", "33"]`
- **`x = s.split( sep )`**
 - แยกสตริง `s` ออกเป็นส่วน ๆ ได้เป็นลิสต์ ใช้ `sep` เป็นตัวแยก
 - `s = "11:2: 33"`
 - `s.split(":")` ได้ `["11", "2", " 33"]`

```
"a,,,b".split(",")   ได้ ["a", "", "", "b"]  
"a  b".split(" ")   ได้ ["a", "", "", "b"]  
"a  b".split()      ได้ ["a", "b"]  
"a,,,b".split(",,") ได้ ["a", ",b"]
```

join นำสตริงในลิสต์มาต่อกัน

- `s = sep.join( x )`
 - `sep` เป็น string
 - `x` เป็น list of strings
 - `sep.join(x)` ได้ผลเป็น string ที่สร้างจากการนำ string แต่ละตัวใน `x` มาต่อกัน โดยมี `sep` เป็นตัวคั่น

```
x = ["A", "BC", "DEF", "GH"]  
s1 = "".join(x)    # "ABCDEF GH"  
s2 = ",".join(x)   # "A,BC,DEF,GH"  
s3 = "X".join(x)   # "AXBCXDEFXGH"
```

ตัวอย่าง:

```
x = [-1,0,3,300,-2,39,50,12,400,-100]
# เลือกและแสดงข้อมูลใน x เฉพาะที่มีค่า 0 ถึง 255
y = []
for e in x:
    if 0 <= e <= 255:
        y.append( str(e) )
# y = ["0", "3", "39", "50", "12"]
print( " -> ".join(t) )
```

0 -> 3 -> 39 -> 50 -> 12

แบบฝึกหัด: Collatz Problem

```
n = int(input())
while n != 1:
    if n%2 == 0:
        n //= 2
    else:
        n = 3*n + 1
```

อยากรู้ว่า n เปลี่ยนแปลง
อย่างไรจนกลายเป็น 1

input

10

output

10->5->16->8->4->2->1

ข้อควรระวัง: การแก้ไขลิสต์ภายในวงวน

```
x = [1,1,2,3,1]
for e in x:
    if e == 1:
        x.remove(e)
print(x)
```

รอบที่ 1	x = [1,1,2,3,1]	ได้ e = 1, x.remove(1)
รอบที่ 2	x = [1,2,3,1]	ได้ e = 2
รอบที่ 3	x = [1,2,3,1]	ได้ e = 3
รอบที่ 4	x = [1,2,3,1]	ได้ e = 1, x.remove(1)
	x = [2,3,1]	ผิด

ข้อควรระวัง: การแก้ไขลิสต์ภายในวงวน

```
x = [1,1,2,3,1]
for i in range(len(x)):
    if x[i] == 1:
        x.pop(i)
```



```
x = [1,1,2,3,1]
for i in [0,1,2,3,4]:
    if x[i] == 1:
        x.pop(i)
```

i = 0, x = [1,1,2,3,1]	x.pop(0)
i = 1, x = [1,2,3,1]	
i = 2, x = [1,2,3,1]	
i = 3, x = [1,2,3,1]	x.pop(3)
i = 4, x = [1,2,3]	เจ้ง ไม่มี x[4]

ข้อควรระวัง: การแก้ไขลิสต์ภายในวงวน

```
x = [1,1,2,3,1]
i = 0
while i < len(x):
    if x[i] == 1:
        x.pop(i)
    i += 1
print(x)
```

```
x = [1,1,2,3,1]
i = 0
while i < len(x):
    if x[i] == 1:
        x.pop(i)
    else:
        i += 1
print(x)
```

ถูก

```
i = 0, x = [1,1,2,3,1]    x.pop(0)
i = 1, x = [1,2,3,1]
i = 2, x = [1,2,3,1]
i = 3, x = [1,2,3,1]    x.pop(3)
                        x = [1,2,3]    ผิด
```

ข้อควรระวัง: การแก้ไขลิสต์ภายในวงวน

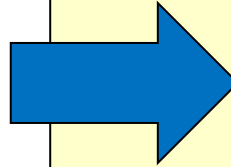
```
x = [1,3]
for e in x:
    if e == 1:
        x.insert(0,9)
```

รอบที่ 1	x = [1,3]	ได้ e = 1, x.insert(0,9)
รอบที่ 2	x = [9,1,3]	ได้ e = 1, x.insert(0,9)
รอบที่ 3	x = [9,9,1,3]	ได้ e = 1, x.insert(0,9)
รอบที่ 4	x = [9,9,9,1,3]	ได้ e = 1, x.insert(0,9)
... ทำงานไม่สิ้นสุด		

สรุป: อย่าแก้ไขลิสต์ภายในวงวนเลย

อยากแก้ไขลิสต์ภายในวงวน → สร้างลิสต์ใหม่

```
x = [1,1,2,3,1]
for e in x:
    if e == 1:
        x.remove(e)
print(x)
```


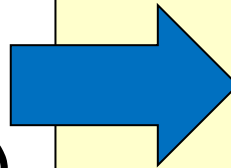
```
x = [1,1,2,3,1]
y = []
for e in x:
    if e != 1:
        y.append(e)
x[:] = y
```

`x[:]` คือที่เก็บในลิสต์ `x` ตั้งแต่ซ้ายถึงขวาสุด

`x[:] = y` คือ copy ข้อมูลใน `y` ไปเก็บในลิสต์ `x` (`x` และ `y` เป็นคนละลิสต์)

`x = y` ทำให้ตัวแปร `x` ไปเป็นตัวเดียวกับลิสต์ `y`

```
x = [1,3]
for e in x:
    if e == 1:
        x.insert(0,9)
```



```
x = [1,3]
y[:] = x
for e in x:
    if e == 1:
        y.insert(0,9)
```

การเขียนฟังก์ชัน

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๖๒

ฟังก์ชัน

- เคยใช้ built-in function มาหลายฟังก์ชันแล้ว
 - `print("Hello")`, `input()`, `len(x)`, `round(2/3, 2)`, `abs(-2)`,...
- เขียนฟังก์ชันเพื่อแบ่งหน้าที่การทำงานเป็นส่วน ๆ
- จะใช้ฟังก์ชันใด ต้องรู้
 - ชื่อฟังก์ชัน, ข้อมูลที่ต้องส่งให้ฟังก์ชัน, ผลที่ได้จากฟังก์ชัน
- ตัวอย่าง: `print( x )`
 - `x` เป็นข้อมูลแบบใด ๆ ก็ได้
 - ไม่มีผลที่คืนกลับจากฟังก์ชัน (เราจึงไม่เขียน `a = print(3/5)`)
- ตัวอย่าง: `round(x,d)`
 - `x` เป็นจำนวน, `d` เป็นจำนวนหลักหลังจุดทศนิยม
 - ผลที่ได้คือจำนวนจริง `x` ที่มีจำนวนหลักหลังจุดตามที่กำหนด
เช่น `round(2/3,2)` ได้ 0.67 จึงมักเขียน `a = round(2/3, 2)`
 - หรือ `print( round(2/3, 2) )`

ฟังก์ชันแรก: hello

```
def hello(name):  
    print("Hello", name)
```

```
BLACKPINK = ["Jisoo", "Jennie", "Rosé", "Lisa"]  
for e in BLACKPINK:  
    hello(e)
```

```
Hello Jisoo  
Hello Jennie  
Hello Rosé  
Hello Lisa
```

ค่าของ **e** ถูกส่งไปให้ตัวแปร **name**
ของฟังก์ชัน **hello**
แล้วก็ย้ายการทำงานไปที่ **hello**
ทำคำสั่งในฟังก์ชันเสร็จ ก็กลับมาทำต่อ

ฟังก์ชันหนึ่งเรียกอีกฟังก์ชันก็ได้

```
def hello(name):  
    print("Hello", name)
```

```
def hello_all(names):  
    for e in names:  
        hello(e)
```

```
BLACKPINK = ["Jisoo", "Jennie", "Rosé", "Lisa"]  
hello_all( BLACKPINK )  
hello_all( ["Joe", "John", "Kong"] )
```

```
Hello Jisoo  
Hello Jennie  
Hello Rosé  
Hello Lisa  
Hello Joe  
Hello John  
Hello Kong
```


แบบฝึกหัด: แสดงอะไร ?

```
def print1(a):  
    for e in a:  
        print(e)  
  
def print_all(A):  
    for e in A:  
        print1(e)  
  
print_all( ["A", ["AB", "C"]] )  
print_all( ["ABC"] )
```

แบบฝึกหัด: เครื่องบวกเลขฐานสอง

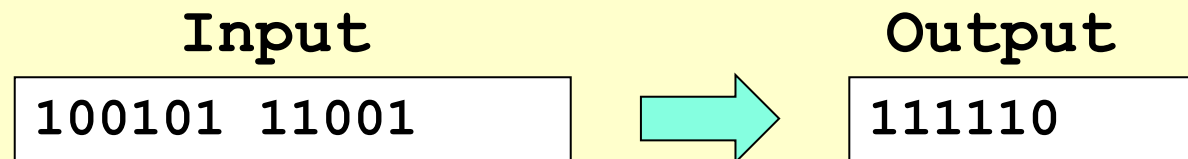
bin(x) :

Return a binary string prefixed with "0b" constructed from an integer **x**

int(x, base) :

Return an integer constructed from a string **x** in the specified **base** (default is 10).

จงเขียนโปรแกรมรับจำนวนเต็มในรูปฐานสอง 2 จำนวน เพื่อหาผลบวกและแสดงในรูปฐานสอง โดยใช้ built-in fuctions **bin** กับ **int** ข้างบนนี้

องค์ประกอบของฟังก์ชัน

ชื่อฟังก์ชัน

รายการของพารามิเตอร์

```
def dot ( u, v ) :  
    p = 0  
    for i in range (len(u)) :  
        p += u[i]*v[i]  
    return p
```

การเรียกใช้ฟังก์ชัน

```
a = [1,2,3]  
b = [1,3,6]  
d1 = dot(a, b)  
d2 = dot(a, [1,3,2])  
print( 2*dot([1,2,3],b) )
```

จบการทำงานของฟังก์ชัน กลับไปทำงานต่อที่ผู้เรียกฟังก์ชัน และยังคืนผลจากฟังก์ชันให้ผู้เรียกได้ด้วย

ต้องเยื้องคำสั่งทั้งหลายในฟังก์ชันไปทางขวาให้ตรงกัน

ตัวแปรภายในฟังก์ชันใดเป็นของฟังก์ชันนั้น

- พารามิเตอร์และตัวแปรในฟังก์ชันใด
 - ชื่อซ้ำกับของฟังก์ชันอื่นได้
 - เรียกใช้ตัวแปร ที่อยู่ในฟังก์ชันอื่นไม่ได้

```
def read_data() :  
    d = []  
    for i in range(int(input())) :  
        d.append(int(input()))  
    return d  
  
#-----  
def get_mean(d) :  
    return sum(d)/len(d)  
  
#-----  
def get_median(d) :  
    d.sort()  
    n = len(d)  
    return (d[(n-1)//2] + d[n//2])/2
```

พารามิเตอร์รับข้อมูลจากผู้เรียกฟังก์ชัน

```
def distance(x1, y1, x2, y2):  
    dx = x1 - x2  
    dy = y1 - y2  
    d = (dx**2 + dy**2)**0.5  
    return d
```

- คำสั่งในฟังก์ชันเริ่มทำงาน เมื่อมีคำสั่งอื่นเรียกใช้ (ไม่เรียกไม่ทำ)
- คำสั่งที่เรียก ต้องส่งข้อมูลให้กับพารามิเตอร์ของฟังก์ชัน

```
d1 = distance(10.5, 12.0, 30.0, 50.5)
```

```
x = 10.5; y = 11.2
```

```
d2 = distance(x, y, 30.0, 50.5)
```

- เมื่อคำสั่งในฟังก์ชันเริ่มทำงาน ถือได้เลยว่าพารามิเตอร์มีค่าแล้ว

```
def distance(x1, y1, x2, y2):  
    x1 = float(input()) # แปลก !!!
```

return: คืนผลหลายค่าก็ได้

```
# roots of  $ax^2 + bx + c = 0$ 
def roots(a, b, c):
    t = (b**2 - 4*a*c)**0.5
    r1 = (-b + t) / (2*a)
    r2 = (-b - t) / (2*a)
    return [r1, r2]
```



```
x1, x2 = roots(6, -6, -36)
print(x1, x2)
```

```
def get_odds( x ):
    odds = []
    for e in x:
        if e%2 == 1:
            odds.append(e)
    return odds
```

หรือใช้การคืนลิสต์ก็ได้

return : คืนการทำงานกลับสู่ผู้เรียก

- ใช้คำสั่ง **return** เฉย ๆ
- หรือไม่ก็ เมื่อทำงานถึงคำสั่งล่างสุดของฟังก์ชัน ก็คือการคืนการทำงาน

```
def hello(name):  
    print("Hello", name)  
    return
```

```
def hello(name):  
    print("Hello", name)
```

```
def hello(name):  
    if name == "":  
        return  
    print("Hello", name)
```

ไม่คืนผลทาง return แต่แก้ไขลิสต์ที่ผู้เรียกส่งมา

```
def abs_all( data ) :  
    d = []  
    for e in data:  
        d.append(abs(e))  
    return d
```

```
x = [1,-2,3,-4,-5]  
x = abs_all(x)  
print( x )
```

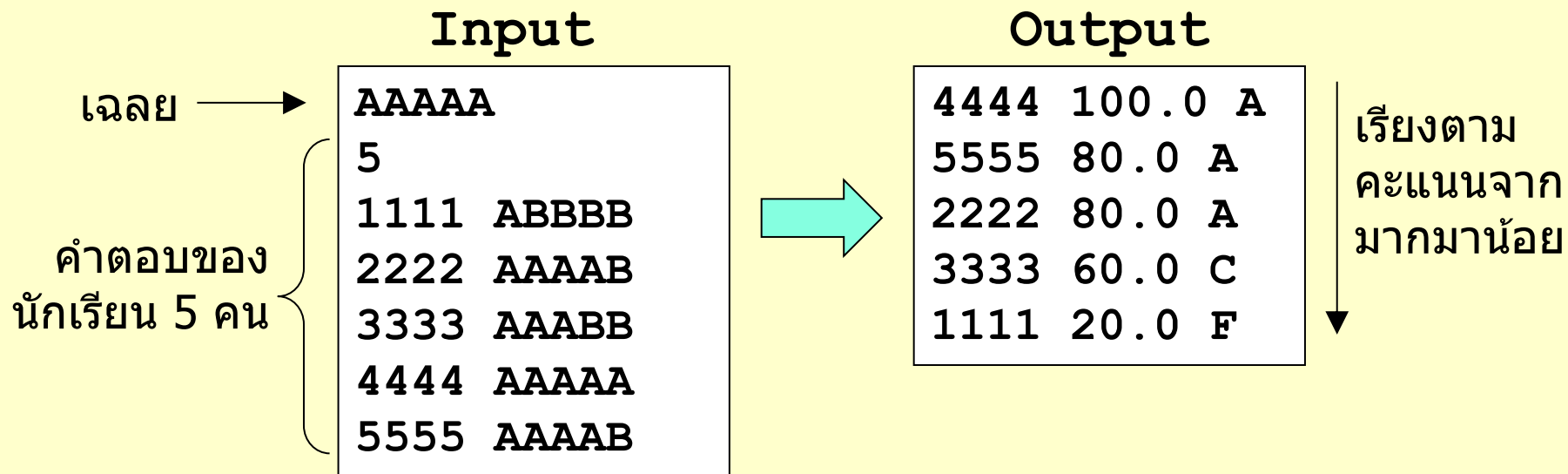
```
def abs_all( data ) :  
    for k in range(len(data)) :  
        data[k] = abs(data[k])
```

```
x = [1,-2,3,-4,-5]  
abs_all(x) # ข้อมูลในลิสต์ x เปลี่ยน  
print( x )
```


แบบฝึกหัด: ตรวจ + ให้เกรด + เรียง + แสดงผล

เขียนโปรแกรมอ่านเฉลยและคำตอบของนักเรียน (หลายคน)
จากนั้นตรวจให้คะแนนคำตอบและให้เกรดทุกคน แล้วก็นำผลที่ได้
ไปเรียงลำดับ ปิดท้ายด้วยการแสดงผลลัพธ์ (ดูตัวอย่าง)

มีฟังก์ชันเขียนมาให้แล้วจำนวนหนึ่ง ให้เขียนโปรแกรมที่เรียกใช้
ฟังก์ชันเหล่านี้ให้ทำงานตามที่ต้องการ (ตัวโปรแกรมที่ต้องเขียน
มีคำสั่งไม่น่าเกิน 6 คำสั่ง)

แบบฝึกหัด: ทำความเข้าใจฟังก์ชันเหล่านี้

```
def read_answers():
    N = int(input())
    answers = []
    for k in range(N):
        sid, ans = input().split()
        answers.append([sid, ans])
    return answers

def marking(answer, solution):
    p = 0
    for i in range(len(answer)):
        if answer[i] == solution[i]:
            p += 1
    return p

def grading(score):
    g = [[80,"A"], [70,"B"], [60,"C"], [50,"D"]]
    for a,b in g:
        if score >= a:
            return b
    return "F"
```

แบบฝึกหัด: ทำความเข้าใจฟังก์ชันเหล่านี้

```
def scoring(answers, solution):
    scores = []
    for [sid, ans] in answers:
        score = marking(ans, solution) / \
            len(solution) * 100
        grade = grading(score)
        scores.append([sid, score, grade])
    return scores

def report(scores):
    for [sid,score,grade] in scores:
        print(sid, grade)

def sort(scores):
    x = []
    for [sid,score,grade] in scores:
        x.append([score, sid, grade])
    x.sort()
    for i in range(len(x)):
        scores[i] = [x[i][1], x[i][0], x[i][2]]
```

ข้อควรระวัง: อย่าแก้ไขค่าของพารามิเตอร์ด้วย =

 `def f1(x) :`
 # ตัวแปร `x` เปลี่ยนค่า แต่ตัวแปรที่ส่งค่ามาไม่เปลี่ยน
 `x = 0`

 `def f2(x) :`
 # ตัวแปร `x` เปลี่ยนค่า แต่ตัวแปรที่ส่งค่ามาไม่เปลี่ยน
 `x = [0]*len(x)`

 `def f3(x) :`
 for i in range(len(x)) :
 `x[i] = 0` # ตัวแปรที่ส่งค่ามาก็เปลี่ยนด้วย

```
a = 9
f1(a)           # a เหมือนเดิม
b = [1,2,3,4]
f2(b)           # b เหมือนเดิม
f3(b)           # b เปลี่ยน
```

ความผิดพลาดที่พบบ่อย

```
def hello(name):  
    print("Hello", name)
```

```
def double(u):  
    return 2*u
```

```
x = hello("Bell")    # ไม่มีผลคืนมา แต่มีตัวรับผล  
double([1,2,3])      # คืนผลแต่ไม่มีตัวรับผล
```

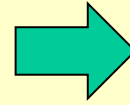
แบบนี้ x มีค่าเป็น None
(None เป็นค่าพิเศษค่าหนึ่งใน Python)

```
def clip(x):  
    if x < 0:  
        return 0  
        x += 2    # มีคำสั่งอยู่ตามหลัง return  
    return x
```

```
def is_odd(x):    # บางกรณีคืนค่า บางกรณีไม่คืน  
    if x%2 == 1: return True
```

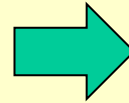
Tips

```
def is_odd(n):  
    if n%2 == 1:  
        return True  
    else:  
        return False
```



```
def is_odd(n):  
    return n%2 == 1
```

```
def foo(n):  
    if n%2 == 1:  
        return 3*n+1  
    else:  
        return n//2
```



```
def foo(n):  
    if n%2 == 1:  
        return 3*n+1  
    return n//2
```

แบบฝึกหัด: ระยะระหว่างจุดสองจุด

```
def distance(x1, y1, x2, y2):  
    # คำนวณระยะห่างระหว่างจุด (x1,y1) กับ (x2,y2)
```

```
d = distance(1, 1, 4, 5)  
print(d)
```

แบบฝึกหัด: แสดงอะไร ?

```
def f(x):  
    return 2*x  
  
def g(x):  
    return x+5  
  
def h(x):  
    return x//2  
  
x = 4  
y = f(g(h(x)))  
print(x, "-->", y)
```


แบบฝึกหัด: หาคำนวนเฉพาะตัวแรกที่มีค่ามากกว่า N

Input		Output
12	➡	13
43	➡	47

```
def is_prime(n):  
    if n <= 1:  
        return False  
    for k in range(2,n):  
        if n%k == 0:  
            return False  
    return True  
def next_prime(N):
```

String and File Processing

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๖๒

ทบทวนเรื่องสตริง

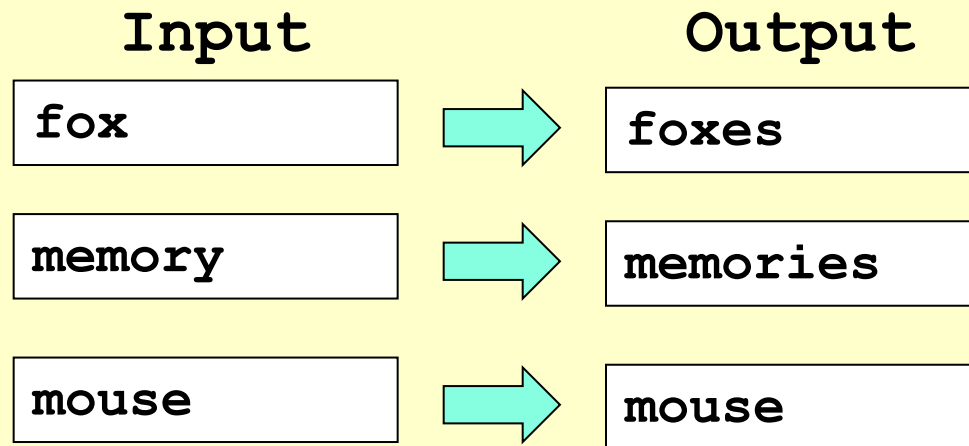
```
s = "I'm a string"
t = 'I said "This is a string".'
chars = input()
c = 0
for ch in chars:
    if ch in s:
        c += 1
for i in range(len(t)):
    if t[i] in s:
        c += 1

r = ""
for k in range(2,10,2):
    r += str(k)      # 2468
r = 2*r             # 24682468
```

แบบฝึกหัด: เอกพจน์ → พหูพจน์

แบบง่าย ๆ

- ลงท้าย s, x, หรือ ch → เติม es ต่อท้าย
- ลงท้าย y แต่ตัวก่อน y ไม่ใช่สระ → เปลี่ยน y เป็น ies
- ถ้าไม่ตรงกับกฎสองข้อข้างบนนี้ → เติม s ต่อท้าย

Espresso, Macchiato, Ristretto, Americano, Latte, Cappuccino, Mocha, Affogato

```
x = input().split(", ")
out = []
k = 0
for e in x:
    out.append((s+" "*12)[:12])
    k += 1
    if k % 3 == 0:
        print("".join(out))
        out = []
print("".join(out))
```

Affogato

Americano

Cappuccino

Espresso

Latte

Macchiato

Mocha

Ristretto


```
import urllib.request

def find(s, start, c):
    for i in range(start, len(s)):
        if s[i] == c: return i
    return -1

url = "http://air4thai.pcd.go.th/services/getNewAQI_XML.php?stationID=52t"
web = urllib.request.urlopen(url)
for line in web:
    line = line.decode()
    if "<PM25 value=" in line:
        i = find(line, 0, '"')
        j = find(line, i+1, '"')
        print("PM 2.5 =", line[i:j])
        break
```

อักขระพิเศษ (Escape Characters)

```
s = "Hello"
print(s)                # Hello
s = "\"Hello\""
print(s)                # "Hello"
s = "'Hello'"
print(s)                # 'Hello'
s = "\"'\\"Hello\""
print(s)                # "'\Hello\"
s = "Hello\nPython"
print(s)                # Hello
                        # Python
```

`\"` คือ `"`
`\'` คือ `'`
`\\` คือ `\`

`\n` คือ รหัสให้ขึ้นบรรทัดใหม่

ตัวอย่าง: แทน " ' / \ () , . : ; ด้วยช่องว่าง

```
def blank(t):  
    result = ""  
    for c in t:  
        if c in "\"' / \\ , . : ;":  
            result += "  
        else:  
            result += c  
    return result
```


บริการของสตริง : String Methods

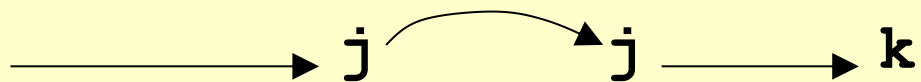
01234567890123

s = " Hello World "

- **len(s)** ได้ 14, **len("")** ได้ 0
- **s.lower()** ได้ " hello world "
- **s.upper()** ได้ " HELLO WORLD "
- **s.strip()** ได้ "Hello World"
- **s.find("o")** ได้ 6 **s.find("ex")** ได้ -1
- **s.find("o",7)** ได้ 9

ตัวอย่าง: การใช้งาน

```
t = input().strip()      # ป้องกันกรณีผู้ใช้เผลอกด space
if t.upper() != "YES":  # ตรวจสอบได้ทั้ง Yes, yes, ...
    j = t.find("mailto:")
    if j >= 0:
        j += len("mailto:")
        k = t.find("@", j)
        if k >= 0:
            username = t[j:k]
            ...
```


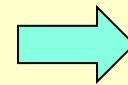
```
<a href="mailto:somchai@gmail.com">...
```

แบบฝึกหัด: camelCase

camelCase เป็นรูปแบบการเขียนวลีที่ไม่มีเครื่องหมายวรรคตอน โดยนำคำต่าง ๆ ในวลีมาเขียนติดกันหมด แต่เขียนให้แต่ละคำขึ้นต้นด้วยตัวใหญ่ ยกเว้นเฉพาะคำแรกสุดเป็นตัวเล็กหมด (ตัวเลขคงไว้เหมือนเดิม)

Input

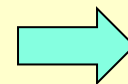
An example of "camel case".

Output

anExampleOfCamelCase

Emergency call 911

emergencyCall911


```
import urllib.request

url = "http://air4thai.pcd.go.th/services/getNewAQI_XML.php?stationID=52t"
web = urllib.request.urlopen(url)
for line in web:
    line = line.decode()
    pattern = '<PM25 value="'
    i = line.find(pattern)
    if i >= 0:
        i += len(pattern)
        j = line.find('"', i)
        print("PM 2.5 =", line[i:j])
        break
```

```
def split(t, s):  
    x = []  
    k0 = 0  
    k = t.find(s, 0)  
    while k >= 0:  
        x.append(t[k0:k])  
        k0 = k+1  
        k = t.find(s, k0)  
    x.append(t[k0:])  
    return x
```

Method Chaining vs Function Composition

```
x = math.radians(d)
s = math.sin(x)
y = abs(s)
r = round(y, 2)
```

```
r = round(abs(math.sin(math.radians(d))), 2)
```

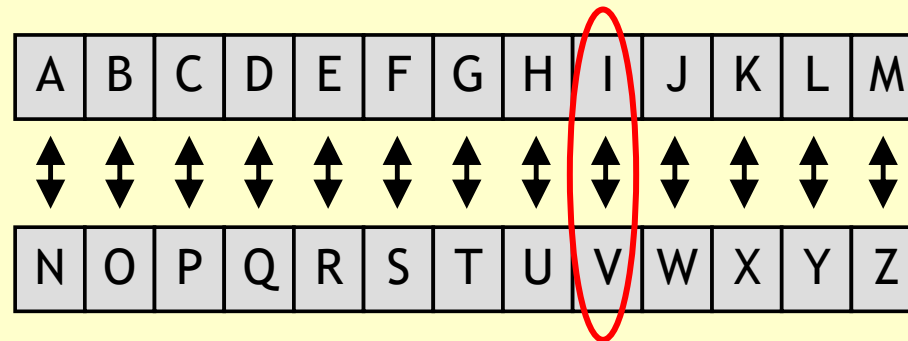
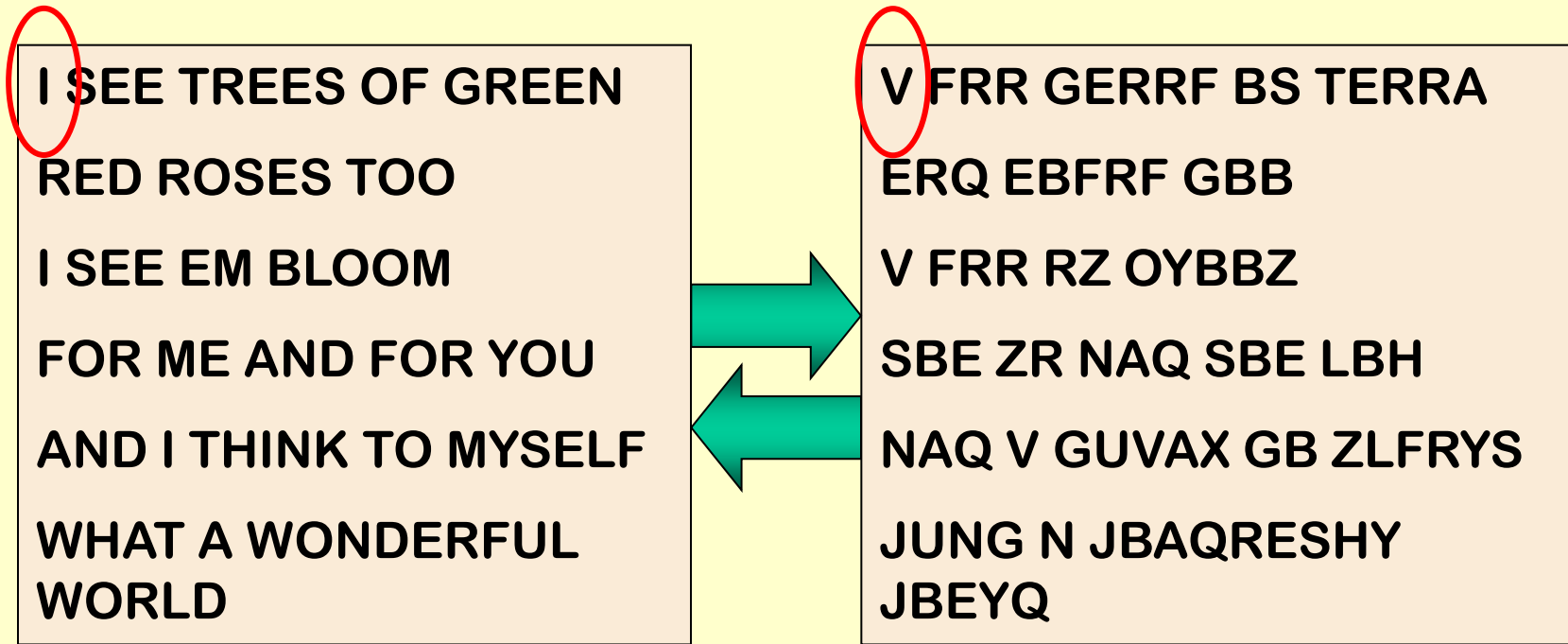
```
line1 = input()
line2 = line1.strip()
line3 = line2.upper()
i      = line3.find("OK")
```

```
i = input().strip().upper().find("OK")
```

ข้อควรระวัง

- ห้ามเปลี่ยนค่าภายในสตริง
 - `s[2] = "a"`
 - `s[3:7] = "-^o^-"`
- string methods ไม่เปลี่ยนตัวสตริง
 - `s = "Hello"`
 - `s.lower()` ได้ 'hello' แต่ `s` เก็บค่าเดิม 'Hello'
- แต่เปลี่ยนค่าซึ่งเก็บในตัวแปรได้
 - `s = "Hello"`
 - `s = s.lower()` แบบนี้ `s` เก็บค่าใหม่ "hello"

ตัวอย่าง : rot-13

ตัวอย่าง : rot-13

```
def rot13(txt_in):  
    upper = "ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ"  
    alphabets = 2*upper  
    txt_out = ""  
    for ch in line:  
        j = alphabets.find(ch)  
        if j != -1:  
            txt_out += alphabets[j + 13]  
        else:  
            txt_out += ch  
    return txt_out  
line = input()  
while line.strip().upper() != "END":  
    print(rot13(line))  
    line = input()
```

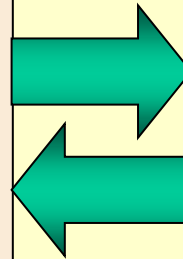

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

แบบฝึกหัด: rot-13

ปรับโปรแกรมให้ เข้า/ถอดรหัสได้ทั้งตัวอักษรเล็กและใหญ่

I see trees of green
red roses too
I see em bloom
for me and for you
And I think to myself
what a wonderful world
end

V frr gerrf bs terra
erq ebfrf gbb
V frr rz oybbz
sbe zr naq sbe lbh
Naq V guvax gb zlfrys
jung n jbaqreshy jbeyq

การอ่านข้อมูลจากแฟ้มข้อความ

```
fin = open( filename, "r" )  
  
line = fin.readline()  
...  
for line in fin:  
    ...  
  
fin.close()
```

"r" บอกว่าเปิด
แฟ้มเพื่อ **อ่าน**

readline อ่านหนึ่งบรรทัด
ถัดไปเข้ามาเป็นสตริง

for แบบนี้ อ่านทีละบรรทัด
ถัดไปเป็นสตริงใส่ตัวแปร line
รอบละหนึ่งบรรทัด จนหมดแฟ้ม

เลิกอ่านแฟ้ม
แล้วก็ปิดแฟ้ม

ตัวอย่าง: หาคะแนนเฉลี่ยนิสิต 3 คนแรกในแฟ้ม

```
sum_points = 0; n = 3

infile = open("data.txt", "r")
for k in range(n):
    line = infile.readline() # อ่านบรรทัดถัดไป
    x = line.split()
    sum_points += float(x[1])
infile.close()

print("Average =", sum_points/n)
```

	x[0]	x[1]
data.txt	6230012121	90
	6230351221	80
	6231027921	79
	6230548121	70

Average = 83.0

ตัวอย่าง: อ่านแฟ้มคะแนนมาแสดงเรียงจากมากมาน้อย

```
students = []

infile = open("data.txt", "r")
for line in infile: # อ่านรอบละบรรทัดจนหมดแฟ้ม
    sid,point = line.strip().split()
    point = float(point)
    students.append([point, sid])
infile.close()

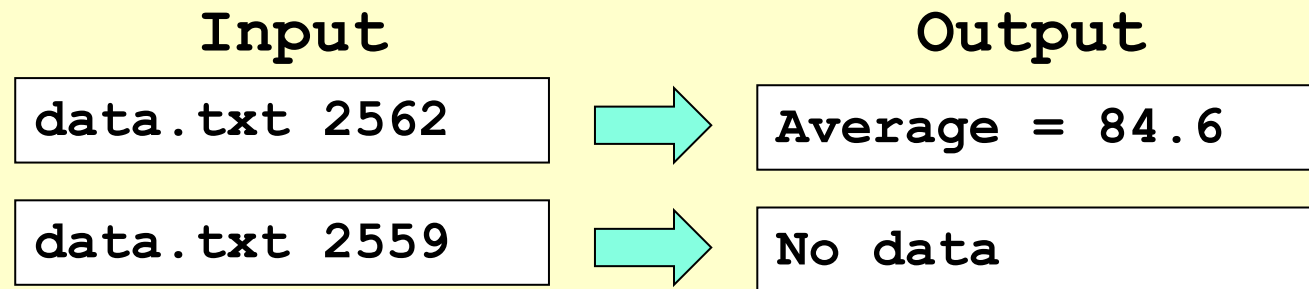
students.sort() # เรียงจากน้อยไปมากตามคะแนน

for [point,sid] in students[::-1]:
    print(sid, point)
```

data.txt

6230012121	90
6230351221	80
6231027921	79
6230548121	70

แบบฝึกหัด: หาคะแนนเฉลี่ยของนิสิตบางกลุ่มในแฟ้ม

data.txt

6230012121	90
6130351221	80
6231027921	79
5830548121	65
6031087221	70
6230550321	72
6230432721	87
6230215221	95
6130518321	72

การบันทึกข้อมูลลงแฟ้มข้อความ

```
fout = open( filename, "w" )
```

"w" บอกว่าเปิด
แฟ้มเพื่อ **เขียน**

```
fout.write("First line")
```

write บรรทัดสตริง
ต่อท้ายในแฟ้ม

```
fout.write("Text\n")
```

ต้องการขึ้นบรรทัด
ใหม่ต้องใส่ \n เอง

```
fout.close()
```

บันทึกเสร็จแล้ว
ก็ปิดแฟ้ม

ตัวอย่าง: บันทึก Triangular Number ร้อยตัวลงแฟ้ม

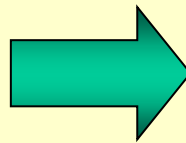
```
fout = open("tri_numbers.txt", "w")
for k in range(1,101):
    n = k*(k+1)//2    # triangular number
    fout.write(str(n)+" ")
    if k%10 == 0:    # ครบ 10 ตัว ขึ้นบรรทัดใหม่
        fout.write("\n")
fout.close()
```

```
1 3 6 10 15 21 28 36 45 55
66 78 91 105 120 136 153 171 190 210
231 253 276 300 325 351 378 406 435 465
496 528 561 595 630 666 703 741 780 820
861 903 946 990 1035 1081 1128 1176 1225 1275
1326 1378 1431 1485 1540 1596 1653 1711 1770 1830
1891 1953 2016 2080 2145 2211 2278 2346 2415 2485
2556 2628 2701 2775 2850 2926 3003 3081 3160 3240
3321 3403 3486 3570 3655 3741 3828 3916 4005 4095
4186 4278 4371 4465 4560 4656 4753 4851 4950 5050
```

แบบฝึกหัด: สร้างแฟ้มที่เป็น rot-13 ของอีกแฟ้ม

I see trees of green
red roses too
I see em bloom
for me and for you
And I think to myself
what a wonderful world

data.txt

V frr gerrf bs terra
erq ebfrf gbb
V frr rz oybbz
sbe zr naq sbe lbh
Naq V guvax gb zlfrys
jung n jbaqreshy jbeyq

rot13.txt

Dict

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๖๒

list กับ dict

- list: เก็บข้อมูลเป็นรายการเรียงจากซ้ายไปขวา
 - ใช้จำนวนเต็มเป็นตัวระบุตำแหน่ง ในการใช้ข้อมูลใน list

```
x = ["MO", "TU", "WE", "TH", "FR", "SA", "SU"]
```

↑
x[2]

↑
x[4]

↑
x[-1]

- dict: เก็บข้อมูลเป็นคู่ ๆ *key*: *value*
 - ใช้ *key* เป็นตัวระบุ *value* ที่ต้องการใน dict
(*key* เป็นได้ทั้ง int, float, str, ...)

d["WE"]

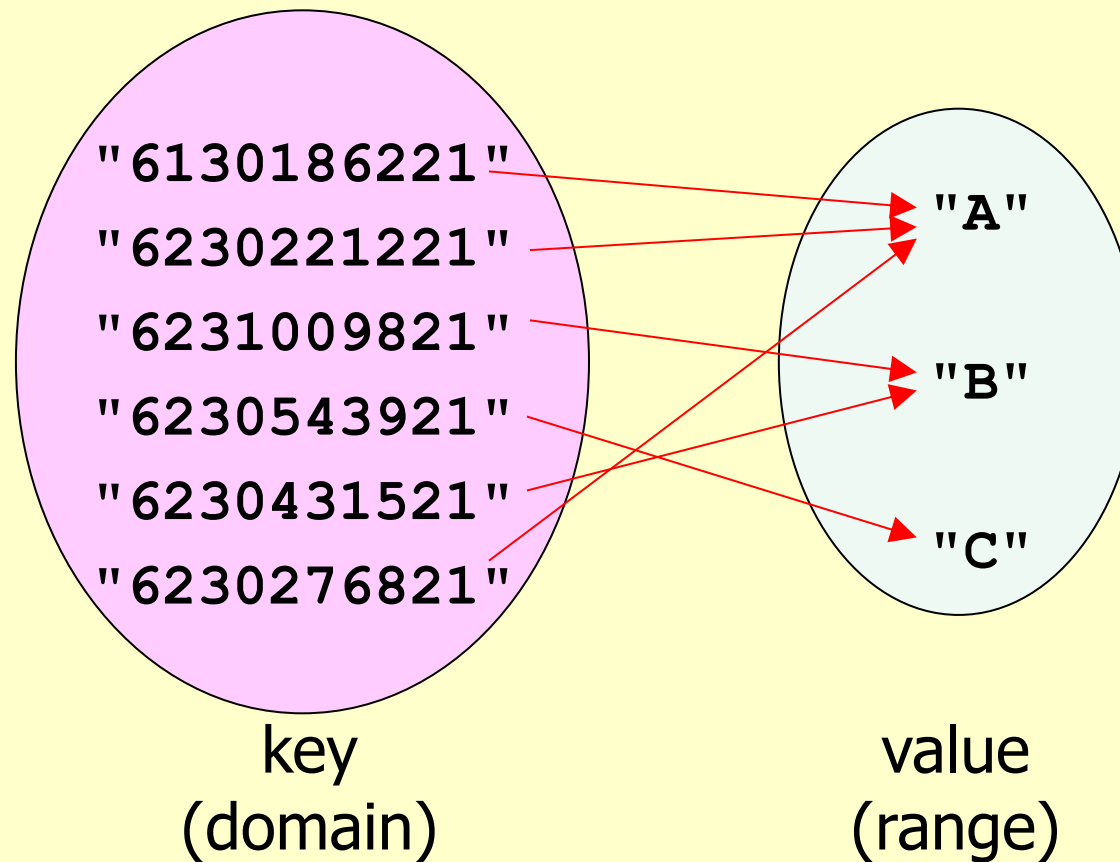
```
d = {"MO": "จ", "TU": "อ", "WE": "พ",  
      "TH": "พฤ", "FR": "ศ", "SA": "ส", "SU": "อา"}
```

↑
d["TH"]

↑
d["SA"]

dict เหมือน mapping function

```
grade = {"6130186221": "A", "6230221221": "A",  
        "6231009821": "B", "6230543921": "C",  
        "6230431521": "B", "6230276821": "A"}
```


keys ห้ามซ้ำกัน
values ซ้ำกันได้

ให้ *key* กับ dict แล้วได้ *value*

```
v = grade["6231010621"]
```

key *value*

```
grade = {"6130186221": "A", "6230221221": "A",  
         "6231009821": "B", "6230543921": "C",  
         "6230431521": "B", "6230276821": "A"}
```

```
ID = input()
```

```
while ID != "q":
    print(ID, "-->", grade[ ID ])
    ID = input()
```

ถ้าใช้คีย์ที่ไม่มีอยู่ใน dict
จะเกิดความผิดพลาด

Input

6231009821
6130186221
6230221221
9

output

6231009821 --> B
6130186221 --> A
6230221221 --> A

มีแต่ให้ key ได้ value
ไม่มีแบบให้ value ได้ key

การเพิ่ม/การเปลี่ยน value ใน dict

```
grade["6231010621"] = "A"
```

```
grade = { }  
grade["6231010621"] = "A"           # {"6231010621": "A"}  
  
grade["6231009821"] = "B"           # {"6231010621": "A",  
                                     "6231009821": "B"}  
  
grade["6231009821"] = "C"           # {"6231010621": "A",  
                                     "6231009821": "C"}
```

การเพิ่ม/การเปลี่ยน value ใน dict

```
grade = { }    # dict ว่าง
n = int(input())
for k in range(n):
    ID, g = input().split()
    grade[ ID ] = g
print(grade)
```

Input

4		
6130186221	A	เพิ่ม
6230221221	A	เพิ่ม
6231009821	F	เพิ่ม
6231009821	B	เปลี่ยน

Output

```
{ '6130186221': 'A', '6230221221': 'A', '6231009821': 'B' }
```


ตัวอย่าง: นับโหวต

```
BLACKPINK = ["Jisoo", "Jennie", "Rosé", "Lisa"]
votes = {} # สร้าง dict ว่าง
for name in BLACKPINK:
    votes[name] = 0 # เพิ่ม key: value ใหม่ใน dict
# {"Jisoo": 0, "Jennie": 0, "Rosé": 0, "Lisa": 0}

name = input()
while name != 'q':
    if name in BLACKPINK:
        votes[name] += 1 # เพิ่ม value
    name = input()

for name in BLACKPINK:
    print(name, "-->", votes[name]) # หยิบ value มาใช้
```

Lisa
Lisa
Lisa
Lisa
Jennie
Aum
Jisoo
Lisa
q

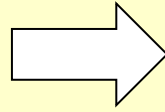
แบบฝึกหัด: นับจำนวนของตัวอักษรแต่ละตัว

```
alphabets = "abcdefghijklmnopqrstuvwxyz"
```

<i>Input</i>	ABCaBcABZ
<i>Output</i>	a -> 3
	b -> 3
	c -> 3
	z -> 1

for each_key in a_dict

```
for k in dic:  
    if k == t:  
        v = dic[k]
```



```
v = dic[t]
```

for each_key in a_dict

เมื่อต้องการหยิบ key แต่ละตัวออกมาใช้งาน

```
for k in dic:  
    if k == t:  
        v = dic[k]
```

```
v = dic[k]
```

```
ordinal = {"first": 1, "second": 2, "third": 3,  
           "fourth": 4, "fifth": 5, "sixth": 6,  
           "seventh": 7, "eighth": 8,  
           "ninth": 9, "tenth": 10 }
```

```
for key in ordinal:  
    print(key, "-->", ordinal[key] )
```

ข้อสังเกต: key ที่ได้จาก
for มีลำดับไม่แน่นอน

```
tenth --> 10  
second --> 2  
fourth --> 4  
third --> 3  
sixth --> 6  
ninth --> 9  
seventh --> 7  
eighth --> 8  
fifth --> 5  
first --> 1
```

ถ้า run โปรแกรมนี้ด้วย Python 3.7 จะได้ key เรียงตามตอน
สร้าง แต่ไม่รับประกันว่าพฤติกรรมจะเป็นแบบนี้ในรุ่นถัด ๆ ไป
(Python ใน Grader ก็เป็นแบบที่ได้ลำดับไม่แน่นอน)

ตัวอย่าง: ฟังก์ชันหาค่าเฉลี่ยของ value ใน dict

```
def average( d ):    # d เป็น dict ที่มี value เป็นจำนวน
    total = 0
    for key in d:    # ลุยหยิบทุก key มาใช้
        total += d[key]
    return total / len(d)
```

len(d) คือจำนวนคู่
key:value ใน dict d

```
gpa = {"6130186221": 3.15, "6230221221": 2.85,
        "6231009821": 2.90, "6230543921": 3.20,
        "6230431521": 3.35, "6230276821": 3.42}

print( average(gpa) ) # ได้ 3.145
```

แบบฝึกหัด: สองฟังก์ชัน

```
def reverse( d ): # d เป็น dict ที่ประกันว่า value ไม่ซ้ำกัน
    r = { }
```

รับ { "A": "เอ", "B": "บี", "C": "ซี" }

คืน { "เอ": "A", "บี": "B", "ซี": "C" }

```
    return r
```

```
def keys( d, v ): # คืนลิสต์ของ keys ที่มี value เท่ากับ v
    x = []
```

รับ d = { 2:33, 4:55, 9:33, 7:33, 8:55 }

v = 33

คืน [2, 7, 9]

```
    return x
```

if key in dict หรือ *if key not in dict*

เมื่ออยากรู้ว่ามี *key* หรือไม่มี *key* ใน *dict* ไหม ?

```
grade = {"6130186221": "A", "6230221221": "A",  
         "6231009821": "B", "6230543921": "C",  
         "6230431521": "B", "6230276821": "A"}
```

```
ID = input()  
while ID != "q":
```

```
    if ID in grade:
```

```
        print(ID, "-->", grade[ ID ])
```

```
    else:
```

```
        print("Not found")
```

```
    ID = input()
```

ถ้าไปหยิบ value ของ key ที่ไม่มีใน dict
จะทำงานผิดพลาด จึงต้องทดสอบก่อน

if key in dict ทำงานเร็วกว่า *if elem in list*

```
import time
def search_all(X):
    b = time.time()
    n = len(X)
    for i in range(n):
        if i in X:      # True
            pass
    for i in range(n):
        if (n+1) in X:  # False
            pass
    print(time.time() - b)
```

```
n = 50000
L = []
for i in range(n):
    L.append(i)
D = {}
for i in range(n):
    D[i] = i

search_all(L)
search_all(D)
```

การค้นใน dict
เร็วกว่า list

มาก

40.90408134460449

0.0156097412109375

หน่วยเป็นวินาที

แบบฝึกหัด: ชื่อเล่นอะไร ชื่อจริงอะไร

เขียนโปรแกรม รับชื่อจริงแสดงชื่อเล่น
รับชื่อเล่นแสดงชื่อจริง โดยใช้ dict

Robert $\longleftrightarrow$ Dick

William $\longleftrightarrow$ Bill

James $\longleftrightarrow$ Jim

John $\longleftrightarrow$ Jack

Margaret $\longleftrightarrow$ Peggy

Edward $\longleftrightarrow$ Ed

Sarah $\longleftrightarrow$ Sally

Andrew $\longleftrightarrow$ Andy

<http://www.cc.kyoto-su.ac.jp/~trobb/nicklist.html>

ตัวอย่าง: นับโหวต

```
BLACKPINK = ["Jisoo", "Jennie", "Rosé", "Lisa"]
votes = {"Jisoo":0, "Jennie":0, "Rosé":0, "Lisa":0}

name = input()
while name != 'q':
    if name in BLACKPINK:
        votes[name] += 1
        name = input()
    for name in BLACKPINK:
        print(name, "-->", votes[name])
```

ตรวจจาก key ใน votes ก็ได้
หยิบจาก key ใน votes ก็ได้
(ดูหน้าถัดไป)

Lisa
Lisa
Lisa
Lisa
Jennie
Aum
Jisoo
Lisa
q

ตัวอย่าง: นับโหวต (เขียนอีกแบบ)

```
votes = {"Jisoo":0, "Jennie":0, "Rosé":0, "Lisa":0}
```

```
name = input()
```

```
while name != 'q':
```

```
    if name in votes:
```

```
        votes[name] += 1
```

```
    name = input()
```

```
for name in votes:
```

```
    print(name, "-->", votes[name])
```

ตรวจสอบก่อนว่าเป็นชื่อที่ถูกต้อง
แล้วค่อยเพิ่มคะแนน

Lisa
Lisa
Lisa
Lisa
Jennie
Aum
Jisoo
Lisa
q

ตัวอย่าง: นับโหวต (แบบนับทุกชื่อ)

```
votes = {}
```

```
name = input()
```

```
while name != 'q':
```

```
    if name in votes:
```

```
        votes[name] += 1 # เป็นชื่อที่มีอยู่แล้ว เพิ่ม 1 คะแนน
```

```
    else:
```

```
        votes[name] = 1 # เป็นชื่อใหม่ ให้ 1 คะแนน
```

```
    name = input()
```

```
for name in votes:
```

```
    print(name, "-->", votes[name])
```

เราไม่รู้ว่า จะมีชื่อใครบ้าง
ก็ต้องอ่านไป สร้างไป นับไป

```
Lisa  
Lisa  
Lisa  
Lisa  
Jennie  
Aum  
Jisoo  
Lisa  
q
```

แบบฝึกหัด: ยอดขายไอศกรีม

	Input	Output
	5	Total ice cream sales = 725.0
ราคา {	Magnum 50	
	Cornetto 25	
	PaddlePop 15	
	AsianDelight 20	
	Calippo 15	
	9	ยอดขาย = 5x50 + 5x25 + 4x20 + 4x15 + 6x25 + 4x15 = 725
จำนวน ขาย {	Magnum 5	
	Cookie 4	
	MamaTomYum 3	
	Cornetto 5	
	AsianDelight 4	
	Calippo 4	
	Cornetto 6	
	MangoSheet 4	
	Calippo 4	

ย้ำอีกครั้ง

d เป็น dict, e เป็น key

```
if e in d :  
    ...
```

เร็ว

```
d[e] = z
```

เร็ว

```
z = d[e]
```

เร็ว

x เป็น list, e เป็นข้อมูล

```
if e in x :  
    ...
```

ช้า

```
k = x.index(e)
```

ช้า

k เป็นจำนวนเต็ม

```
x[k] = z
```

เร็ว

```
z = x[k]
```

เร็ว

Nested Structures

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๖๒

More Data & Flow Controls

เรียนไปแล้ว

`int, float,
str, bool
list, dict`

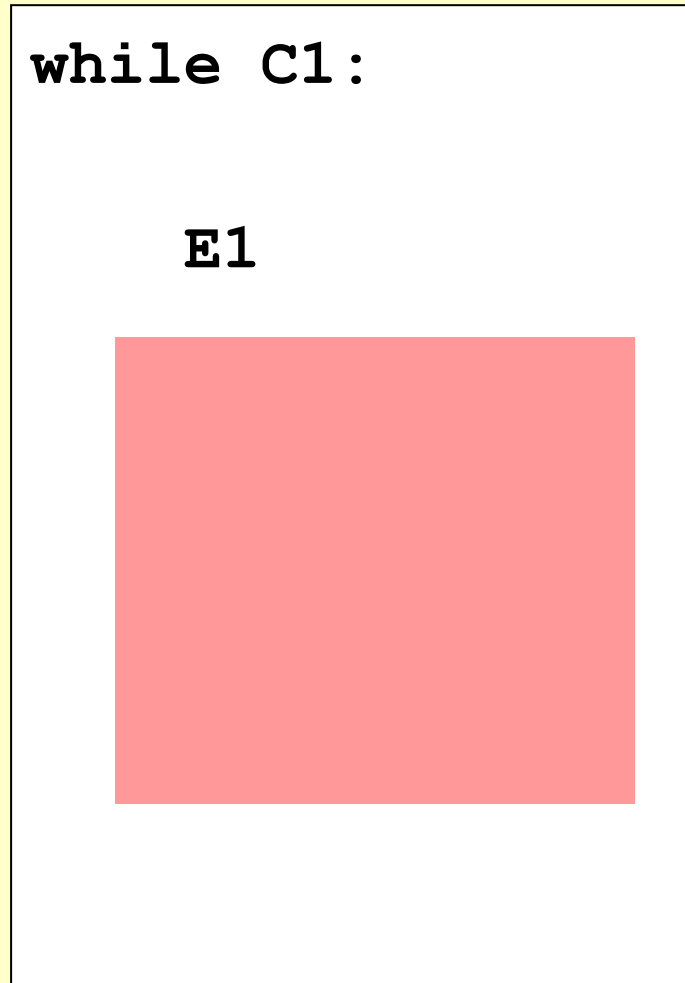
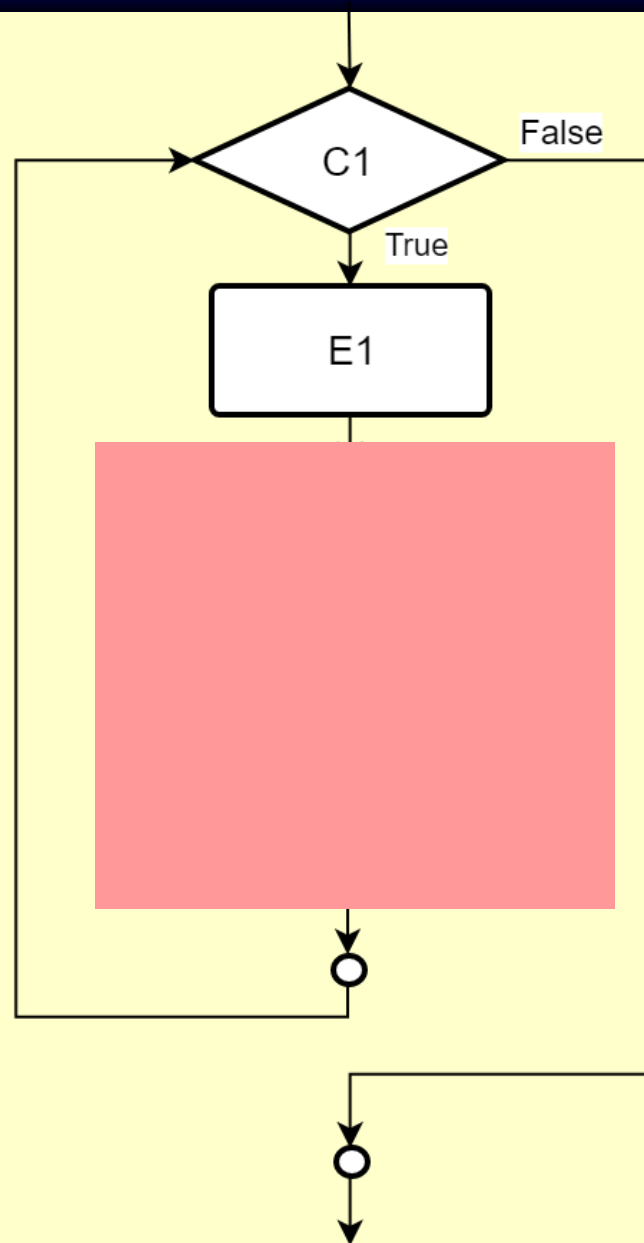
`if-elif-else
while
for
break
function`

จะเรียนต่อไป

`tuple, set,
list, dict,
numpy array,
class/object`

`nested loop
comprehension
recursion`

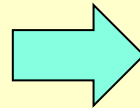
Nested Loops: while ซ้อน while

ตัวอย่าง: หา หรม. ของจำนวนเต็มหลาย ๆ คู่

```
x = input().split()
while x[0] != 'q':
    a,b = int(x[0]),int(x[1])
    while b != 0:
        a,b = b, a % b
    print(a)
    x = input().split()
```

5	8
143	65
q	

1
13

a	b
143	65
65	13
13	0

แบบฝึกหัด: Factorization

```
def factor(N):  
    f = []  
    k = 2  
    while k <= N:  
        ถ้า k หาร N ลงตัว  
        ก็ วนหาร N ด้วย k  
        จน k ไม่เป็น factor ของ N  
        เพิ่ม k และจำนวนครั้งที่หาร ใส่ใน f  
        k += 1  
    return f
```

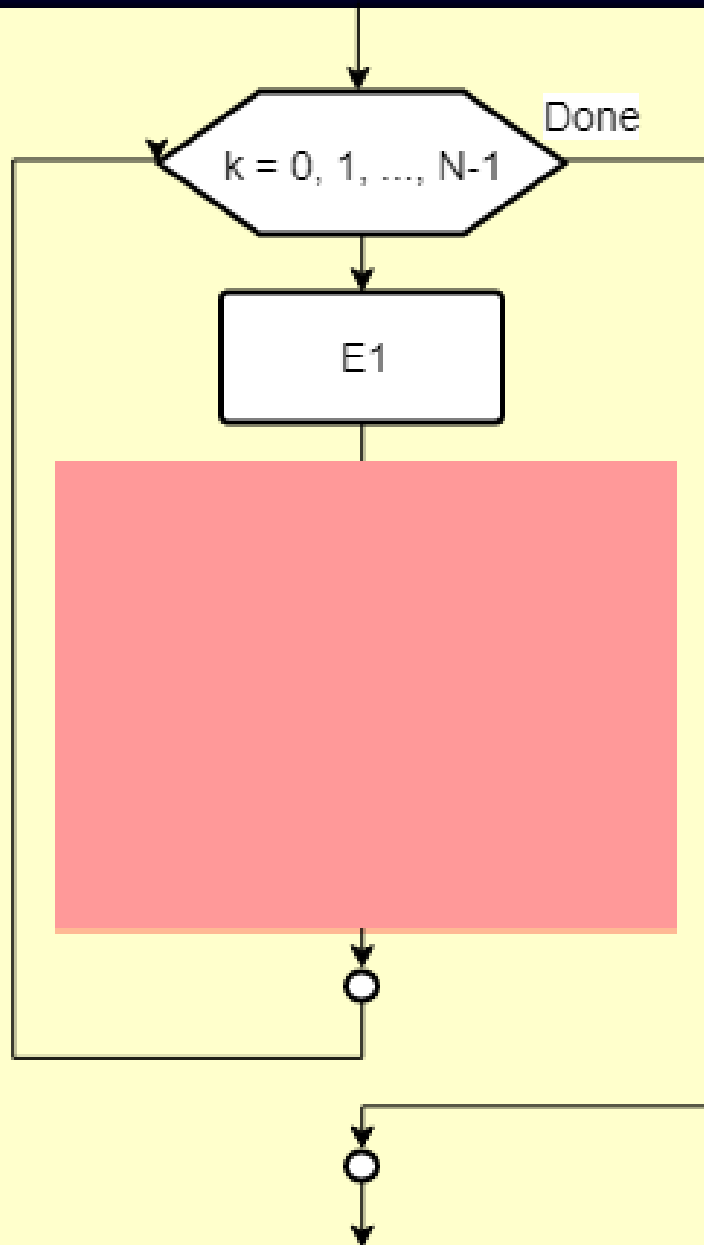
เอ๊ะ ทำไมเราไม่ใช้
for k in range(2, N+1):

N = 200, k = 2, N = 200 → 100 → 50 → 25
N = 25, k = 3
N = 25, k = 4
N = 25, k = 5, N = 25 → 5 → 1

f = [[2, 3], [5, 2]]

$$200 = 2^3 \cdot 5^2$$

Nested Loops: for ชั้น for


```
for k in range(N) :
```

```
    E1
```


ตัวอย่าง

```
for i in range(3):  
    for j in range(4):  
        print(i, j)
```

i	j

0	0
	1
	2
	3
1	0
	1
	2
	3
2	0
	1
	2
	3

```
for i in range(3):  
    for j in range(i, 4):  
        print(i, j)
```

i	j

0	0
	1
	2
	3
1	1
	2
	3
2	2
	3

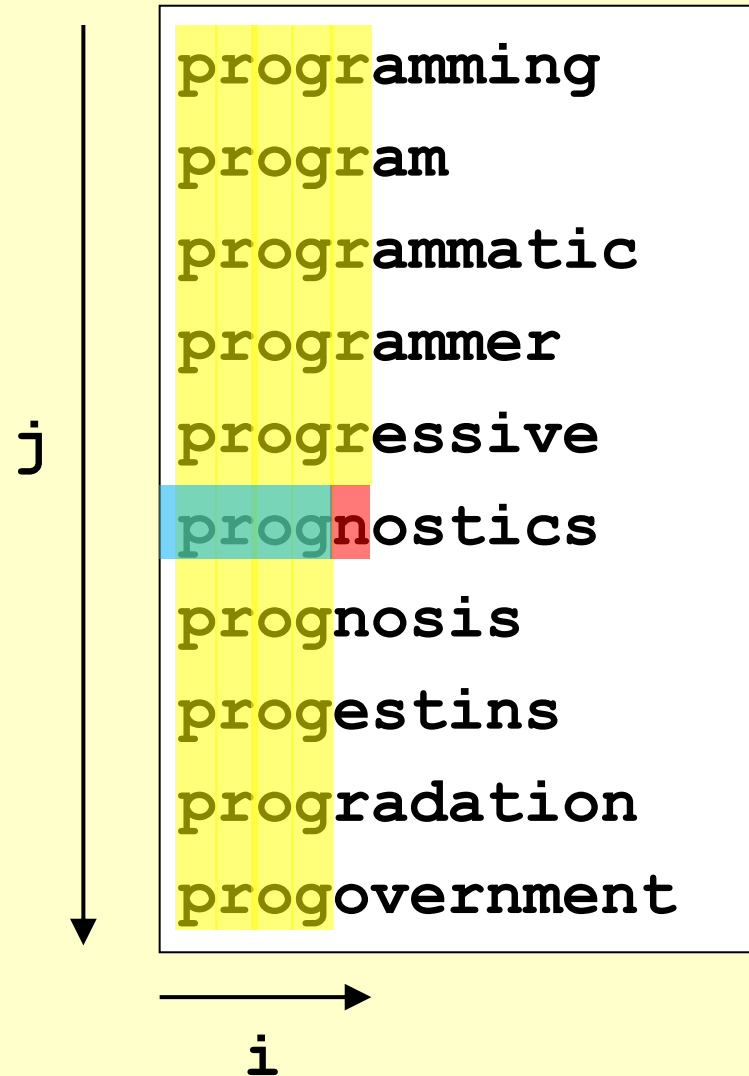
```
for i in range(3):  
    for j in range(i+1, 4):  
        print(i, j)
```

i	j

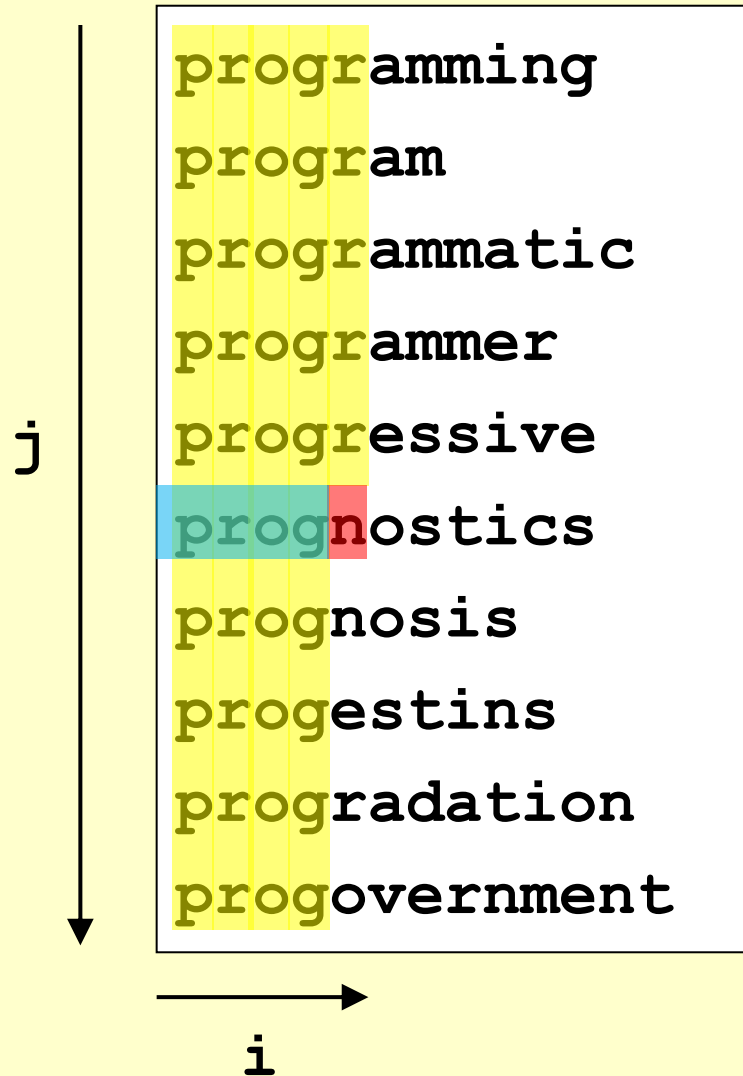
0	1
	2
	3
1	2
	3
2	3

แจกแจง index ของ
ทุกคู่ข้อมูลในลิสต์

ตัวอย่าง: ฟังก์ชันหา prefix ยาวสุดของรายการสตริง

ตัวอย่าง: ฟังก์ชันหา prefix ยาวสุดของรายการสตริง


```
def longest_prefix(words):  
    for i in range(len(words[0])):  
        c = words[0][i]  
        for j in range(1, len(words)):  
            if i >= len(words[j]) or \  
                c != words[j][i]:  
                return words[j][:i]  
    return words[0]
```


ตัวอย่าง: ฟังก์ชันตรวจสอบข้อมูลซ้ำกันในลิสต์

```
def has_duplicate( x ):  
    for i in range(len(x)-1):  
        for j in range(i+1, len(x)):  
            if x[i] == x[j]:  
                return True  
    return False
```

i	j

0	1
	2
	3
1	2
	3
2	3

x = [11, 34, 22, 34]

ลุยตรวจทุกคู่

หมายเหตุ: วิธีนี้ตรวจสอบความซ้ำซ้อนที่ค่อนข้างช้ามาก

ตัวอย่าง: Pairwise Coprime

- A set of integers can be called **coprime** if its elements share no common positive factor except 1.

21	15	35
3×7	3×5	5×7

- A stronger condition on a set of integers is **pairwise coprime**, which means that a and b are coprime for every pair (a, b) of different integers in the set.

21	10	121
3×7	2×5	11×11

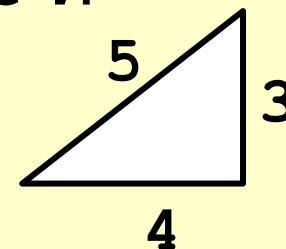
- The set $\{2, 3, 4\}$ is coprime, but it is not pairwise coprime since 2 and 4 are not relatively prime.

ตัวอย่าง: Pairwise Coprime

```
def gcd(a,b):  
    while b != 0:  
        a,b = b, a%b  
    return a  
  
def is_pairwise_coprime( d ):  
    for i in range(len(d)-1):  
        for j in range(i+1, len(d)):  
            if gcd(d[i],d[j]) != 1:  
                return False  
    return True
```

แบบฝึกหัด: Primitive Pythagorean Triple

- Pythagorean triple: จำนวนเต็ม a , b และ c ที่ $a^2 + b^2 = c^2$ เช่น $(3, 4, 5)$
- ถ้า (a,b,c) เป็น Pythagorean triple (ka, kb, kc) ก็เป็นด้วย โดยที่ $k = 1, 2, 3, 4, \dots$
- เราต้องการ Primitive Pythagorean triple คือ Pythagorean triple (a,b,c) ที่ a, b และ c เป็น coprime (คือมี ห.ร.ม. เป็น 1)
- จงเขียนโปรแกรมหา Pythagorean triple ทุกค่าที่ $a \leq b \leq c \leq M$ โดยที่ M คือ input เช่น ให้ $M = 20$ จะได้

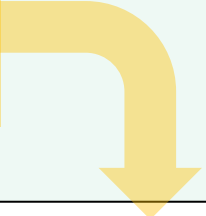
$[3, 4, 5], [5, 12, 13], [8, 15, 17]$

แบบฝึกหัด: Primitive Pythagorean Triple

```
def gcd(a,b):  
    while b != 0:  
        a,b = b, a%b  
    return a  
  
def is_coprime(a, b, c):  
    ???  
  
def primitive_Pythagorean_triple( M ):  
    triple = []  
    for ??? in range( ??? ):  
        for ??? in range( ??? ):  
            for ??? in range( ??? ):  
                ???  
  
    return triple
```

ย้ายวงวนชั้นในไปเขียนเป็นฟังก์ชัน

```
def is_pairwise_coprime(d):  
    for i in range(len(d)-1):  
        for j in range(i+1, len(d)):  
            a,b = d[i],d[j]  
            while b != 0:  
                a,b = b, a%b  
            if a != 1:  
                return False  
    return True
```



```
def gcd(a,b):  
    while b != 0:  
        a,b = b, a%b  
    return a
```

เข้าใจง่ายขึ้น

```
#-----  
def is_pairwise_coprime( d ):  
    for i in range(len(d)-1):  
        for j in range(i+1, len(d)):  
            if gcd(d[i],d[j]) != 1:  
                return False  
    return True
```

ย้ายวงวนชั้นในไปเขียนเป็นฟังก์ชัน

```
n = int(input())
count = 0
for k in range(n):
    t = input()
    c = 0
    for ch in t:
        if "0" <= ch <= "9":
            c += 1
    count += c
print(count)
```

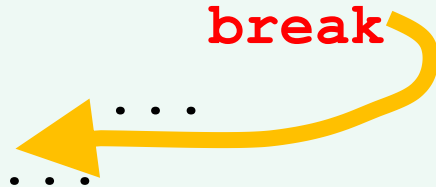
นับตัวเลขจากข้อมูล
หลายบรรทัด

```
def count_digits(s):
    c = 0
    for ch in s:
        if "0" <= ch <= "9":
            c += 1
    return c

#-----
n = int(input())
count = 0
for k in range(n):
    t = input()
    count += count_digits(t)
print(count)
```

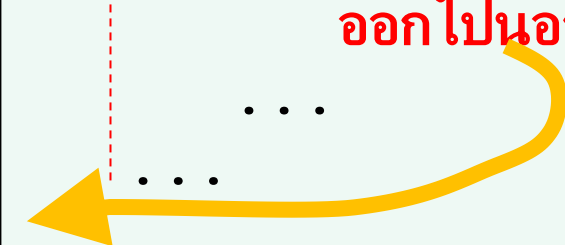
break ออกไปหลาย ๆ ชั้นไม่ได้

```
...  
for ...  
    ...  
    for ...  
        ...  
        if condition:  
            ...  
            break  
        ...  
    ...  
...
```

A yellow arrow originates from the word 'break' and points to the left, crossing a vertical dashed red line that represents the boundary of the inner 'for' loop, indicating it exits the loop.

break จะกระโดด
ออกมาจากวงวนที่
break อยู่

```
...  
for ...  
    ...  
    for ...  
        ...  
        if condition:  
            ...  
            ออกไปนอกสุด  
        ...  
    ...  
...
```

A yellow arrow originates from the Thai text 'ออกไปนอกสุด' and points to the left, crossing two vertical dashed red lines that represent the boundaries of both the inner and outer 'for' loops, indicating it exits both.

ถ้าต้องการให้ break
กระโดดออกมาวงนอก ๆ
จะอย่างไร

break ออกไปหลาย ๆ ชั้นด้วย ตัวแปรเสริม

```
...  
to_outer = False  
for ...  
    ...  
    for ...  
        ...  
        if condition:  
            ...  
            to_outer = True  
            break  
        ...  
    if to_outer: break  
    ...  
.
```

break ออกไปหลาย ๆ ขั้นตอนด้วย ตัวแปรเสริม

```
prefix = words[0]
for i in range(len(words[0])):
    c = words[0][i]
    for j in range(1, len(words)):
        if i >= len(words[j]) or \
            c != words[j][i]:
            prefix = words[j][:i]
```

อยากออกไปนอกสุด

หา longest prefix
ของคำใน words

```
prefix = words[0]
found = False
for i in range(len(words[0])):
    c = words[0][i]
    for j in range(1, len(words)):
        if i >= len(words[j]) or \
            c != words[j][i]:
            prefix = words[j][:i]
            found = True
```

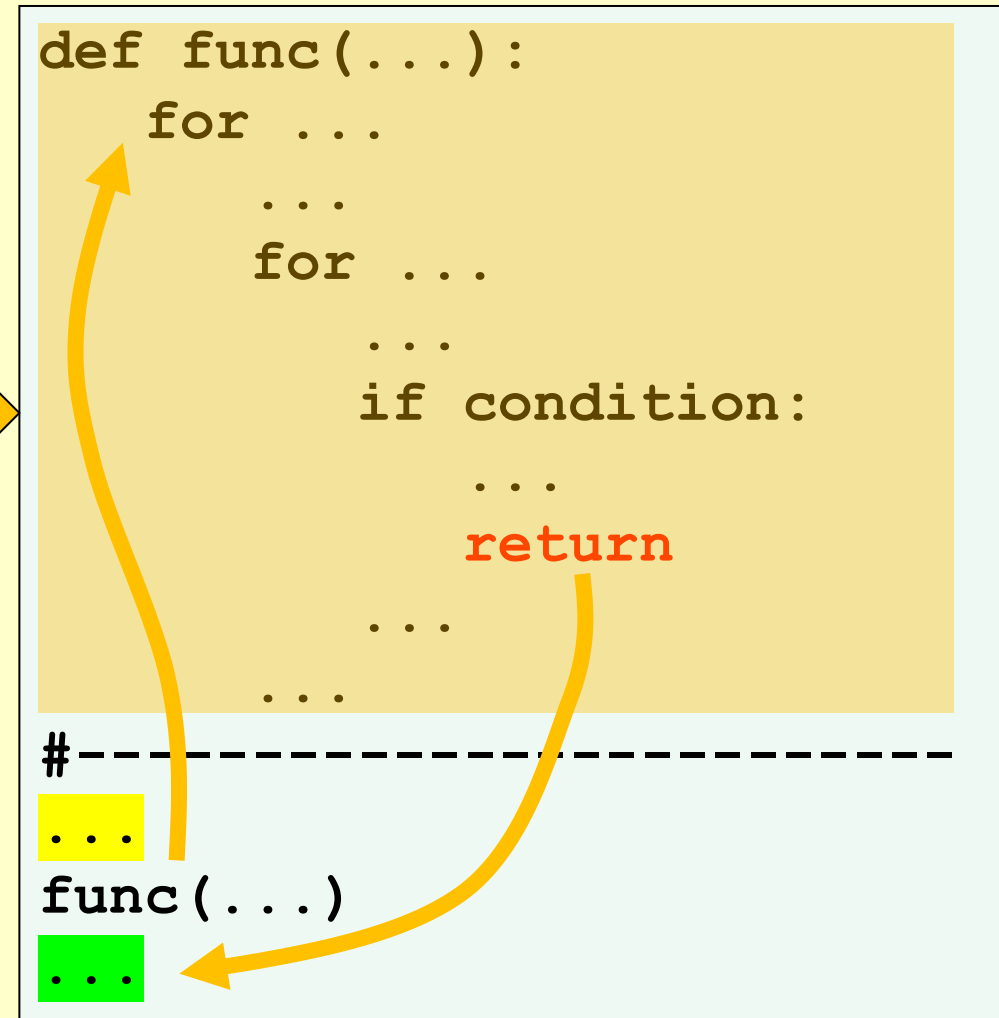
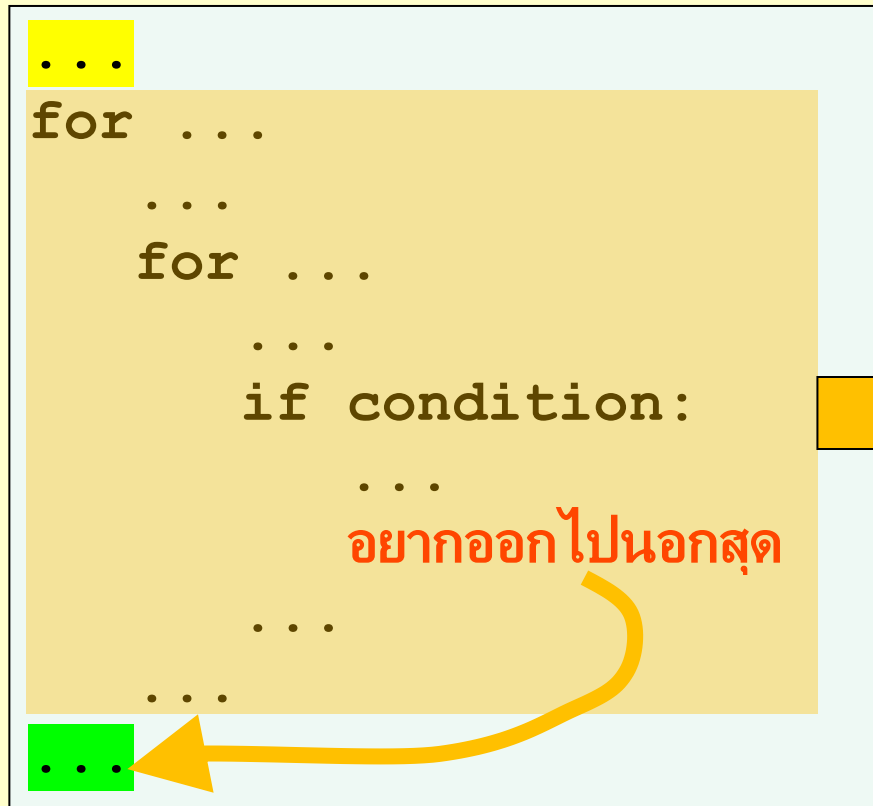
break

if found: break

break ออกไปหลาย ๆ ชั้นด้วย การแยกออกเป็นฟังก์ชัน

break ออกไปหลาย ๆ ขั้นตอน ด้วยการแยกออกเป็นฟังก์ชัน

```
prefix = words[0]
for i in range(len(words[0])):
    c = words[0][i]
    for j in range(1, len(words)):
        if i >= len(words[j]) or \
           c != words[j][i]:
            prefix = words[j][:i]
```

อยากออกไปนอกสุด


```
def longest_prefix(words):
    for i in range(len(words[0])):
        c = words[0][i]
        for j in range(1, len(words)):
            if i >= len(words[j]) or \
               c != words[j][i]:
                return words[j][:i]
    return words[0]
```

```
prefix = longest_prefix(words)
```

Nested Lists: ลิสต์ซ้อนในลิสต์

- เก็บข้อมูลที่ประกอบด้วยข้อมูลย่อยที่เป็นลิสต์
 - `["Ranee", 1989, ["Plerng Boon", "Bubphe Sanniwat", "Krong Kam"]]`
- เก็บข้อมูลหลาย ๆ ตัว ที่แต่ละตัวมีข้อมูลย่อย ๆ
 - `[ [6131001021, 3.8], [6130020221, 3.7] ]`
- เก็บข้อมูลชั่วคราวเพื่อนำไปประมวลผล (เช่น sort ตามความยาว)
 - `["your", "kiss", "is", "on", "my", "list"]`
`[ [4, "your"], [4, "kiss"], [2, "is"], [2, "on"], [2, "my"], [4, "list"] ]`
- เก็บเมทริกซ์
 - `[ [1, 2, 3, 0], [2, 3, 0, 1], [4, 1, 2, 2] ]` $\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 2 & 3 & 0 & 1 \\ 4 & 1 & 2 & 2 \end{bmatrix}$

สร้าง nested list

Ranee

1989

Plerng Boon, Bubphe Sanniwat, Krong Kam

```
name = input()
byear = int(input())
series = input().split(", ")
actress = [name, byear, series]
```

```
["Ranee", 1989,
 ["Plerng Boon", "Bubphe Sanniwat", "Krong Kam"]]
```

สร้าง nested list

3
6131001021 3.8
6130020221 3.7
6130150721 2.7

```
n = int(input())  
students = []  
for i in range(n):  
    student_ID, gpax = input().split()  
    gpax = float(gpax)  
    students.append( [student_ID, gpax] )
```

[["6131001021", 3.8], ["6130020221", 3.7], ["6130150721", 2.7]]

สร้าง nested list

```
["your", "kiss", "is", "on", "my", "list"]
```

```
[ [4, "your"], [4, "kiss"], [2, "is"],  
  [2, "on"], [2, "my"], [4, "list"] ]
```

```
def sort_by_length( words ):  
    x = []  
    for w in words:  
        x.append( [len(w), w] )  
    x.sort()  
    for k in range(len(x)):  
        words[k] = x[k][1]
```

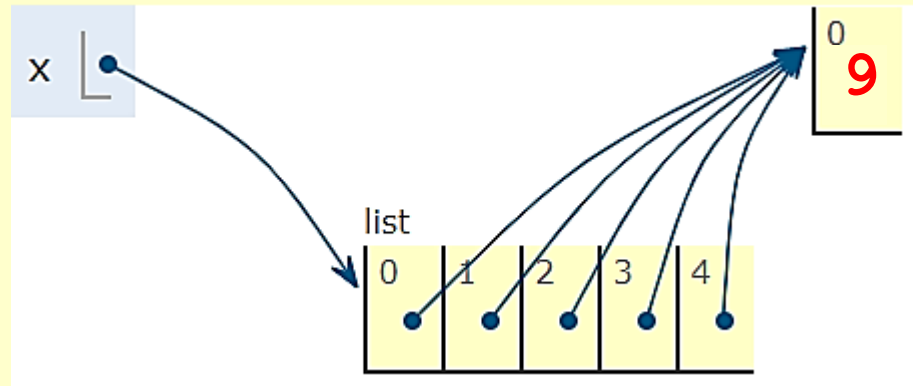
```
[ [2, "is"], [2, "my"], [2, "on"],  
  [4, "kiss"], [4, "list"], [4, "your"] ]
```

```
["is", "my", "on", "kiss", "list", "your"]
```


ข้อควรระวัง

`x = [0]*5` ได้ `[0, 0, 0, 0, 0]`

`x = [[0]]*5` ได้ `[[0], [0], [0], [0], [0]]`
`x[0][0] = 9` ได้ `[[9], [9], [9], [9], [9]]`


```
x = []  
for i in range(5):  
    x.append([0])
```

แบบนี้แต่ละช่องเป็นคนละลิสต์

แบบฝึกหัด: First Fit / Best Fit

จงเขียนโปรแกรมแบ่งรายการของจำนวนเต็มไม่เกิน 100 ออกเป็นรายการย่อย ๆ แต่ละรายการมีผลรวมไม่เกิน 100 ให้ได้จำนวนรายการน้อย ๆ

[20,90,10,80]

First Fit

[[20]]

[[20], [90]]

[[20,10], [90]]

[[20,10], [90], [80]]

เจอลิสต์แรกที่ใช้ได้ก็ใส่เลย

Best Fit

[[20]]

[[20], [90]]

[[20], [90,10]]

[[20,80], [90,10]]

เลือกลิสต์อันที่ใส่แล้ว
มีผลรวมใกล้ 100 ที่สุด

Nested List as Matrix

3				[	[1.0,	2.0,	3.0,	0.0],	
1	2	3	0		[2.0,	3.0,	0.0,	1.0],	
2	3	0	1		[4.0,	1.0,	2.0,	2.0]	]
4	1	2	2						

```
def read_matrix():  
    m = []  
    n_rows = int(input())  
    for k in range(n_rows):  
        x = input().split()  
        r = []  
        for e in x:  
            r.append( float(e) )  
        m.append(r)  
    return m
```

print_matrix(M)

```
def print_matrix( M ) :  
    if len(M) == 1 :  
        print(M)  
    else :  
        print("[ " + str(M[0]))  
        for i in range(1, len(M)-1) :  
            print(" " + str(M[i]))  
        print(" " + str(M[-1]) + "]")
```

```
M = [[1,2,3,4], [2,2,1,3], [2,6,7,7]]  
print_matrix(M)
```

```
[[1, 2, 3, 4]  
 [2, 2, 1, 3]  
 [2, 6, 7, 7]]
```

add_matrix(A, B)

```
def add_matrix(A, B):  
    C = []  
    nrows = len(A)  
    ncols = len(A[0])  
    for i in range(nrows):  
        C.append( [0.0]*ncols )  
        for j in range(ncols):  
            C[i][j] = A[i][j] + B[i][j]  
    return C
```

```
A = read_matrix()  
B = read_matrix()  
C = add_matrix(A, B)  
print_matrix(C)
```

แบบฝึกหัด: $\text{mult}(A, B)$

```
def mult(A, B):  
    C = []
```

```
return C
```

$$C_{i,j} = \sum_{k=0}^{q-1} A_{i,k} B_{k,j}$$

A มีขนาด $p \times q$, B มีขนาด $q \times r$, C มีขนาด $p \times r$

List Comprehension

วิธีการเขียนคำสั่งสร้างลิสต์ที่สั้น และมีประสิทธิภาพ

```
# ให้ x เป็นลิสต์ของ int  
t = []  
for e in x:  
    t.append(2*e)
```

```
# แปลงทุกค่าใน x เป็นอีกอย่าง  
  
t = [ 2*e for e in x ]
```

```
t = []  
for e in x:  
    if e >= 0:  
        t.append(e)
```

```
# เลือกบางค่าในลิสต์ x  
  
t = [ e for e in x if e >= 0 ]
```

```
t = []  
for e in x:  
    if e >= 0:  
        t.append(2*e)
```

```
# เลือกบางค่าในลิสต์ x มาแปลง  
  
t = [2*e for e in x if e >= 0 ]
```

ตัวอย่าง: อ่านรายการของจำนวนบนบรรทัดเดียวกัน

```
x = input().split()
d = []
for e in x:
    d.append( int(e) )
...
```

```
d = []
for e in input().split():
    d.append( int(e) )
...
```

ใช้ list comprehension

```
d = [int(e) for e in input().split()]
...
```

```
d = [float(e) for e in input().split()]
...
```


ตัวอย่าง: เรียงลำดับสตริงตามความยาว

```
def sorted_by_length(s):  
    t = []  
    for e in s:  
        t.append( [len(e), e] )  
    t.sort()  
    r = []  
    for n,e in t:  
        r.append( e )  
    return r
```

ใช้ list comprehension

```
def sorted_by_length(s):  
    t = [[len(e),e] for e in s]  
    t.sort()  
    return [e for n,e in t]
```

List Comprehension เร็วกว่า

```
import timeit

def for_loop(n):
    t = []
    for i in range(n):
        t.append(n)
    return t

def comprehension(n):
    return [n for i in range(n)]

def time(func):
    print(timeit.timeit(func+" (1000000)",
                        globals=globals(), number=100))

time("for_loop")          # 9.2609192
time("comprehension")    # 4.7720880999999995
```

Tuple – Set – Dict

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๖๒

Tuple

- tuple เหมือน list แต่สร้างแล้วเปลี่ยนแปลงไม่ได้
 - list: `x1 = [1, 3, 4]; x2 = [9]`
 - tuple: `t1 = (1, 3, 4); t2 = (9,)`
- มี operations ต่าง ๆ เหมือนลิสต์ (เฉพาะที่ไม่เปลี่ยนค่า)

```
t = (11,22,33)
print(len(t))           # 3
print(t[0],t[-1])       # 11 33
print(t[:2])            # (11,22)
print(33 in t)          # True
print(t.index(33))      # 2

# แก้ไขไม่ได้ แต่สร้างใหม่ได้
t[0] = 99                # ผิด
t = (99,) + t[1:]        # (99,22,33)
```

Tuple vs. List

- มักใช้ list เก็บข้อมูลความหมายเหมือนกัน ชนิดเดียวกัน แต่แต่ละตัวอาจเปลี่ยนค่า และลิสต์เปลี่ยนขนาดได้
 - ลิสต์ของนักเรียนเรียงตามคะแนนมากไปน้อย
 - ลิสต์ของอุณหภูมิที่วัดได้ทุกชั่วโมง
 - ลิสต์ของลูกค้าที่รอรับบริการ
- มักใช้ tuple เก็บข้อมูลความหมายต่างกัน อาจต่างชนิดกัน ข้อมูลไม่เปลี่ยนแปลง และทูเปิลไม่เปลี่ยนขนาด
 - ทูเปิลสองช่องเก็บพิกัด x, y แทนตำแหน่ง
 - ทูเปิลสามช่องเก็บ เลขประจำตัว ชื่อ และ ปีเกิด
- ในทางเทคนิค tuple เล็กกว่า เร็วกว่า (นิดหน่อย)

ตัวอย่างของลิสต์ที่เคยนำเสนอมาก่อนนี้ หลายอันใช้ทูเปิลจะเหมาะสมกว่า

ใช้ tuple เหมาะกว่า

```
days_of_week = ("SU", "MO", "TU", "WE", "TH", "FR", "SA")
```

```
[ ("6131001021", "A"), ("6130020221", "B"), ("6130150721", "A") ]
```

```
[ (4, "your"), (4, "kiss"), (2, "is"), (2, "on"), (2, "my"), (4, "list") ]
```

```
words = ["your", "kiss", "is", "on", "my", "list"]  
x = [ (len(s), s) for s in words ]
```

ใช้ tuple เพื่อป้องกันการแก้ไข

```
[ ["6131001021", "A"], ["6130020221", "B"], ["6130150721", "A"] ]
```

```
[ ("6131001021", "A"), ("6130020221", "B"), ("6130150721", "A") ]
```

```
( ("6131001021", "A"), ("6130020221", "B"), ("6130150721", "A") )
```

```
def print_grades(grades):  
    for name, grade in grades:  
        print(name, "-->" grade)  
    grades[0][1] = "F"  
    grades[0] = (grades[0][0], "F")
```

```
grades = ((grades[0][0], "F"),) + grades[1:]
```

แบบฝึกหัด: Polynomial

$4x^2 + 3x - 1$ แทนด้วย $[(4, 2), (3, 1), (-1, 0)]$

```
def add_polynomial( p1, p2 ) :  
    # คำนวณผลบวกของ p1 กับ p2
```

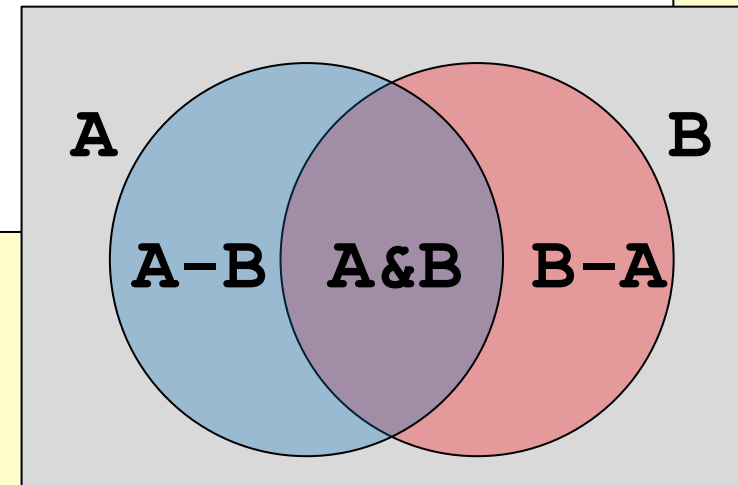
```
def mult_poly(p1, p2) :  
    # คำนวณผลคูณของ p1 กับ p2
```


Set

- set เป็นที่เก็บข้อมูลที่ไม่ซ้ำกัน และไม่มีลำดับ
- ข้อมูลที่เก็บใน set ต้องเปลี่ยนแปลงไม่ได้
 - เก็บ int, float, bool, str, tuple
 - เก็บ list, dict, set ไม่ได้
- `s = {4, 3, 1, 2}`
- `s = set()` ได้เซตว่าง แต่ `{ }` ได้ dict ว่าง
- ใช้ `len(s)`, `if e in s`, และ `for e in s` ได้

Set Methods

```
A = {1,2,3,4,5}
B = {3,4,5,6,7}
C = A.union(B)           # {1,2,3,4,5,6,7}
C = A | B                 # {1,2,3,4,5,6,7}
C = A.intersection(B)   # {3,4,5}
C = A & B                 # {3,4,5}
C = A.difference(B)      # {1,2}
C = A - B                 # {1,2}
C.add(9)                  # {1,2,9}
C.remove(1)               # {2,9}
print( A <= B, A.issubset(B) ) # True True
for e in A:
    print(e)
C = A ^ B
```


การสร้างเซตจากข้อมูลในที่เก็บต่าง ๆ

```
s = set(d)
```

เหมือนกับ

```
s = set()
for e in d:
    s.add(e)
```

s = set([1,2,3,1])	→ s = {1,2,3}
s = set((1,2,3,1))	→ s = {1,2,3}
s = set("Mono")	→ s = {"M", "o", "n"}
s = set({"A":2, "B":2})	→ s = {"A", "B"}
s = set({1,2,3})	→ s = {1,2,3}
s = set(range(1,7,2))	→ s = {1,3,5}

การสร้างลิสต์จากข้อมูลในที่เก็บต่าง ๆ

```
x = list(d)
```

เหมือนกับ

```
x = []  
for e in d:  
    x.append(e)
```

<code>x = list([1,2,3,1])</code>	<code>→ x = [1,2,3,1]</code>
<code>x = list((1,2,3,1))</code>	<code>→ x = [1,2,3,1]</code>
<code>x = list("Mono")</code>	<code>→ x = ["M", "o", "n", "o"]</code>
<code>x = list({"A":2, "B":2})</code>	<code>→ x = ["A", "B"]</code>
<code>x = list({1,2,3})</code>	<code>→ x = [1,2,3]</code>
<code>x = list(range(1,7,2))</code>	<code>→ x = [1,3,5]</code>

การสร้างทูเปิลจากข้อมูลในที่เก็บต่าง ๆ

<code>t = tuple([1,2,3,1])</code>	<code>→ t = (1,2,3,1)</code>
<code>t = tuple((1,2,3,1))</code>	<code>→ t = (1,2,3,1)</code>
<code>t = tuple("Mono")</code>	<code>→ t = ("M", "o", "n", "o")</code>
<code>t = tuple({"A":2, "B":2})</code>	<code>→ t = ("A", "B")</code>
<code>t = tuple({1,2,3})</code>	<code>→ t = (1,2,3)</code>
<code>t = tuple(range(1,7,2))</code>	<code>→ t = (1,3,5)</code>

sort vs. sorted

```
def sorted(x) :  
    out = []  
    for e in x:  
        out.append(e)  
    out.sort()  
    return out
```

`sorted(x)` เป็น built-in function ที่นำข้อมูลใน x มาเรียงลำดับข้อมูล แล้วคืนผลลัพธ์กลับมาเป็นลิสต์ ส่วน x ยังเหมือนเดิม

<code>x = sorted([1,4,3,2])</code>	<code>→ x = [1, 2, 3, 4]</code>
<code>x = sorted({1,4,3,2})</code>	<code>→ x = [1, 2, 3, 4]</code>
<code>x = sorted("hello")</code>	<code>→ x = ["e", "h", "l", "l", "o"]</code>
<code>x = sorted({22:2, 90:3, 3:23})</code>	<code>→ x = [3, 22, 90]</code>

```
x = [1, 4, 3, 2]  
x.sort()          # sort ให้กับ list เท่านั้น
```

สังเกตความแตกต่างในการใช้ `x.sort()` กับ `sorted( x )`

for elem in a_set

ข้อมูลถูกหยิบจากเซตออกมาด้วยลำดับที่ไม่แน่นอน

```
S = {11111, 22222, 33333,  
      44444, 55555, 66666}
```

```
for e in S:  
    print(e)
```

```
55555  
11111  
66666  
22222  
33333  
44444
```

if e in *set* ทำงานเร็วกว่า if e in *list*

```
import time
def search_all(X):
    b = time.time()
    n = len(X)
    for i in range(n):
        if i in X:      # True
            pass
    for i in range(n):
        if (n+1) in X:  # False
            pass
    print(time.time() - b)
```

```
n = 50000
L = []
for i in range(n):
    L.append(i)
S = set()
for i in range(n):
    S.add(i)

search_all(L)
search_all(S)
```

การค้นใน set
เร็วกว่า list

มาก

41.84556722640991

0.0149579048156738

หน่วยเป็นวินาที

ตัวอย่าง: ฟังก์ชันตรวจสอบข้อมูลซ้ำกันในลิสต์

```
def has_duplicate( x ):  
    for i in range(len(x)-1):  
        for j in range(i+1, len(x)):  
            if x[i] == x[j]:  
                return True  
    return False
```

```
def has_duplicate( x ):  
    d = sorted(x)  
    for i in range(len(x)-1):  
        if d[i] == d[i+1]:  
            return True  
    return False
```

```
[2, 3, 4, 5, 6, 6, 6, 7, 8, 8, 8, 9]
```

ตัวอย่าง: ฟังก์ชันตรวจสอบข้อมูลซ้ำกันในลิสต์

```
def has_duplicate( x ):  
    s = set( x )  
    return len(s) != len(x)
```

```
def has_duplicate( x ):  
    s = set()  
    for e in x:  
        if e in s:  
            return True  
        s.add(e)  
    return False
```

ตัวอย่าง: หาสองจำนวนต่างกันที่รวมกันได้ k

```
x = [int(e) for e in input().split()]
d = set(x)
k = int(input())
soln = []
for e in d:
    e1 = k - e
    if e < e1 and e1 in d:
        soln.append((e, e1))
if len(soln)==0:
    print("Not found")
else:
    print(soln)
```

```
1 2 3 4 8 9 -8 -2
11
```

```
[(2, 9), (3, 8)]
```

ตัวอย่าง: Sieve of Eratosthenes

```
S1 = {
    2, 3, 5, 7,
    11, 13, 17, 19,
    23, 29,
    31, 37,
    41, 43, 47,
}
```

จำนวนเฉพาะ
ทุกตัวที่มีค่า
ไม่เกิน N

```
S1 = set(range(2, N+1))
for i in range(2, int(N**0.5) + 1):
    S2 = set(range(2*i, N+1, i))
    S1 = S1 - S2
```

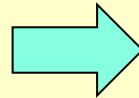
S2

```
{ 4, 6, 8, 10, ..., 50}
{ 6, 9, 12, 15, ..., 48}
{ 8, 12, 16, 20, ..., 48}
{10, 15, 20, 25, ..., 50}
{12, 18, 24, 30, ..., 48}
{14, 21, 28, 35, ..., 49}
```

แบบฝึกหัด: Winner

ให้เขียนโปรแกรมเพื่อรับผลการแข่งขันฟุตบอล
จากนั้นให้หาว่าทีมใดบ้างที่ไม่เคยแพ้เลย

5
Chelsea Liverpool
ManU Liverpool
Liverpool ManU
Chelsea Arsenal
Everton ManCity

['Chelsea', 'Everton']

List vs. Dict

เก็บข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันได้ด้วย list หรือ dict

```
x = [ "6130102321", "6130238221", "6031022121" ]  
p = [ [10, 9, 10], [9, 10, 8], [5, 8, 7] ]
```

```
x = [ [6130102321, [10, 9, 10]],  
      [6130238221, [ 9, 10, 8]],  
      [6031022121, [ 5, 8, 7]] ]
```

```
d = { "6130102321": [10, 9, 10],  
      "6130238221": [ 9, 10, 8],  
      "6031022121": [ 5, 8, 7] }
```

List vs. Dict

```
x = [ "6130102321", "6130238221", "6031022121" ]  
p = [ [10, 9, 10], [9, 10, 8], [5, 8, 7] ]
```

```
ID = input()  
if ID in x:  
    print( p[x.index(ID)] )
```


ช้า

`x.sort()` จะเรียงแต่ในลิสต์ `x`, ข้อมูลใน `p` จะไม่ตรงตาม `x`

```
t = []  
for i in range(len(x)):  
    t.append([x[i], p[i]])  
t.sort()  
for id, sc in t:  
    print(id, sc)
```


ยุ่ง

List vs. Dict

```
x = [ [6130102321, [10, 9, 10]],  
      [6130238221, [ 9, 10, 8]],  
      [6031022121, [ 5, 8, 7]] ]
```

```
ID = input()  
for sid, scores in x:      # ค้น ID ต้องไล่ค้นเอง  
    if sid == ID:           ข้า, ยุ่ง  
        print( scores )  
        break  
  
x.sort()  # เรียงตาม ID  
for sid, sc in x:           สะดวก  
    print( sc )
```


List vs. Dict

```
d = { "6130102321": [10, 9, 10],  
      "6130238221": [ 9, 10, 8],  
      "6031022121": [ 5, 8, 7] }
```

```
ID = input()  
if ID in d:  
    print( d[ID] )
```


เร็ว

```
# ต้องการเรียงตาม id  
for id in sorted(d):  
    print( id, d[id] )
```


สะดวก

แบบฝึกหัด: เรียงประเภทเพลงตามเวลารวม

Input

9

Shake It Off, Taylor Swift, Pop, 3:39

Rolling In The Deep, Adele, Pop, 3:48

Chandelier, Sia, Pop, 3:36

Roar, Katy Perry, Pop, 3:42

Hotel California, Eagle, Rock, 6:30

We Are the Champions, Queen, Rock, 2:59

Hello Dolly, Louis Armstrong, Jazz, 2:27

Bohemian Rhapsody, Queen, Rock, 5:55

Coward of the County, Kenny Rogers, Country, 4:20

Output

Rock --> 15:24

Pop --> 14:45

Country --> 4:20

แสดงประเภทเพลง ตามด้วย
เวลารวมเป็นนาทีและวินาที
เรียงตามลำดับเวลารวม 3
อันดับแรกจากมากมาน้อย

More on Dict

ให้ value ของ dict เป็น list, set หรือ dict ก็ได้

```
{
  'Hello': {'Adele', 'Lionel Richie', 'Prince'},
  'Shake It Off': {'Taylor Swift'},
  'Chandelier': {'Sia'},
  "You've got a Friend": {'Carol King',
                           'James Taylor'},
  'What a Wonderful World': {'Anne Murray',
                              'Louis Armstrong',
                              'Rod Stewart'},
}
```

{str: set}

ตัวอย่าง: dict

```
birthdate = {  
    "6130192221": (31,12,2000),  
    "6131022521": (28,2,2000),  
    "6230012121": (3,4,2001)  
}
```

{str: tuple}

```
ID = input().strip()  
print("Birth date of", ID, "is", birthdate[ID])  
print("Birth year of", ID, "is", birthdate[ID][2])
```

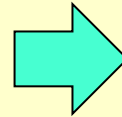
```
series = {  
    "Ranee": {"Roy Marn", "Plerng Boon"},  
    "Urassaya": {"Maya Tawan", "Kleun Cheewit"}  
}
```

{str: set}

```
name = input().strip()  
print(name, "starred in", ", ".join(series[name]))
```

ตัวอย่าง: ตัวการ์ตูน

```
Ted, bear
Pongo, dog
Fozzie, bear
Winnie-the-Pooh, bear
Nana, dog
Scooby Doo, dog
Garfield, cat
Yogi, bear
Tom, cat
Sylvester, cat
Figaro, cat
Pluto, dog
Baloo, bear
Goofy, dog
Felix, cat
q
```



```
{ 'bear':
  { 'Ted', 'Fozzie'
    'Winnie-the-Pooh',
    'Yogi', 'Baloo' },
  'dog':
    { 'Pongo', 'Nana',
      'Scooby Doo',
      'Pluto', 'Goofy' },
  'cat':
    { 'Garfield', 'Tom',
      'Sylvester',
      'Figaro', 'Felix' }}
```

```
{ str: set }
```

ตัวอย่าง: ตัวการ์ตูน

```
cartoon = {}  
x = input()  
while x != 'q':  
    name, atype = x.split(", ")  
    if atype not in cartoon:  
        cartoon[atype] = {name}  
    else:  
        cartoon[atype].add(name)  
    x = input()  
print(cartoon)
```

{ str: set }

อย่าเขียน set(name)

แบบฝึกหัด: แสดงข้อมูลการ์ตูน ตามลำดับที่อ่านเข้ามา

Ted, bear
Pongo, dog
Fozzie, bear
Winnie-the-Pooh, bear
Nana, dog
~~Hello Kitty, cat~~
Scooby Doo, dog
Garfield, cat
Yogi, bear
Tom, cat
Sylvester, cat
Pluto, dog
Goofy, dog
q

เรียงก่อนหลัง
ตามทีอ่านเข้ามา

เรียงก่อนหลัง
ตามทีอ่าน
เข้ามา

bear: Ted, Fozzie, Winnie-the-Pooh, Yogi
dog: Pongo, Nana, Scooby Doo, Pluto, Goofy
cat: ~~Hello Kitty~~, Garfield, Tom, Sylvester

More on Dict: keys(), values(), items()

```
D = { "Vios": "Toyota", "Fortuner": "Toyota",  
      "Wave": "Honda", "Civic": "Honda" }
```

```
for k in D.keys():  
    print(k)
```

```
for v in D.values():  
    print(v)
```

```
for k,v in D.items():  
    print(k, v)
```

```
Civic  
Fortuner  
Vios  
Wave  
Honda  
Toyota  
Toyota  
Honda  
Civic Honda  
Fortuner  
Toyota  
Vios Toyota  
Wave Honda
```


ตัวอย่าง: reverse mapping

```
def reverse( d ): # กรณีที่ value ไม่ซ้ำกัน
    r = { }
    for k,v in d.items():
        r[v] = k
    return r
```

```
if v not in r:
    r[v] = {k}
else:
    r[v].add(k)
```

```
def reverse( d ): # กรณีที่ value อาจซ้ำกัน
    r = { }
    for k,v in d.items():
        if v not in r:
            r[v] = set()
        r[v].add(k)
    return r
```

d

```
{ "Vios": "Toyota", "Fortuner": "Toyota",
  "Wave": "Honda", "Civic": "Honda" }
```

r

```
{ "Toyota": {"Vios", "Fortuner"},
  "Honda": {"Wave", "Civic" }
```

แบบฝึกหัด: ใครร้องเพลงนี้

11

Input

Hello, Adele

Shake It Off, Taylor Swift

Chandelier, Sia

You've got a Friend, Carol King

Hello, Lionel Richie

What a Wonderful World, Anne Murray

Hello, Prince

What a Wonderful World, Louis Armstrong

You've got a Friend, James Taylor

What a Wonderful World, Rod Stewart

Hello, Sai Wa Si Bor Tim Gun, You've got a Friend

Hello -> Adele, Lionel Richie, Prince

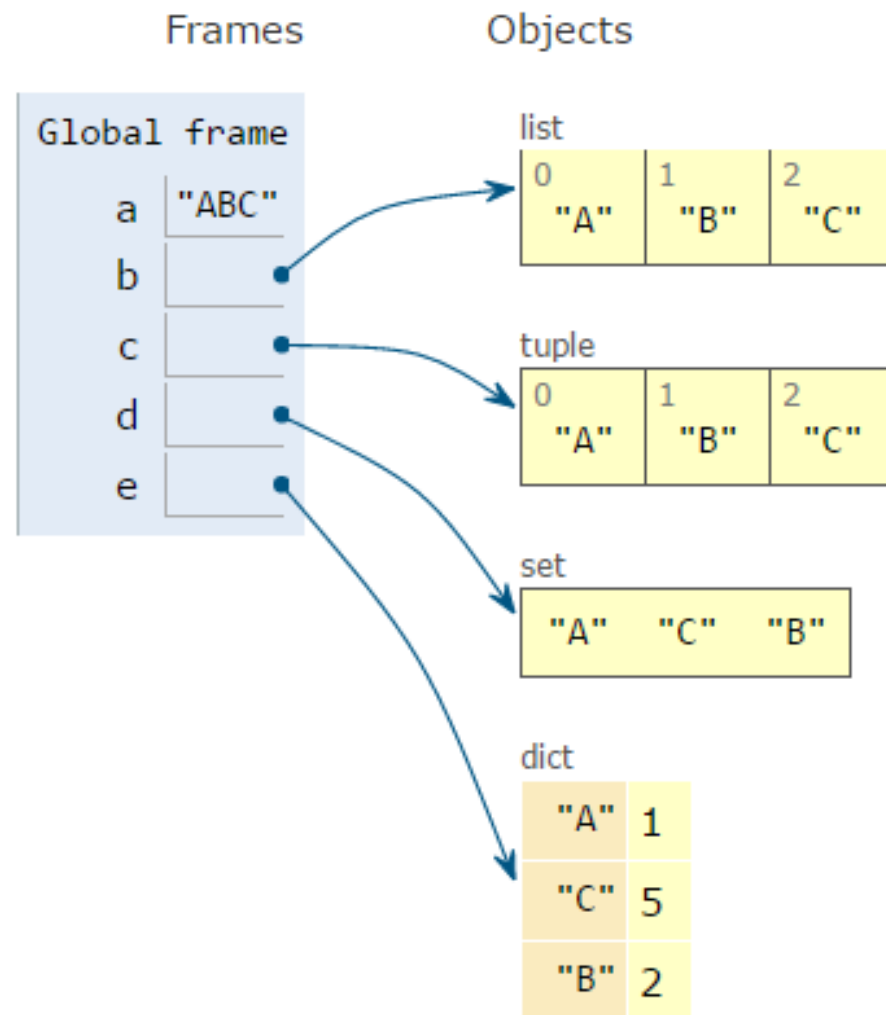
Output

Sai Wa Si Bor Tim Gun -> Not found

You've got a Friend -> Carol King, James Taylor

สรุป string, list, tuple, set, dict

```
1 a="ABC"  
2 b=["A","B","C"]  
3 c=("A","B","C")  
4 d={"A","B","C"}  
→ 5 e={"A":1,"B":2,"C":5}
```


สรุปการใช้งาน list, tuple, dict, set

	list	tuple	dict	set
การใช้	- ลำดับของข้อมูลมีความหมาย อาจมีการเปลี่ยนแปลง - ข้อมูลในรายการมักมีความหมายเดียวกัน	- ลำดับของข้อมูลมีความหมาย - สร้างแล้วไม่เปลี่ยนแปลง - ข้อมูลใน tuple มักมีความหมายต่างกัน	- เก็บข้อมูลเป็นคู่ๆ key-value โดยใช้ key เข้าถึงข้อมูลเพื่อให้ได้ value มาใช้งาน	- เก็บข้อมูลไม่ซ้ำ ลำดับของข้อมูลไม่มีความหมาย เพื่อตรวจสอบว่ามีข้อมูลหรือไม่ รองรับ set operations
การเข้าถึงข้อมูล	ใช้จำนวนเต็มระบุตำแหน่ง <code>d[i]</code>	ใช้จำนวนเต็มระบุตำแหน่ง <code>d[i]</code>	ใช้ key เป็นตัวระบุตำแหน่งข้อมูล <code>d[key]</code>	ต้อง <code>for...in...</code> เพื่อแจ้งข้อมูล
การค้นด้วย in	ค้นจากซ้ายไปขวา	ค้นจากซ้ายไปขวา	มีวิธีค้นที่เร็วมาก	มีวิธีค้นที่เร็วมาก
การสร้าง	<code>x = [1, 2, 3, 4]</code>	<code>t = (1, 2, 3, 4)</code>	<code>d = { "k1": 1, "k2": 2 }</code>	<code>s = {1, 2, 3, 4}</code>
การเพิ่มข้อมูล	<code>x.append(3)</code> <code>x.insert(1, 99)</code>	สร้างแล้วเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ต้องสร้างใหม่ <code>t = t + (4,)</code>	<code>d["k1"] = 1</code> <code>d["k2"] = 2</code>	<code>s.add(3)</code>

NumPy

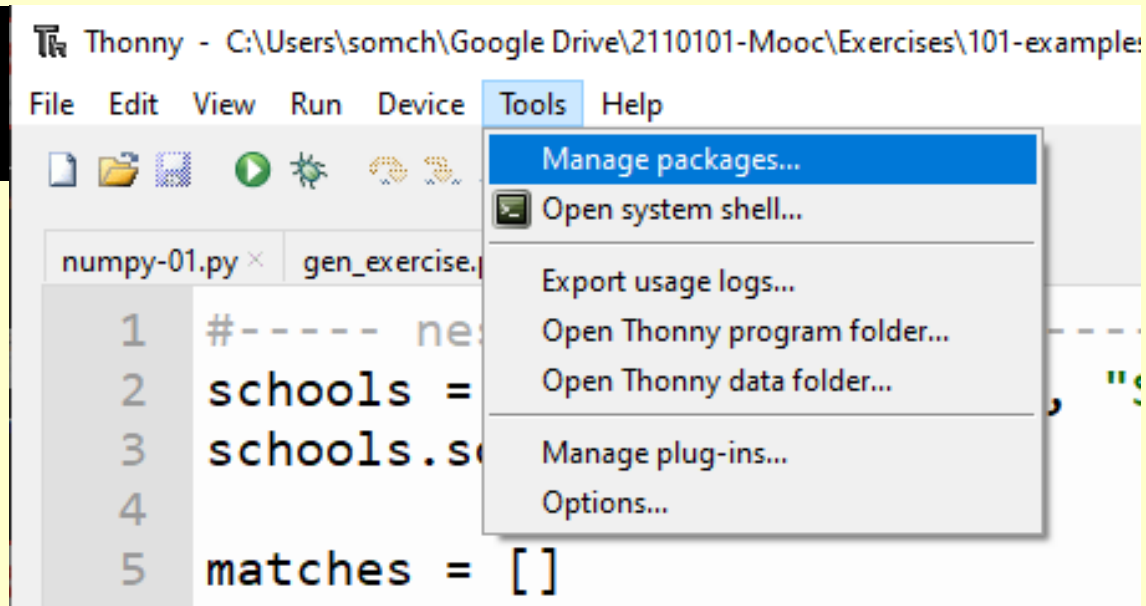
ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๖๒

NumPy

- ชุดคำสั่งเพื่อการประมวลผลในงานทางวิทยาศาสตร์
- เขียนง่าย สั้น และทำงานเร็วมาก
- <https://www.numpy.org/>
- ไม่ได้มากับ Python ต้องติดตั้งเพิ่ม

```
C:\>pip install numpy
```


การเก็บข้อมูล: NumPy Array

Array: คือการเก็บข้อมูลเป็นแถวลำดับเรียงกันไป คล้ายลิสต์ แต่มีข้อแตกต่าง เช่น

- ทุกช่องในอาเรย์เก็บข้อมูลเดียวกันหมด (มักเก็บจำนวน)
- เก็บข้อมูลได้หลายมิติ
 - 1 มิติ : vector $[1, 2, 3, 4]$
 - 2 มิติ : matrix $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$
 - n มิติ : tensor $\left[\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} \right]$
- ใช้ tuple เป็น index เพื่อใช้ข้อมูลในอาเรย์ เช่น a เป็นอาเรย์ 2 มิติ เขียน a[(1,2)] หรือจะเขียน a[1,2] ก็ได้
- มี operators และ methods ให้ใช้งานมากมาย

List vs. NumPy Array: ระยะทางทุกคู่จุด

```
def all_pair_distances(points):  
    # points เป็น nested list เช่น [[0,0], [0,3], [4,0]]  
    n = len(points)  
    D = [[0.0]*n for i in range(n)]  
    for i in range(n):  
        for j in range(i+1, n):  
            dx = points[i][0] - points[j][0]  
            dy = points[i][1] - points[j][1]  
            D[i][j] = D[j][i] = (dx**2 + dy**2)**0.5  
    return D
```

List

```
def all_pair_distances(points):  
    # points เป็น NumPy array  
    n = len(points)  
    X = points[:, 0]  
    Y = points[:, 1]  
    dX = X - X.reshape(n,1)  
    dY = Y - Y.reshape(n,1)  
    D = (dX**2 + dY**2)**0.5  
    return D
```

NumPy Array

การทดลอง n = 2000
List: 5.44 s.
NumPy: 0.337 s.

เข้าใจง่ายกว่า &
ทำงานเร็วกว่ามาก

NumPy Array ใน 2110101 (นิดเดียว)

การสร้างอาร์เรย์แบบต่าง ๆ

indexing

element-wise operations

broadcasting

ฟังก์ชันที่น่าสนใจ

(sum, min, max, argmin, argmax, mean, std, dot)

การสร้างอาร์เรย์

```
import numpy as np

a = np.array([1,2,3,4]) # สร้างจากลิสต์
b = np.array([[1,2],[3,4]],float) # สร้างจากลิสต์
c = np.ndarray( (2,3) ) # สร้างตามขนาด ค่าไม่รู้
d = np.ndarray( (2,3), int)
e = np.zeros( (2,3), int) # สร้างตามขนาด ค่า 0 หมด
f = np.ones( (2,3), int) # สร้างตามขนาด ค่า 1 หมด
g = np.zeros_like (f, float) # ขนาดเหมือน f ค่า 0 หมด
h = np.ones_like( e, float) # ขนาดเหมือน e ค่า 1 หมด
I = np.identity( 4, int) # identity matrix ขนาด 4x4
x = np.arange(0.0, 1.0, 0.1) # [0.0, 0.1, 0.2, ..., 0.9]
```

int ก็ได้, float ก็ได้ (range ได้แค่ int)

array.shape

- `array.shape` คืน tuple บอกรายละเอียดของมิติ
 - `a = np.ones( (3, 4) )`
จะได้ `a.shape` เป็น `(3, 4)`
 - `a.shape[0]` คือ 3 เป็นจำนวนแถว
 - `a.shape[1]` คือ 4 เป็นจำนวนคอลัมน์
- `len( array.shape )` เป็นขนาดของมิติ
 - `a = np.ones( (3, 4) )`
จะได้ `len( a.shape )` เป็น 2

array.reshape(newshape)

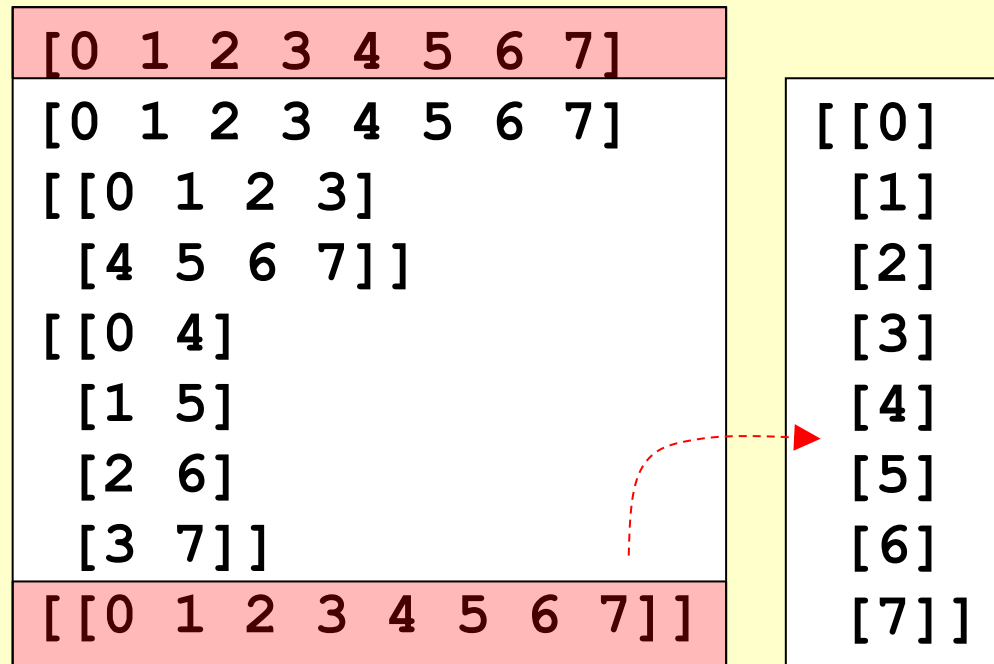
นำข้อมูลใน array มาจัดรูปแบบให้ตรงตาม shape

```
a = np.arange(8)          # [0 1 2 3 4 5 6 7]
b = a.reshape((2,4))      # [[0 1 2 3],
                           #  [4 5 6 7]]
c = b.reshape((4,2))      # [[0 1],
                           #  [2 3],
                           #  [4 5],
                           #  [6 7]]
d = c.reshape(8)          # [0 1 2 3 4 5 6 7]
d = c.reshape((2,3))      # ทำไม่ได้
```

array.T

- `a.T` คือ transpose ของอาร์เรย์ `a`
- `a` มี 1 มิติ, `a.T` เหมือน `a`
- `a` มี 2 มิติ, `a.T` คือ transpose ของเมทริกซ์ `a`

```
a = np.arange(8)
print(a)
print(a.T)
b = a.reshape((2,4))
print(b)
print(b.T)
c = a.reshape((1,8))
print(c)
print(c.T)
```


ข้อสังเกต: `a` ไม่เหมือน `c` (shape ไม่เหมือน)

Indexing

ใช้ tuple ระบุตำแหน่งในอาเรย์

```
import numpy as np

def count_ones( A ):
    c = 0
    for i in range( A.shape[0] ):
        for j in range( A.shape[1] ):
            if A[i,j] == 1:
                c += 1
    return c
```

เขียน `A[i, j]` เหมือนกับ `A[(i, j)]`

เดี๋ยวกจะรู้ว่าการนับจำนวน 1 ใน `A` เขียน `np.sum(A==1)` ก็พอ

Slicing: start : stop : step

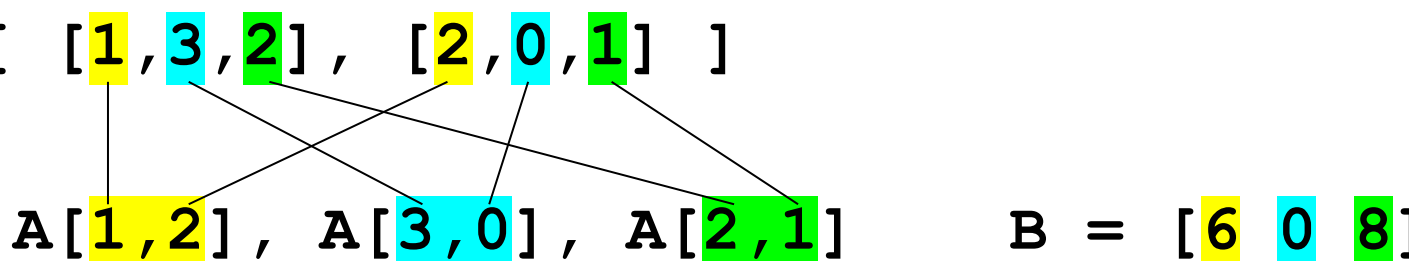
- รูปแบบ: A[เลือกแถว , เลือกคอลัมน์]
- ระวัง: A[เลือกแถว][ตรงนี้ไม่ใช่เลือกคอลัมน์]

```
a = [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9],[10,11,12]]
print( a[:,2] )           # [[1,2,3], [7,8,9]]
print( a[:,2][:,2] )      # [[1,2,3]]
A = np.array(a)
print( A[:,2] )           # [[1 2 3]
                          #  [7 8 9]]
print( A[:,2][:,2] )      # [[1 2 3]]
print( A[:,2, :])         # [[1 3]
                          #  [7 9]]
                          #  [12 10]]
print( A[:,::-1, :])      # [[12 11 10]
                          #  [ 9  8  7]
                          #  [ 6  5  4]
                          #  [ 3  2  1]]
```

Fancy Indexing

```
# a = [0,10,20,30,40,50,60,70,80,90]
a = np.arange(0, 100, 10)
b = a[0::2]                # b = [0 20 40 60 80]
c = a[ [8,1,9,0] ]         # c = [80 10 90 0]
d = c[ [True,False,False,True] ] # d=[80 0]

A = np.array([[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9],[0,1,0]])
B = A[ [1,3,2], [2,0,1] ]
#
#      A[1,2], A[3,0], A[2,1]      B = [6 0 8]
```


แบบฝึกหัด

```
# A is a 2-d array
def get_column_from_bottom_to_top( A, c ):
    return _____ # บรรทัดเดียว

def get_odd_rows( A ):
    return _____ # บรรทัดเดียว

def get_even_rows_last_column( A ):
    return _____ # บรรทัดเดียว

def get_diagonal1( A ): # A is a square matrix
    _____
    return _____ # สองบรรทัด

def get_diagonal2( A ): # A is a square matrix
    _____
    return _____ # สองบรรทัด
```

การนำค่าสเกลาร์ใส่ในอาเรย์

ใส่ค่าสเกลาร์ให้กับทุกช่องทางซ้ายของ =

```
A = np.zeros(8)
```

```
A[2:5] = 9
```

[0 0 9 9 9 0 0 0]

```
A = np.ndarray((4,4), int)
```

```
A[:, :] = 9
```

นำ 9 ใส่ทุกแถว, ทุกคอลัมน์

$\begin{bmatrix} 9 & 9 & 9 & 9 \\ 9 & 9 & 9 & 9 \\ 9 & 9 & 9 & 9 \\ 9 & 9 & 9 & 9 \end{bmatrix}$

```
B = np.zeros((4,4), int)
```

```
B[:, 0::2] = 1
```

```
B[1::2, :] = 2
```

ใส่ 1 ในคอลัมน์คู่ของทุกแถว

ใส่ 2 ในแถวคี่ของทุกคอลัมน์

$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 2 & 2 & 2 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 2 & 2 & 2 \end{bmatrix}$

การคำนวณแต่ละค่าในอาเรย์กับค่าสเกลาร์

คำนวณให้ตัวต่อตัว และคืนผลเป็นอาเรย์

```
a = np.array( [1, 2, 3, 4, 5] )  
b = a + 1      # [2 3 4 5 6]  
c = a**2 + 1   # [2 5 10 17 26]  
d = a/2        # [0.5 1.0 1.5 2.0 2.5]
```

```
def toCM( inches ) :  
    return inches * 2.54  
  
d = np.array([0, 10, 12, 100])  
print(toCM(d))
```

```
[ 0.   25.4  30.48 254. ]
```

หลายฟังก์ชันที่มีใน math มีใน numpy ด้วย

```
a = np.array( [10, 100, 1000, 10000] )  
b = np.log10(a)    # [1., 2., 3., 4.]  
  
c = np.array( [np.pi, 2*np.pi, 3*np.pi] )  
d = np.sin(c/2)  
# [ 1.00000000e+00,  1.2246468e-16, -1.00000000e+00]
```

การเปรียบเทียบค่าในอาเรย์กับสเกลาร์

เปรียบเทียบให้ตัวต่อตัว และคืนผลเป็นอาเรย์ True/False

```
a = np.array( [1, 2, 3, 4] )  
b = a > 3      # ได้ [False False False True]  
c = a%2 == 1    # ได้ [True False True False]
```

ต้องการนับจำนวนเลขคี่ในอาเรย์ a

```
def count_odds( a ):  
    return sum( a%2 == 1 )  
  
def get_odds( a ):  
    return a[ a%2 == 1 ] # เลือกเฉพาะช่องที่ True  
  
def get_odd_positions( a ):  
    pos = np.arange(a.shape[0])  
    return pos[ a%2 == 1 ]
```


ใน Python
True มีค่า 1
False มีค่า 0

แบบฝึกหัด

```
def toCelsius( f ):
    # f = [ temperature in Fahrenheit, ...]
```

```
def BMI( wh ):
    # [[w1,h1], [w2,h2], ...]
```

```
def distanceTo( P, p )
    # distance from p to all points in P
```

แบบฝึกหัด: Logistic Regression

สูตรทำนายโอกาส $p(x)$ ที่นักเรียน x เรียนผ่านวิชาหนึ่ง
จากจำนวนโจทย์ที่ทำ (x_0) กับเกรดเฉลี่ยที่มี (x_1)

$$p(x) = \frac{1}{1 + e^{-\text{logit}(x)}}$$

$$\text{logit}(x) = -3.98 + 0.1x_0 + 0.5x_1$$

จงเขียนโปรแกรมอ่านจำนวนโจทย์และเกรดเฉลี่ยของ
นักเรียนกลุ่มหนึ่ง เพื่อคำนวณผลการทำนาย

Element-Wise Operations

```
x = [1,2,3]
y = [4,5,6]
z = x + y      # concatenation → [1,2,3,4,5,6]
```

```
u = np.array([1,2,3])
v = np.array([4,5,6])
w = u + v      # element-wise addition
                # [1+4  2+5  3+6] = [5 7 9]

A = np.array([[1,2,3], [4,5,6], [7,8,9]])
I = np.identity(A.shape[0],int)
B = I*A        # element-wise multiplication
```

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 9 \end{bmatrix}$$

Element-Wise Logical Operators

~~[True, True, False, False] and [False, True, True, False]~~

~~[True, True, False, False] or [False, True, True, False]~~

~~not [False, True, True, False]~~

[True True False False] & [False True True False]

[True True False False] | [False True True False]

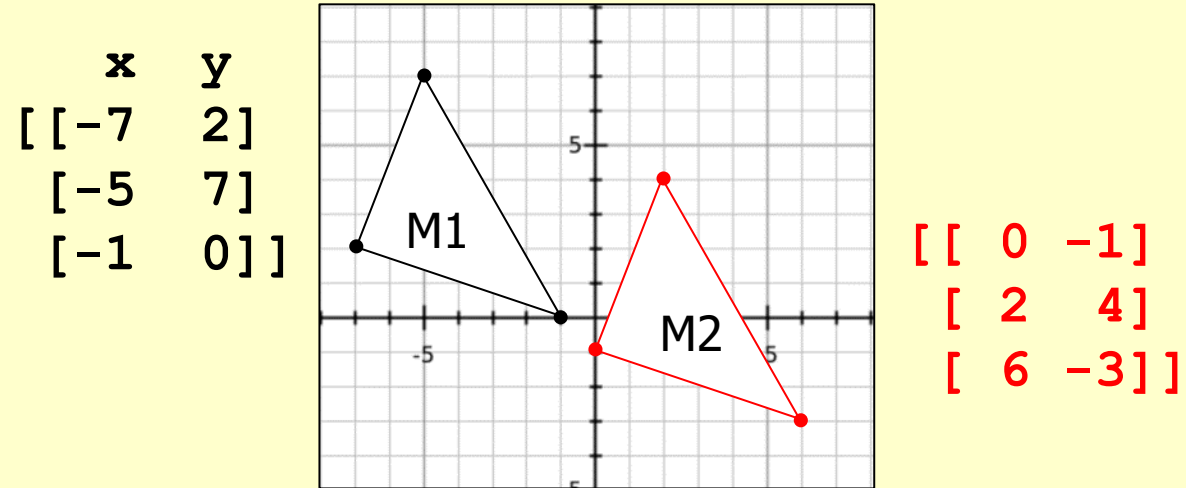
~ [False True True False]

ต้องใช้เครื่องหมาย &, |, ~ สำหรับการทำ and, or, not แบบตัวต่อตัว

Element-Wise Logical Operators

```
a = np.array( [9, 3, 0, 2, 6] )
b = a[ a < 5 ]
b = a[ [False, True, True, True, False] ]
    #[          3,      0,      2          ]
b = a[ 2 < a < 5 ]          # ผิด
b = a[ 2 < a and a < 5 ]    # ผิด
b = a[ 2 < a & a < 5 ]      # ผิด
b = a[ (2 < a) & (a < 5)]   # Ok
    #a[[T,T,F,F,T] & [F,T,T,T,F]]
    #a[ [F,T,F,F,F] ]
    # [3]
```

ตัวอย่าง : Matrix Translation

ต้องการย้ายทุกจุดไปทางขวา 7, ลงล่าง 3 คือบวกทุกจุดด้วย [7, -3]

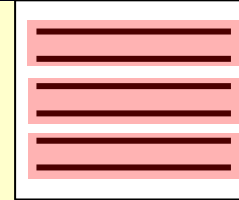
```
M1 = np.array([ [-7, 2], [-5, 7], [-1, 0] ])
T = np.array([ [7, -3], [7, -3], [7, -3] ])
M2 = M1 + T
```

$$\begin{bmatrix} -7 & 2 \\ -5 & 7 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 7 & -3 \\ 7 & -3 \\ 7 & -3 \end{bmatrix} \text{ ได้ } \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 2 & 4 \\ 6 & -3 \end{bmatrix}$$

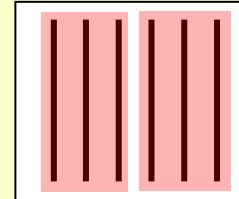
มีวิธีง่ายกว่านี้ โปรดติดตาม...

แบบฝึกหัด

```
def sum_2_rows( M ):
```


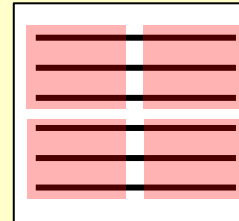
```
def sum_left_right( M ):
```


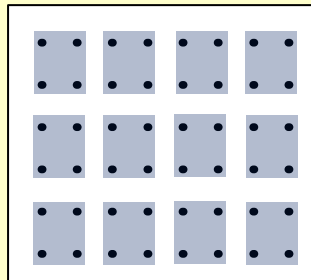
```
def sum_upper_lower( M ):
```



```
def sum_4_quadrants( M ):
```



```
def sum_4_cells( M ):
```


Broadcasting

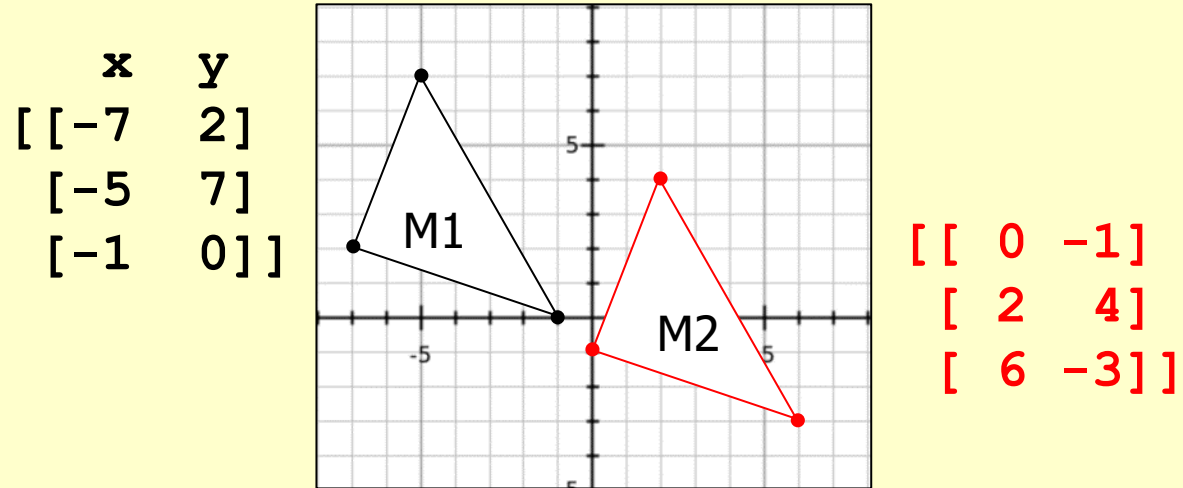
- เมื่อนำอาเรย์ 2 ตัวมาคำนวณแบบ element-wise แต่อาเรย์ทั้งสองมีขนาดไม่เท่ากัน
- ระบบจะ broadcast อาเรย์ตัวเล็ก (หรืออาจทำทั้งสองตัว) ให้มีขนาดเท่ากันก่อนทำงาน

$$\begin{bmatrix} 2 & 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 2 & 3 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \\ 5 & 6 \end{bmatrix}$$

- แต่บางครั้งก็ broadcast ไม่ได้

$$\begin{bmatrix} 2 & 3 & 4 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \\ 4 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix}$$

ตัวอย่าง: Matrix Translation

ต้องการย้ายทุกจุดไปทางขวา 7, ลงล่าง 3 คือบวกทุกจุดด้วย $[7, -3]$

M1 กับ T
มีขนาดเท่ากัน

```
M1 = np.array([ [-7,2], [-5,7], [-1,0] ])
T = np.array([ [7,-3], [7,-3], [7,-3] ])
M2 = M1 + T
```

เขียนแค่นี้ก็พอ

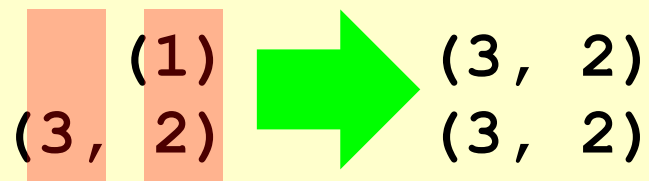
```
M2 = M1 + np.array( [7, -3] )
```

$$\begin{bmatrix} -7 & 2 \\ -5 & 7 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 7 & -3 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} -7 & 2 \\ -5 & 7 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 7 & -3 \\ 7 & -3 \\ 7 & -3 \end{bmatrix}$$

ตัวอย่าง: broadcast ตัวเล็ก ให้เท่าตัวใหญ่

```
x = np.array([[1,2],[3,4],[5,6]])  
u = np.array([2]) + x
```

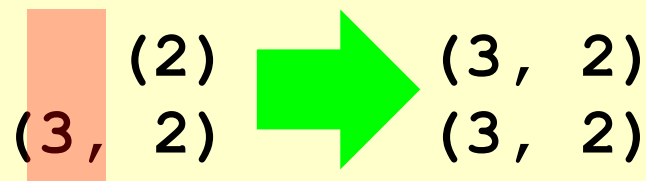
$$\begin{bmatrix} 2 + 1 & 2 + 2 \\ 2 + 3 & 2 + 4 \\ 2 + 5 & 2 + 6 \end{bmatrix}$$

ตัวอย่าง: broadcast ตัวเล็ก ให้เท่าตัวใหญ่

```
x = np.array([[1,2],[3,4],[5,6]])  
w = np.array([10 20]) + x
```

$$\begin{bmatrix} 10 + 1 & 20 + 2 \\ 10 + 3 & 20 + 4 \\ 10 + 5 & 20 + 6 \end{bmatrix}$$

$(3, 2) \rightarrow (3, 2)$

ตัวอย่าง: broadcast ตัวเล็ก ให้เท่าตัวใหญ่

```
x = np.array([[1,2],[3,4],[5,6]])  
v = np.array([[10],[20],[30]]) + x
```

$$\begin{bmatrix} 10 + 1 & 10 + 2 \\ 20 + 3 & 20 + 4 \\ 30 + 5 & 30 + 6 \end{bmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 3, 1 \\ 3, 2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 3, 2 \\ 3, 2 \end{pmatrix}$$

ตัวอย่าง: broadcast ทั้ง 2 ตัว

$$\begin{array}{ccc} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} + [4 \quad 5] & \xrightarrow{\quad} & \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 2 \\ 3 & 3 \end{bmatrix} + [4 \quad 5] & \xrightarrow{\quad} & \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 2 \\ 3 & 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 4 & 5 \\ 4 & 5 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} \\ (3, \text{1}) & & (\text{3}, 2) & & (3, 2) \\ & & (2) & & (3, 2) \end{array}$$

แบบฝึกหัด: Outer Product

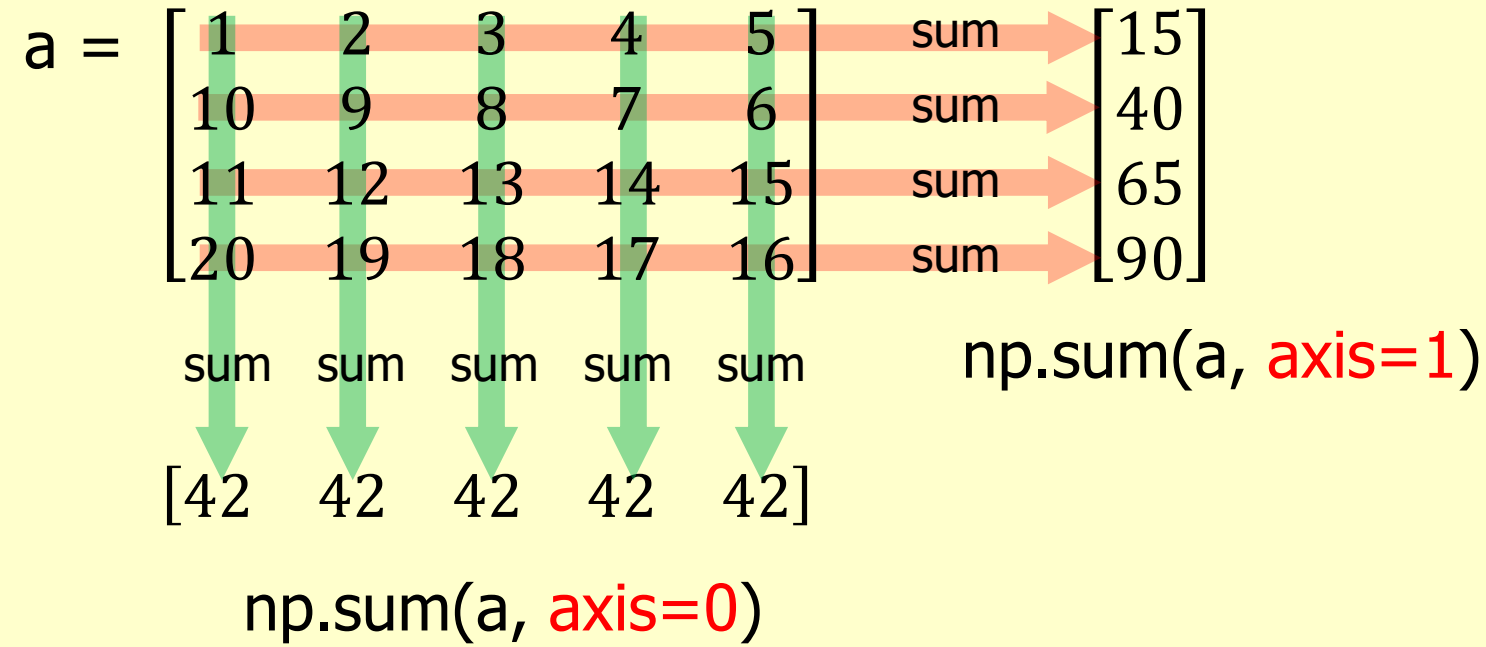
จงเขียนโปรแกรมสร้างอาเรย์ที่เก็บสูตรคูณแม่ 1 ถึง 12 ข้างล่างนี้
ด้วยคำสั่ง NumPy โดยไม่ต้องใช้วงวน

```
[[ 1  2  3  4  5  6  7  8  9 10 11 12]
 [ 2  4  6  8 10 12 14 16 18 20 22 24]
 [ 3  6  9 12 15 18 21 24 27 30 33 36]
 [ 4  8 12 16 20 24 28 32 36 40 44 48]
 [ 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60]
 [ 6 12 18 24 30 36 42 48 54 60 66 72]
 [ 7 14 21 28 35 42 49 56 63 70 77 84]
 [ 8 16 24 32 40 48 56 64 72 80 88 96]
 [ 9 18 27 36 45 54 63 72 81 90 99 108]
 [10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 110 120]
 [11 22 33 44 55 66 77 88 99 110 121 132]
 [12 24 36 48 60 72 84 96 108 120 132 144]]
```

ฟังก์ชันที่น่าสนใจของ NumPy

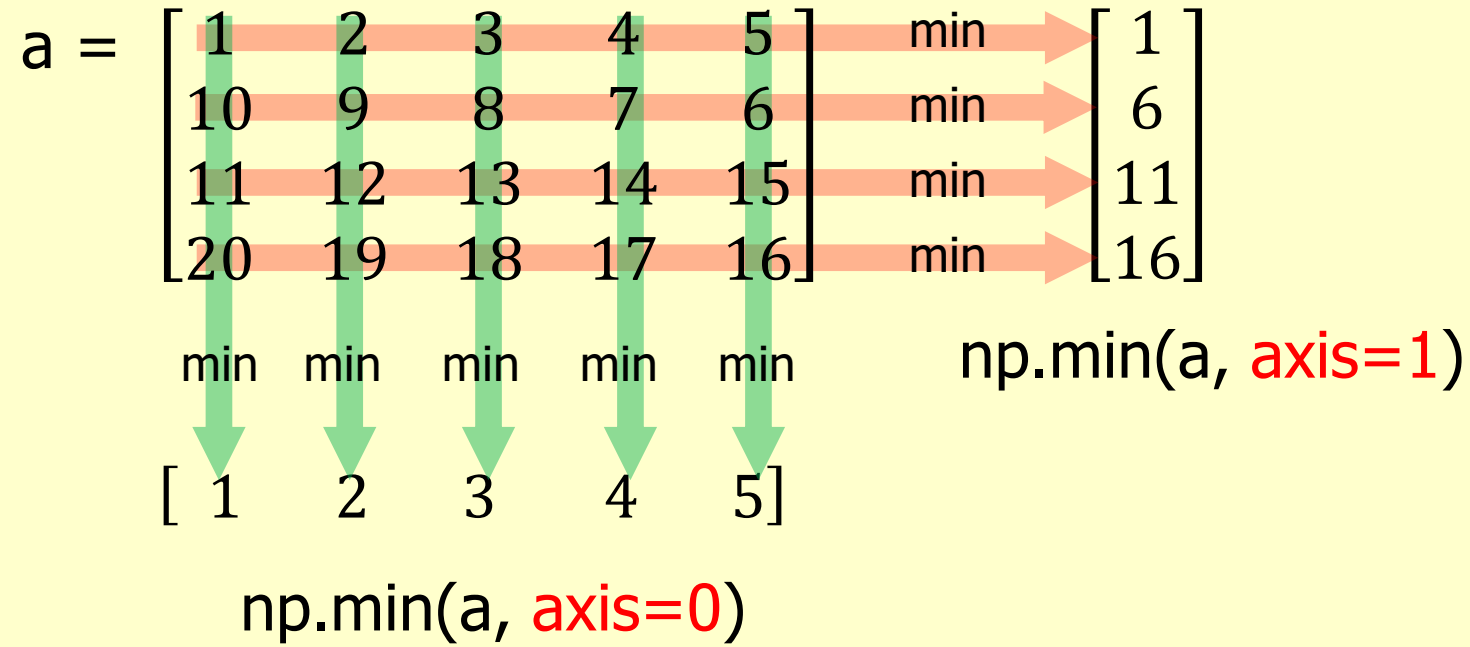
- `np.sum`
- `np.max`, `np.argmax`
- `np.min`, `np.argmin`
- `np.mean`, `np.std`
- `np.dot`

np.sum

np.sum(a) ของทั้งหมดได้ 210

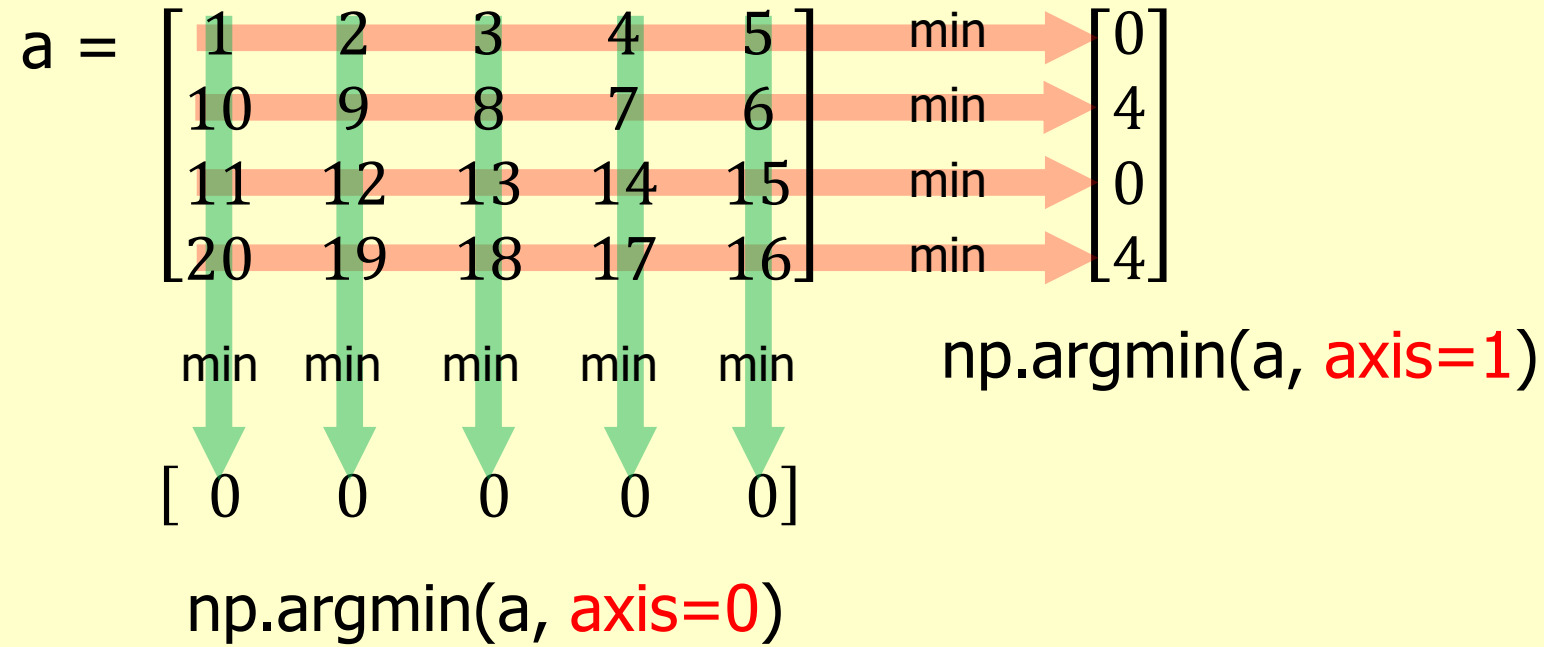
np.min

`np.min(a)` ของทั้งหมดได้ 1

`np.max` ก็คล้าย `np.min` แต่ได้ค่ามากที่สุด

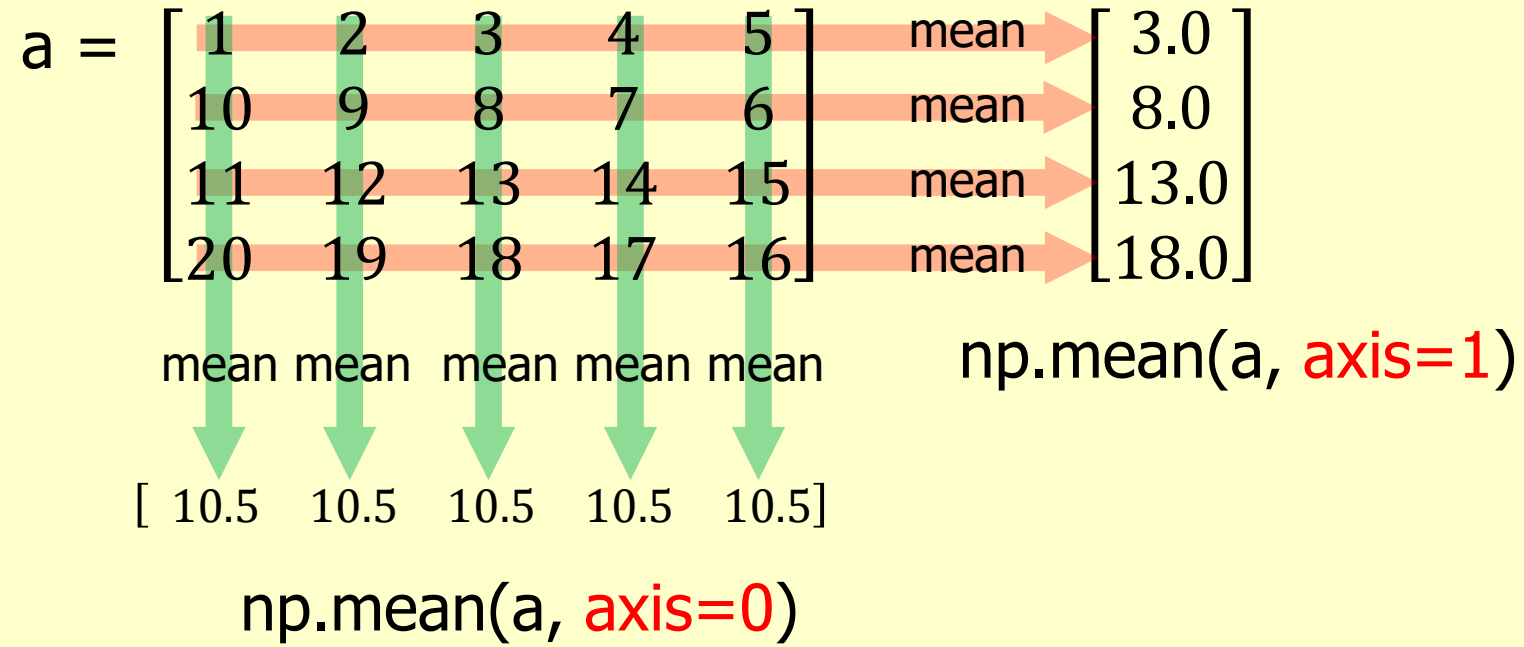
np.argmin

`np.argmin(a)` ของทั้งหมดได้ 0

`np.argmax` ก็คล้าย `np.argmin` แต่ได้ตำแหน่งของค่ามากที่สุด

np.mean

np.mean(a) ของทั้งหมดได้ 10.5

np.std ก็คล้าย np.mean แต่ได้เพียงเบนมাত্রฐาน

np.dot

- np.dot(vector, vector)

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 4 & 5 & 6 \end{bmatrix} = 1 \cdot 4 + 2 \cdot 5 + 3 \cdot 6 = 2$$

- np.dot(vector, matrix)

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 4 & 7 \\ 5 & 8 \\ 6 & 9 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 4 & 5 & 6 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 7 & 8 & 9 \end{bmatrix} \end{bmatrix} \\ = \begin{bmatrix} 32 & 50 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 & 3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 3 & 4 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 & 3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 5 & 6 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 & 3 \end{bmatrix} \end{bmatrix} \\ = \begin{bmatrix} 8 & 18 & 28 \end{bmatrix}$$

- np.dot(matrix, matrix) ก็คือการคูณ matrix

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 7 & 8 \\ 9 & 10 \\ 11 & 12 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 58 & 64 \\ 139 & 154 \end{bmatrix}$$

เขียน np.???(a,b) หรือ a.???(b) ก็ได้

```
import numpy as np

x = np.array([[1,2,3],[4,5,6]])
y = np.array([[7,8],[9,10],[11,12]])

a = np.dot(x, y)
a = x.dot(y)

b = np.sum(x,axis=0)
b = x.sum(axis=0)

c = np.mean(x, axis=1)
c = x.mean(axis=1)
```

ตัวอย่าง: รายได้รวมในสัปดาห์

ร้านขายอาหารตามสั่งมีราคาอาหารคือ
ข้าวแกง 25 บาท
ข้าวผัด 30 บาท
สุกี้ทะเล 45 บาท
ในสัปดาห์ที่ผ่านมาขายอาหารได้ดังนี้

	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์
ข้าวแกง	75	120	70	90	80
ข้าวผัด	80	90	100	70	50
สุกี้ทะเล	50	45	70	65	50

⇒ [25 30 45]

⇒ $\begin{bmatrix} 75 & 120 & 70 & 90 & 80 \\ 80 & 90 & 100 & 70 & 50 \\ 50 & 45 & 70 & 65 & 50 \end{bmatrix}$

$$[25 \ 30 \ 45] \cdot \begin{bmatrix} 75 & 120 & 70 & 90 & 80 \\ 80 & 90 & 100 & 70 & 50 \\ 50 & 45 & 70 & 65 & 50 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6525 & 7725 & 7900 & 7275 & 5750 \end{bmatrix}$$

weekly income

np.sum(...) → 35175

รายงานรายได้ประจำสัปดาห์

ร้านขายอาหารตามสั่งมีราคาอาหารคือ
ข้าวแกง 25 บาท
ข้าวผัด 30 บาท
สุกี้ทะเล 45 บาท
ในสัปดาห์ที่ผ่านมาขายอาหารได้ดังนี้

	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์
ข้าวแกง	75	120	70	90	80
ข้าวผัด	80	90	100	70	50
สุกี้ทะเล	50	45	70	65	50

[6525 7725 7900 7275 5750]

```
dailyincomes = np.dot(prices, dailysales)
weeklyincome = np.sum(dailyincomes)
dailyaverage = np.mean(dailyincomes)
best_day_index = np.argmax(dailyincomes)
```

MO --> 6525
TU --> 7725
WE --> 7900
TH --> 7275
FR --> 5750
weekly income = 35175
daily average = 7035.0
Best sales day = WE
Sales loss on: MO, TH, FR

Curry Rice --> 10875
Fried Rice --> 11700
Seafood Suki --> 12600
Best menu = Seafood Suki

ขาดทุนเมื่อ
< 7500

รายงานรายได้ประจำสัปดาห์

```
def report(prices, dailysales, breakeven):
    days = ["MO", "TU", "WE", "TH", "FR"]
    menus = ["Curry Rice", "Fried Rice", "Seafood Suki"]

    dailyincomes = np.dot(prices, dailysales)
    for i in range(len(days)):
        print(days[i], '-->', dailyincomes[i])
    print("weekly income =", np.sum(dailyincomes))
    print("daily average =", np.mean(dailyincomes))
    print("Best sales day =", days[np.argmax(dailyincomes)])

    loss = np.array(days)[dailyincomes < breakeven]
    print("Sales loss on:", ", ".join(loss))
    print("-----")

    menuincomes = np.sum(dailysales,axis=1)*prices
    for i in range(len(menus)):
        print(menus[i], '-->', menuincomes[i])

    print("Best menu =", menus[np.argmax(menuincomes)])
```

แบบฝึกหัด: ใครคะแนนรวมต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย

```

ID      Midterm Final Project
data = np.array([[610011, 80, 90, 70],
                  [610022, 50, 80, 68],
                  [610033, 70, 85, 80],
                  [610044, 60, 50, 90],
                  [610055, 90, 74, 70]])
weight = np.array([0.3, 0.5, 0.2])
```

คะแนนรวมของ 610011 = $0.3 \times 80 + 0.5 \times 90 + 0.2 \times 70 = 83.0$

อยากรู้ว่าใครบ้างที่คะแนนรวมต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของทั้งหมด

Class / Object

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๖๒

ประเภทข้อมูล

- ที่ผ่านมา ถ้าข้อมูลเป็น
 - จำนวน ใช้ `int` หรือ `float`
 - ข้อความ ใช้ `str`
 - จริง/เท็จ ใช้ `boolean`
 - กลุ่มข้อมูล ใช้ `list`, `set`, `tuple`, `dict`
 - ข้อมูลที่ประกอบด้วยข้อมูลย่อย ๆ ที่สัมพันธ์กัน
 - ใช้ `list`, `tuple`, `dict`

หนังสือ

- ชื่อ
- หมายเลข ISBN
- ราคา
- สำนักพิมพ์
- ...

บัตรประชาชน

- หมายเลข
- ชื่อ-สกุล
- ที่อยู่
- วันเกิด
- ...

ใช้ tuple เก็บรายละเอียดต่าง ๆ ของหนังสือ 1 เล่ม

```
b1 = ("Data Science", "149190142X", 28.79)
b2 = ("Learning Python", "1449355730", 37.06)
b3 = ("Data Analysis", "1449319793", 27.68)

print(total_price( [b1, b2, b3] )
```

```
def total_price( books ):
    s = 0
    for b in books:
        s += b[2]
    return s
```

หนังสือ

- ชื่อหนังสือ
- หมายเลข ISBN
- ราคา

```
def total_price( books ):
    s = 0
    for title, isbn, price in books:
        s += price
    return s
```

ใช้ dict เก็บรายละเอียดต่าง ๆ ของหนังสือ 1 เล่ม

```
b1 = {"title": "Data Science", "isbn": "1408142X", "price": 28.79}
b2 = {"title": "Easy Python", "isbn": "14455730", "price": 37.06}
b3 = {"title": "Big Data", "isbn": "14493793", "price": 27.68}

print(total_price( [b1, b2, b3] )
```

```
def total_price( books ):
    s = 0
    for b in books:
        s += b["price"]
    return s
```

หนังสือ

- ชื่อหนังสือ
- หมายเลข ISBN
- ราคา

อีกแบบ: ใช้ class สร้างประเภทข้อมูลใหม่

```
class Book:  
    pass
```

b1

title	
isbn	
price	

ไม่เขียนแบบนี้

```
def init(b, title, isbn, price):
```

```
    b.title = title
```

```
    b.isbn = isbn
```

```
    b.price = price
```

```
b1 = Book()
```

```
init(b1, "Data Science", "149142X", 28.79)
```

หนังสือ

- ชื่อหนังสือ
- หมายเลข ISBN
- ราคา

คลาส (class) คือประเภทข้อมูล
อ็อบเจกต์ (object) คือตัวข้อมูล

b.title คือ ตัวแปร
title ของอ็อบเจกต์ b

self คือ อ็อบเจกต์
ที่เพิ่งถูกสร้าง

```
class Book:
```

```
    def __init__(self, title, isbn, price):
```

```
        self.title = title
```

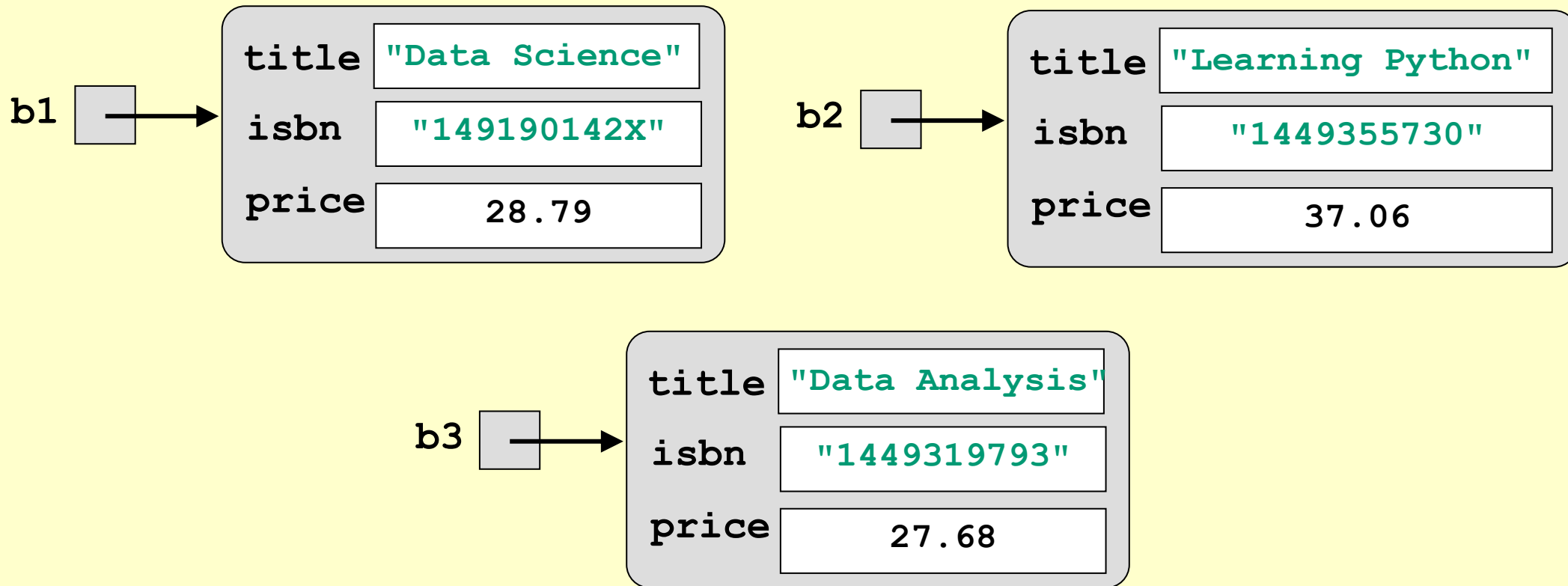
```
        self.isbn = isbn
```

```
        self.price = price
```

```
b1 = Book("Data Science", "149142X", 28.79)
```

แต่ละอ็อบเจกต์มีตัวแปรประจำอ็อบเจกต์ของตัวเอง

```
b1 = Book("Data Science", "149190142X", 28.79)  
b2 = Book("Learning Python", "1449355730", 37.06)  
b3 = Book("Data Analysis", "1449319793", 27.68)
```


ตัวอย่าง : คลาสที่แทนประเภทข้อมูล

```
class Point:  
    def __init__(self, x, y):  
        self.x = x  
        self.y = y
```

```
p = Point(10, 23)
```

```
class Date:  
    def __init__(self, d, m, y):  
        self.day = d  
        self.month = m  
        self.year = y
```

```
d = Date(14, 2, 2562)
```

```
class Song:  
    def __init__(self, title, artist, lyrics):  
        self.title = title  
        self.artist = artist  
        self.lyrics = lyrics  
        self.nviews = 0
```

```
x = Song("Hello", "Adele", "")
```

ตัวอย่าง : คลาสที่แทนประเภทข้อมูล

```
class BankAccount:  
    def __init__(self, acc_no, acc_name, balance):  
        self.acc_no = acc_no  
        self.acc_name = acc_name  
        self.balance = balance
```

```
class Rectangle:  
    def __init__(self, lower_left, w, h):  
        self.lower_left = lower_left  
        self.height = h  
        self.width = w
```

```
class Course:  
    def __init__(self, ID, name):  
        self.ID = ID  
        self.name = name  
        self.students = []
```

การใช้ตัวแปรในอ็อบเจกต์

```
class Point:
    def __init__(self, x, y):
        self.x = x
        self.y = y

class Circle:
    def __init__(self, p, r):
        self.center = p
        self.radius = r

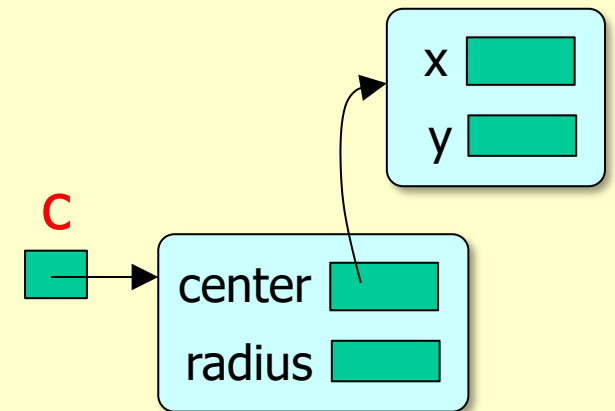
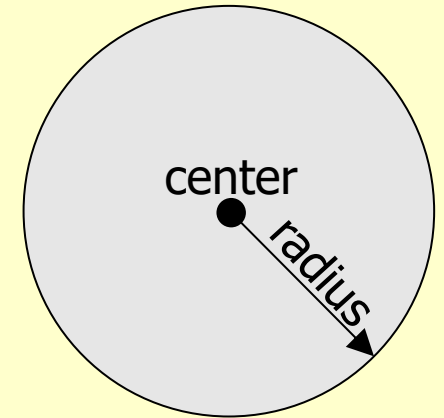
c = Circle( Point(20,30) , 100 )

c.radius = 200

c.center = Point(2, 4)

c.center.x = 3
```

หน้าจุดเป็นอ็อบเจกต์

อ็อบเจกต์. ชื่อตัวแปรในอ็อบเจกต์

การใช้ตัวแปรในอ็อบเจกต์

```
class Book:
    def __init__(self, title, isbn, price):
        self.title = title
        self.isbn = isbn
        self.price = price

b1 = Book("Data Science", "149190142X", 28.79)

print( b1.title )

b1.price *= 0.80
```

อ็อบเจกต์.ชื่อตัวแปรในอ็อบเจกต์

ตัวอย่างการใช้ตัวแปรในอ็อบเจกต์

```
class Book:
    def __init__(self, title, isbn, price):
        self.title = title
        self.isbn = isbn
        self.price = price

b1 = Book("Data Science", "149190142X", 28.79)
b2 = Book("Learning Python", "1449355730", 37.06)
b3 = Book("Data Analysis", "1449319793", 27.68)

print( total_price( [b1, b2, b3] ) )
```

```
def total_price( books ):
    s = 0
    for book in books:
        s += book.price
    return s
```

ตัวอย่างการใช้ตัวแปรในอ็อบเจกต์

```
class Book:
    def __init__(self, title, isbn, price):
        self.title = title
        self.isbn = isbn
        self.price = price
```

กำหนดให้ `books` คือ ลิสต์ที่เก็บอ็อบเจกต์ของ `Book`

```
def discount( books, p ):
    for b in books:
        b.price *= (1 - p/100)
```

```
def get_min_price( books ):
    return min([b.price for b in books])
```

```
def search( books, isbn ):
    for b in books:
        if isbn == b.isbn: return b
    return None
```

การเพิ่มบริการให้เรียกใช้กับอ็อบเจกต์

```
class Point:
    def __init__(self, x, y):
        self.x = x
        self.y = y

def distance(p1, p2):
    dx = p1.x - p2.x
    dy = p1.y - p2.y
    return (dx**2+dy**2)**0.5

def to_str(p):
    return "(" + str(p.x) + \
        "," + str(p.y) + ")"

p1 = Point(2,4)
p2 = Point(3,5)
d = distance(p1, p2)
print( to_str(p1), to_str(p2) )
```

functions

```
class Point:
    def __init__(self, x, y):
        self.x = x
        self.y = y

    def distance(self, p):
        dx = self.x - p.x
        dy = self.y - p.y
        return (dx**2+dy**2)**0.5

    def to_str(self):
        return "(" + str(self.x) + \
            "," + str(self.y) + ")"

p1 = Point(2,4)
p2 = Point(3,5)
d = p1.distance(p2)
print( p1.to_str(), p2.to_str() )
```

methods

อ็อบเจกต์.ชื่อเมทอด (...)

อ็อบเจกต์ที่ self อ้างอิง

```
class Point:
```

```
    def distance(self, p):  
        dx = self.x - p.x  
        ...
```

```
d = p1.distance(p2)
```

Global frame

Point

p1

p2

distance

self

p

Point class

hide attributes

__init__

function
__init__(self, x, y)

distance

function
distance(self, p)

Point instance

x 10

y 20

Point instance

x 13

y 16

เคยใช้ฟังก์ชันกับเมทอดมากมาย

functions

```
a = [1,2,3,4]
k = len(a)
print(a)
s = sum(a)
b = sorted(a)

# ฟังก์ชันใน module อื่น
k = math.sin(1)
d = np.ndarray((2,3))
```

methods

```
a = [1,2,3,4]
a.sort()
a.append(99)
t = "aBc"
u = t.upper()
v = t.lower()
k = t.find("B")
s = set(a)
s = s.union([3,5])
```

ตัวอย่าง : BankAccount

- คลาส BankAccount แทนบัญชีธนาคาร
 - หมายเลขบัญชี (acc_no)
 - ชื่อบัญชี (acc_name)
 - ยอดเงินปัจจุบัน (balance)
- เมทอดสำหรับ BankAccount
 - ฝาก : deposit(amount)
 - ถอน : withdraw(amount)

```
a1 = BankAccount("1-034-567-892",  
                  "ปราณี รักเรียน", 500)  
a1.deposit(1000)  
a1.withdraw(150)
```

ตัวอย่าง : BankAccount มีบริการฝาก/ถอน

```
class BankAccount:
    def __init__(self, acc_no, acc_name, balance):
        self.acc_no = acc_no
        self.acc_name = acc_name
        self.balance = balance

    def deposit(self, amount):
        if amount > 0:
            self.balance += amount

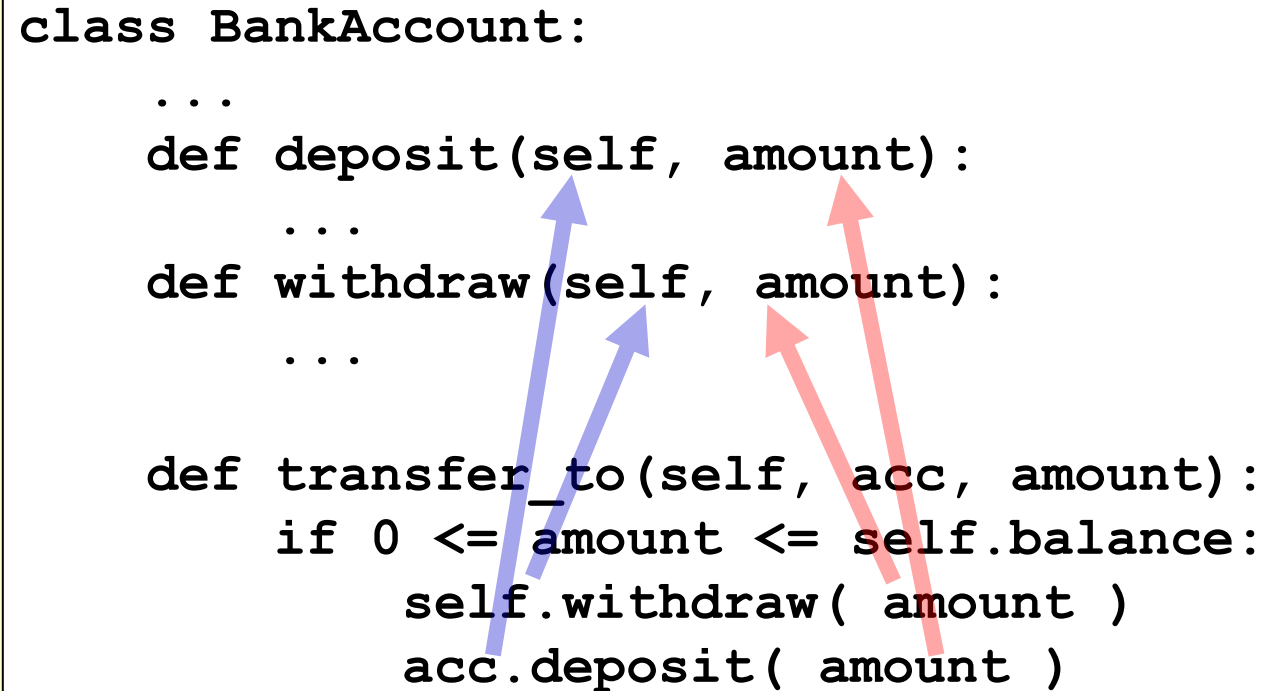
    def withdraw(self, amount):
        if 0 < amount <= self.balance:
            self.balance -= amount

a1 = BankAccount("1-034-567-892", "ปราณี รักเรียน", 500)
a1.deposit(1000)
a1.withdraw(150)
print(a1.acc_no, a1.balance)
```

การเรียกใช้เมทอดภายในคลาสเดียวกัน

```
class BankAccount:
    ...
    def deposit(self, amount):
        ...
    def withdraw(self, amount):
        ...

    def transfer_to(self, acc, amount):
        if 0 <= amount <= self.balance:
            self.withdraw( amount )
            acc.deposit( amount )
```


การเรียกฟังก์ชันภายในคลาสเดียวกัน

```
class Rational:
    def __init__(self, n, d):

        self.n = n        # numerator เศษ
        self.d = d        # denominator ส่วน

r1 = Rational( 1, 2 )    # เก็บ 1/2
r2 = Rational( 4, 8 )    # เก็บ 4/8
```

การเรียกฟังก์ชันภายในคลาสเดียวกัน

```
class Rational:
    def __init__(self, n, d):
        g = Rational.gcd(n, d)
        self.n = n//g # numerator เศษ
        self.d = d//g # denominator ส่วน

    def gcd(a, b):
        while b != 0:
            a, b = b, a%b
        return a
```

ชื่อคลาส.ชื่อเมทอด(...)

```
r1 = Rational( 1, 2 ) # เก็บ 1/2
r2 = Rational( 4, 8 ) # เก็บ 1/2
```

ตัวอย่าง: จำนวนตรรกยะ

```
class Rational:
    def gcd(a, b):
        while b != 0:
            a,b = b,a%b
        return a

    def __init__(self, n, d):
        g = Rational.gcd(n, d)
        self.n = n//g # numerator เศษ
        self.d = d//g # denominator ส่วน

    def mult(self, x):
        n = self.n * x.n
        d = self.d * x.d
        return Rational(n, d)

    def add(self, x):
        d = self.d * x.d
        n = self.n * x.d + x.n * self.d
        return Rational(n, d)
```

```
    def to_float(self):
        return self.n / self.d

    def less_than(self, x):
        return self.to_float() < x.to_float()

    def to_str(self):
        return str(self.n) + "/" + str(self.d)

r1 = Rational(20,40)
r2 = Rational(1,4)
r3 = r1.add(r2)
print(r3.to_str())
r4 = r1.mult(r2)
print(r4.to_str())
print(r3.less_than(r4))
```

อยากเขียน
r3 = r1 + r2
print(str(r3))
r4 = r1 * r2
print(r3 < r4)
ทำไง ?

เมทอดพิเศษของคลาสที่ทำให้ใช้งานง่าย

```
class Rational:
    def __init__(self, n, d):
        g = Rational.gcd(n, d)
        self.nu = n//g # numerator เศษ
        self.de = d//g # denominator ส่วน

    def add(self, x):
        ...
    def mult(self, x):
        ...
    def to_float(self):
        ...
    def less_than(self, x):
        ...
    def to_str(self):
        ...
```

```
r3 = r1.add(r2)
print(to_str(r3), to_float(r3) )
r4 = r1.mult(r2)
print( r3.less_than(r4) )
```

```
class Rational:
    def __init__(self, n, d):
        g = Rational.gcd(n, d)
        self.nu = n//g # numerator เศษ
        self.de = d//g # denominator ส่วน

    def __add__(self, x):
        ...
    def __mul__(self, x):
        ...
    def __float__(self):
        ...
    def __lt__(self, x):
        ...
    def __str__(self):
        ...
```

```
r3 = r1 + r2
print( str(r3), float(r3) )
r4 = r1 * r2
print( r3 < r4 )
```

ตัวอย่าง: เมนูอาหาร และการสั่งอาหาร

```
class Item:
    def __init__(self, name, price):
        self.name = name
        self.price = price
```

```
menu = [ Item("Fried rice", 45),
          Item("Phat thai", 50),
          Item("Congee", 30),
          Item("Papaya salad", 40) ]
```

ตัวอย่าง: เมนูอาหาร และการสั่งอาหาร

```
menu = [ Item("Fried rice", 45),  
          Item("Phat thai", 50),  
          Item("Congee", 30),  
          Item("Papaya salad", 40) ]
```

ข้าวผัดสอง ส้มตำหนึ่ง

```
o1 = Order();  
o1.add(menu[0], 2);  
o1.add(menu[3], 1)
```

```
class Order:  
    def __init__(self):  
        self.order_items = []  
        self.paid = False  
  
    def add(self, item, n):  
        for i in range(n):  
            self.order_items.append(item)  
  
    def total(self):  
        s = 0  
        for item in self.order_items:  
            s += item.price  
        return s
```

ตัวอย่าง: สั่งอาหาร, จ่ายเงิน, รายรับรวม

```
class Item:
    def __init__(self, name, price):
        self.name = name
        self.price = price
```

```
class Order:
    def __init__(self):
        self.order_items = []
        self.paid = False

    def add(self, item, n):
        for i in range(n):
            self.order_items.append(item)

    def total(self):
        return sum([item.price
                     for item in self.order_items])
```

```
def get_total(orders):
    return sum( [od.total() for od in orders if od.paid] )
```

```
m = [ Item("Fried rice", 45),
       Item("Phat thai", 50),
       Item("Congee", 30),
       Item("Papaya salad", 40) ]
```

```
o1 = Order()
o1.add(m[0], 2); o1.add(m[3], 1)
o2 = Order();
o2.add(m[0], 1); o2.add(m[1], 2)
o3 = Order();
o3.add(m[1], 1); o3.add(m[2], 1)

orders = [o1, o2, o3]
o1.paid = True
o2.paid = True
print(get_total(orders))
```

เติม `__lt__` และ `__str__` ให้ Item

```
class Item:
    def __init__(self, name, price):
        self.name = name
        self.price = price

    def __lt__(self, rhs):
        return self.price < rhs.price

    def __str__(self):
        return self.name + ":" + str(self.price)

x1 = Item("Congee", 30)
x2 = Item("Phat thai", 50)
print(x1 < x2)           # True
print(x2 < x1)           # False
print(str(x1), str(x2))  # Congee:30 Phat thai:50
print(x1, x2)            # print จะไปเรียก str ให้
```

เปรียบเทียบด้วย
ราคาอาหาร

sort ใช้ __lt__ ในการเรียงลำดับข้อมูล

```
menu = [ Item("Fried rice", 45),  
          Item("Phat thai", 50),  
          Item("Congee", 30),  
          Item("Papaya salad", 40) ]  
  
menu.sort()  
  
for item in menu:  
    print(item)
```

```
Congee:30  
Papaya salad:40  
Fried rice:45  
Phat thai:50
```

ตัวอย่าง : Date

```
class Date:
    def __init__(self, d, m, y):
        self.d = d
        self.m = m
        self.y = y

    def __lt__(self, rhs):
        d1 = (self.y, self.m, self.d)
        d2 = (rhs.y, rhs.m, rhs.d)
        return d1 < d2

    def __str__(self):
        return str(self.d) + "/" + \
               str(self.m) + "/" + \
               str(self.y)
```

```
d1 = Date(20, 1, 1990)
d2 = Date(9, 12, 1990)
print( d1 < d2 )
print( d1, d2 )
```

True

20/1/1990 9/12/1990